

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Magni Servi Dei P. Julii Mancinelli Societatis Jesu

Cellesi, Jacopo

Oeniponti, 1677

Liber II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42734

LIBER II.

DE VIRTUTIBUS ET GRATIIS EJVS IN VITA ET POST MORTEM.

De Operibus Misericordiæ versus Indigos.

CAPUT I.

ANtequam agerem de charitate Patris Julij erga pauperes, agendum mihi esset de amore ejus erga Deum, ex quo velut à principio & fonte illa derivatur, & vigore cujus completur amor proximorum. Verum quid aliud hucusque feci? quam ut in scribenda ejus vita persequeretur ardentissimum ejus amorem erga Deum? unio continua cum ipso in longissimis orationibus statim à puero, in frequentibus & prolixis itineribus nunquam intermissis etiam inter infideles, sitis ardentissima mori Martyrem, eò, ut vellet se ultrò offerre Turcis captivum, spes continua ponendi vitam in periculis & arumnis; trahere corpusculum laboribus fractum, & annis festum ad remotissimas mundi oras, ad lucrificiendas Deo animas, prædicare usque ad ultimum vitæ halitum divinam Misericordiam, & Justitiam peccatoribus Dei ignaris, ipsis benefacere & blandiri usque ad delicias, torquere & tractare innocentes suos artus tanquam immitem hostem? quid

Tota ejus
vita amor
Dei fuit.

quid inquam hoc aliud est, quàm perfectissimus quidam Dei amor, & in eo excessus? de quo hucusque enarravimus, & enarrabimus porro, & in presentiarum quidem de misericordia erga pauperes; nunquid & ipsa amor Dei est? in illis tanquam in imagine magis viva agniti? quam in picturis, quæ tamen sæpè mirum quantum rapiunt sanctos homines ad amorem illius. Jam verò Pater Julius ab usque teneris annis assuevit agnoscere Deum in vultu pauperum, & naturali ex complexione & genio, & ab optimo suorum progenitorum exemplo & institutione, qui ipsum identidem in hoc munere exercitabant; nam & ipsum ordinarium faciebant eleemosynarum dispensatorem, quas magna cum liberalitate Dei amore distribuerebant in egenos, & est sanè optimus iste modus flectendi tenera adolescentium corda ad hanc pietatem, quæ ipsis melius omni alio Duce servit ad salutem; cum ita ingenio comparata sit, ut, à quo accipit bolum panis mucidi, in vicem sibi mercetur cœlum.

Deum agnovit in pauperibus,

Parentes ipsum eleemosynis præficiant.

Cœlum mucido pane venale.

Auxit autem hæc pietas in Patre Julio miris incrementis, postquam ipse in tot peregrinationibus & millionibus experienciâ didicit, quam ex æquo indigentia tubventori commensuretur consolationis modus, quamque grata ea virtus Deo sit, propter quem, & cujus amore subvenitur pauperi. Accedabat insuper, ut faciendæ eleemosynæ gustus & sapor in eo magis irritaretur, certa ejus menti infusa ambitio cum dulci, & non falsâ imaginatione; factum se esse ministrum Dei, & dispensatorem divinæ erga pauperes providentiæ, quem gradum in aula supremi regis & ipse acceptabat pro magno honore, & tanquam sibi mendicabulo pariter meritorum indigo concessum. Erat itaque erga pauperes admodum tener, & continuo versabatur inter ipsos, & prodibat in vicos & plateas, ut quæreret, & si non haberet, unde subveniret, de facultate superiorum

Sancta danda stipis ambitio.

Versabatur continuo inter pauperes.

Q

riorum

riorum exorabat ipse ab aliis eleëmofynam, maximè ab iis sæcularibus, quos sciebat ad hoc propensos, multum interim cautus, & sollicitus, ne, dum vellet sublevare quorundam corpora, aggravaret nonnullorum animos, qui sæpè erga Deum avari effundunt stomachum in eos, qui ipsis porrigunt occasionem benefaciendi. Verum equidem est, non oportuisse hic multum esse sollicitum, quia, cum ejus summam hac in re fidem & integritatem cognitam & perspectam haberent plurimi nobiles, Dominæ, principes viri & fæminæ, quæ honori sibi ducebant posse in hoc negotio velificare Patris Julij desiderio, offerebant ipsi summa cum liberalitate pecunias in pauperes distribuendas, missas etiam ab usque regionibus longinquis, ut ex Hispania, Genuâ, Florentia, Roma. Et hic opus erat magis freno, quam calcari aut stimulis, ut statuerent modum spontaneæ liberalitati, ac profusioni. Ita ille Domino Marco Antonio Aureæ, (qui ipsi frequentissimè liberales submittebat eleëmofynas, ita ut ipsum vocaret Jesu Christi telonarium,) sæpius perscripsit, reprehendendo ipsum, & vetando, ne ulterius progrediretur.

Summa
ejus in di-
tribuenda
stipite fi-
des.

Freno hic
potius
opus, quam
stimulo.

Solicitabar
pro paupe-
ribus, re-
pulsus gau-
debat.

Cum nostris autem, maximè cum superioribus non utebatur ille hac tantâ circumspectione; imò sæpissimè ad illos recurrebat in necessitatibus pauperum; Quippe ex unâ parte certus, ipsos non ægrè laturos, lætabatur ex altera, si subinde cum repulsa abiret, duplici dives merito & caritatis erga indigos, & victoriæ de seipso relatæ. Quando autem quiddam sibi ipsi poterat defraudare absque religionis scrupulo ad dandum pauperum tribui, id scilicet erat, quod ipsi summam arcessebat animi voluptatem; ita nonnulla leviora fructuum ante vel post mensam potius oculis quam fami apponi solita, uti sunt amygdalæ, poma, pyra, uvæ passæ, nuces, ficus & his similia, ea nimirum dextrè segregabat, & postea sublatis mensis deferebat ad templi limina, ubi
noti

noti sui cum Codri plerumque expectabant, cum aliud non haberet, excutiebat per domum rejectamenta, & retri-
 menta apud Sutorem, & Sartorem, & semper misericordiæ
 oculis offerebatur, quod ab aliorum negligentia præteri-
 tum ipsi serviebat pro pauperibus Christi. Centones paulò
 majores consuebat ipse propriâ manu, & ubi evasissent
 non nihil ampliores, dabat egenis, ut tegerent ventriculum,
 pectusque ab injuriis egeledi cœli. Et quotquot frustula à
 Sartore poterat obtinere ad refarciendum suasmet vestes,
 ipse convertit in usum pauperum, eligens potiùs ipsemet
 centonatus incedere. Initio hiemis erat admodum provi-
 dus, & solers maximè Romæ; obibat collegia & semina-
 ria quæritans, & emendicans particulas panni veteris, jam
 attriti, vel disfluti; vittis & pileolis lavatis, & relavatis tege-
 bat eorum capita, quibus tantum capitale non erat, ut pos-
 sent suum operire caput. Ità de superiorum consensu col-
 ligebat rejectitias reculas, quæ alioqui perirent, & laceros
 mortuorum centones, ex quibus inde locuples paupertatis
 vestiarius consarcinabat pro suis indigentibus. Quâ re, &
 industriâ ipse plurimos servabat alioquin brumâ & frigore
 perituros.

Quisqui-
 has domûs
 conquire-
 bat.

Vestiarius
 pro indi-
 gis.

Dum autem corporibus ferebat opem, minimè negli-
 gebat opitulari animabus, is quippe unicè ejus erat scopus
 & finis; nam quoties stipem elargiebatur, auctarium acces-
 sit aliquod spirituale documentum vel doctrina de ora-
 tione, devotione, aut de ultronea aliqua assumenda pœna,
 vel instituenda confessione, quâ ratione multos jam despe-
 ratione torpentes, vel per chirographum jam mancipatos
 Diabolo meliorem revocavit in semitam salutis. In vesti-
 bus ex panno, quas pro maribus curabat fieri & pro feminis
 longiores, volebat cruculam rubram ante pectus sui, quam
 manè & vespere devoto cupiebat osculo dissuaviari; manè
 inter vestiendum dicerent ter orationem Dominicam, &

In corpo-
 rum curâ
 minimè
 negligit
 animas;

Volebat
orari pro
eleemofy-
nis.

Eludebat
factum per
demiffio-
nem.

Quærita-
bat Domi-
num in
pauperibus

Fundavit
dum
hospitale.

ter falutationem Angelicam, venerandæ sanctiffimæ Triadi, Vespere quinquies eandem orationem Dominicam, & toties falutationem Angelicam inter exuendum adorandis quinque Christi vulneribus. Et quia subinde nonnemo familiarior super his fimilibus induftriis faceret cum ipfo jocabatur, ut magis ejus exacueret virtutem, ipfe modestiam animi cum Mifericordiâ confocians respondere folebat, alios, quod habeant fpiritus nobiliores, & celfiores, quodque fint perfonæ graves, non fe demittere ad ifthæc vilia, & abjecta, fibi autem admodum puifillo, valde congrua, & commenfa, juxta quod etiam timeret, ne in hoc potiùs efferet avarus, quàm liberalis, probè gnarus, ac per experientiam edoctus, Deum quafi femper pro his pauculis, quæ in pauperes erogaret, etiam in hac vita folere longè plus fibi per manus divitum redonare, quàm ipfemet (Deus) à fe per manus pauperum dignaretur acceptare. Ac quoniam non facilè explicari oratione potefl, quanta fit fuavitas, ac dulcedo, quam experiuntur in dando pauperibus illi, qui Deum fincero corde amantes, ipfum eum in pauperum perfonâ fibi ob oculos ponunt, & tanquam vivâ in imagine figurant, adeò ut & cor ipfum de præcordiis exemptum libenter cum ipfo (quod dicimus) partirentur, ut taceamus de veftimentis, optimus Pater Julius fui Domini Jefu amantiffimus, quando ipfe Dominus non ventitabat ad ipfum in perfonâ pauperum, ille met prodiabat, & quæritabat cum per compita in ægrotis per valetudinaria, quorum unum per miras induftrias fuas in terra sancti Angeli, patria sancti Nicolai Tolentinatis fundavit.

In his ille fæpiùs per multos menses infervivit ægris, à quibus cæteri omnes fugerent, & morborum genere, & contagione periculofis; id quod ipfi potiffimùm Conftantinopoli quoque contigit. Vbi tempore duarum crudeliffimarum peftium, quando intra fpatium novem dierum

domi

domi nostræ quinque hortulanos extulimus, ipse invictæ cum caritatis exemplo indefessè infectis adstitit, vivens promiscuè inter eos, providendo illis per sanctas industrias suas de necessariis non minus ad salutem animarum, quàm per eleëmofynas succurrendo sanandis corporibus. Firmis in penña horum ipsorum pauperum bono erexit montem Pietatis, quem vocant, quos etiam in transtris inquirebat, ubi ejus charitas triumphavit. Et in hunc finem colligebat humo in horto domûs nostræ poma medica decidua, & Massilia & hujusmodi acida, quæ alioquin illic neglecta marcescebant, & ex ipsis, & aliis hujus generis bellariis, quæ ipsi subinde mittebantur, genium suum defraudans faciebat condituras ad excitandas appetentias iis, qui inveteratâ jam ciborum nausæâ sic tenebantur, ut nec de cibo quidem audire, vel cogitare, nedum quiddam gustare absque fastidio possent. Et hæc maximè factitabat ad Triremes, ubi panis bis, sæpius coctus silice durior, & hujusmodi illiberales cibi aliud non juvabant, quàm ut accelerarent fata. Et sanè constat ipsum plures eripuisse mortis è faucibus adeò, ut ipsum merito jure vocarent suum patrem, & quando ingrediebatur navim, omnes certatim gestiebant esse primi ad accipiendas ejus lautitias, & analecta, quæ pater ferebat.

Appetentiam ægrorum excitat.

Vocatur Pater pauperum.

Vnus istorum ita ab ipso conservatus in triremibus Neapolitanis non multò post, cùm patrem reducem ex Algiero obvium haberet, stetit se coram in habitu militari, & torvo vultu ipsi dixit: *Non me cognoscis Pater?* Timuit ille, ne forsan id hominis quadam tenus læsisset: *Verè non te novi,* inquit. Tum ille, & *qui me non cognoscis? cùm non ita pridem in triremibus æger ad mortem conservatus fuerim à te, & à tua eximia caritate; quæ mihi panem candidum, uvam passam, poma medica attulit?* Et hæc dicens totum se ad ejus obsequia gratus abjecit. At servus Dei, qui omnia ad eum, cujus amore omnia operabatur, referebat; subjunxit in

Memoriæ beneficij.

summam modestiam demissus; *Si quid boni tibi praestiti, gratias age Deo, si forsitan quidpiam in te peccavi, culpa mea est.* Et ipsius eleemosynæ subinde non solum agrorum vitam conservabant, verum absque alio remedio per miraculum ipsam illis conferebant sanitatem. Relinquebat ille Neapoli magnam sui prandioli partem alicui pauperi seni febricitanti, & sumptis illis reliquiis febris vale dicto abscessit, relicto illo perfectè sano. Idem fecit alteri cuidam infirmo, & ipse extemplo similem in modum sanus fuit. Nec solum infirmos corpore, sed & multò magis debiles & claudos animo curavit.

Comparo
prandiolo
servat fe-
nem.

Cùm esset Rector Collegij Florentini juvenis quidam propter continuas dissolutiones domo à fratribus suis, ditibus sanè mercatoribus, excessu jussus, qui & rem & famam suorum in discrimen dabat, necessitate compulsus, coepit velle vivere alieno, cum de suo non posset, & praesertim sacrae templi nostri supellectili sæpiùs notabatur plus satis devotus esse, Sacristanus unà cum janitore bene manè ex infidiis illum observat, & certè in flagranti eum duorum candellabrorum ex aurichalco furto deprehensum reluctan-tem ad Patrem Rectorem adducunt, qui ipsum concludi tantisper in conclavi jussum aliquamdiu omni ciborum genere fovit, & humanissimè tractavit, ut etiam ipsum à sordibus propria manu à capite ad calcem usque lavatum induxerit ad faciendam confessionem generalem à tota vita. Ad quam dum se parat, scripsit Pater Julius schedam ad germanos, de quibus jam intellexerat ex ipso juvene. Exhortabatur eos, ut reciperent illum domum suam, utpote jam contritum, & planè emendatum, alioquin eum cum furto in manus justitiæ tradendum. Res felicem sortita est exitum, Juvenis ad facem tantæ caritatis se ipsum introspe-xit, fratres quâ spe melioris frugis, quâ metu peioris consilij ipsum libenter receperunt domum, optimis pannis vestitum,

Autolycū
mira arte
emendat.

stitum, & quod majus, improbitate, ac pravis moribus ex-
 urum. Isthæc tanta Patris Julij caritas non fuit ita felix,
 ut non juvando alios subinde sibiipfi malum arcessiverit,
 verùm tunc potissimùm exultabat in spiritu suus animus
 eum Deo conjunctus, & quòd egisset aliquid boni in usum
 proximorum, & quòd haberet quiddam pro amore Dei
 exantlandum, quod in sui contemptum, & vilipensionem
 redundaret. De multis ærumnis, quas ipse suscepit in se, ad
 liberandos alios unum duntaxat specimen dabo; Et est;
 cùm ipse iter faceret cum Patre, quem vehementer afflige-
 bat gelu maximè in pedum tibiis, habebat omni vespere
 curam ipsius pedes calefaciendi, antè quàm concederet in
 lectum, non secus, ac mater quæppiam faceret alicui
 suorum filiorum, non solum thermocliniis, quia isthæc non
 sufficiebant, verùm proprio cum calore, nec sic quidem
 ipse acquiescebat, nec concedebat cubitum, dum omninò
 percaluissent crura, & quoniam nec hoc erat tanti, quod
 ultra non posset sua caritas, exiit se vestibus, ad melius ve-
 stiendum eum patrem, pari uno tibialium, & interulâ, rebus
 ipsimet usque adeò necessariis, ut absque iis ipsiusmet pe-
 des frigore obtorpuerint, durante illi stupore pedum pluri-
 mos per annos, ipso nimirum istos inter caritatis actus ita
 in Deum raptò, ut nihil omninò suarum meminisset com-
 moditatum; qui tamen apud Deum nequaquam erant in
 oblivione, sæpè illum oprabili remunerantem centuplo.

Exemplum
 insolite
 caritatis.

Ità cùm esset Rector Collegij Perusini, & ad templi
 limen vidisset pauperem nudum, jussit illum extemplo ve-
 stiri, quod eximium egregiæ caritatis opus statim Deus in-
 signi pecuniæ eleëmofynâ compensavit, id quod ipsi etiam
 in aliis evenit Collegiis, speciatim autem Romæ in novi-
 tiatu. Qui modus Patri Julio compensandi eleëmofynas
 nonnunquam etiam viis miris successit, unde & ipse alio
 in Collegio Rector (civitas non exprimitur) dando libe-
 raliter

Jussit ex-
 templo ve-
 stiri nu-
 dum,

Annona
panis mi-
raculosa.

Item fra-
gularum.

Puellæ do-
ratae num.
35.

Vestiti 162.
familia
pastra sexa-
ginta no-
vem.

Abdicat
assem
90000.
Scut.

raliter de pane eleëmofynam, altero manè non remanse-
rat, quantum sufficeret in mensam. Erat jam tempus exa-
minis, quod fieri solet quadrante ante prandium. Oecono-
mus admonuit Patrem Rectorem de inopia, jussit poni id
ipsum modicum, quod esset, respondente isto, nec illud
modicum in singulos sufficere, si vel parùm apponatur, un-
de adhuc prorogandum tempus ante prandium fuit, dum
provideretur. Nequaquam, reposuit Pater Rector, da si-
gnum tempore consueto, orabo interim, Deus providebit.
Nondum erat finitum tempus examinis, cùm adfuit servu-
la, non scitur unde submissa cum panis canistro, quantum
liberaliter suffecit pro omnibus. Simile quid ipsi etiam
tempore brumæ contigit, cùm deessent stragula pro lectis,
quantum satis esset in singulos, mercatorum unus nihil de
eo monitus ultrò misit, quantis opus esset. Solæ puellæ ab
ipso miris modis adjunctæ, & honestis dotibus elocatae, ne ea-
rum periclitaretur pudicitia, vel cœnobiis inclusæ his pau-
culis annis, quas numerare meæ placuit curiositati, ascen-
dunt ad numerum triginta quinque. Et fuere dotes non-
nunquam satis profusæ. Quod eleëmofynæ loco datum
est intra duos solos annos, facit scuta omninò trecenta; ve-
stiti in totum numerantur centum sexaginta duo, familiæ
pastræ, & provisæ lectis ducentæ sexaginta novem, liberati
ex carceribus per ipsum novemdecim. Ex hoc brevi tem-
poris spatio colligat, qui vult, reliquam eleëmofynarum
summam, quas fecit toto longæ vitæ suæ decursu; mihi
computandi animus non fuit.

Possum autem affirmare liberè, cùm Neapoli cognatus
quidam unius è nostris reliquisset assem facilè nona-
ginta millium scutorum, Societati obventurum, & in ar-
bitrio esset Patris Julij, cum totam illam hæreditatem ad-
dixisse nostræ Dominæ Visita populi dictæ, cum hac tamen
obligatione, ut aliquam multas in annos singulos puellas
honestè

honestis dotibus elocaret. Ad exemplum hujus ipsius perquam illustris caritatis prænobilis Carmignanorum familia servo Dei insigniter addicta in singulos annos elocabat, & credo etiamnum hodièque elocare Virgines omninò decem cum dote Scutorum triginta sex in singulas. Meretrices, concubinæ maritis redditæ, vagæ libidinis victimæ miserabiles Romæ, Neapoli, & in aliis extra Italiam civitatibus, sicut integrum postularent volumen, ita manifesto argumento sunt summæ ejus Misericordiæ in quærendis tanto cum laboris impendio subsidiis ad ipsis subveniendum, & gloriæ, quæ exinde videbatur redundare in Deum, dum modis omninò extraordinariis plenâ manu tam affluenter eum instruebat ad plus, quam pro necessitate, ipsis opitulandum. Quanto autem profusior exstitit in dando pauperibus, & emendicando pro ipsis, hoc renitentior fuit in acceptando quippiam pro se.

A parentibus vel cognatis nihil unquam accepit vel petiit in suum usum, quamvis legam eum pluries ipsis donasse nonnulla, vel induxisse ad bene merendum de aliis. A cæteris, qui non consanguinei, vel affines erant, non accepit, multò minùs petiit dona, nisi in usum pauperum. Imò cum sanctimonialibus cujusdam cœnobij ab ipso in spiritu plurimùm adjutæ, sicut per se unaquæque sanctum aliquod religiosæ vitæ documentum ac memnosynon ab eo expetebant, antequam discederet, ita, ut se gratas exhiberent, unaquæque in particulari ipsi offerrent profusam lineæ supellectilis, ut ita dicam, annonam; nihil ipse omninò accepit. Quoniam autem non cum usitata importunitate insistebant, monstrabantque se offendi, si nihil omninò acciperet, ostendit se cuncta cum benevolentia acceptare. Mox autem cum valescisset, omnes illos pannos lineos in sacculum intravit, & illo rotulæ ad fores imposito curavit vocari Januæ præfectam, ut videret, quid

R

intrus

Carmigna-
na familia
imitatrix
P. Julij.

A suis nihil
unquam
accepit.

Sanctimo-
nialibus
obtruden-
tibus resti-
tuit omnia

Emendi-
cat, ut ægri
possint sa-
tisfacere
Medicis.

intus esset, quem dum illa vadit visum, ipse ex oculis se pro-
cipuit. Inter tot literas, quas ego vidi ab ipso scriptas, non
reperi ne unas quidem, in quibus quicquam à suis parenti-
bus suo commodo peteret, inveni autem sæpius calidas ad-
modum preces, & commendationes in bonum pauperum;
nec satis exprimi verbis potest, quàm efficax fuerit in eo ge-
nere apud Patrum suum Episcopum Capuanum; persua-
sus hic à Patre Julio solvit, quidquid in Medicos deberent
illi ægri, quibus pudor erat à publica domo aliquid emen-
dicare, & propter paupertatem solvendo minimè esse po-
terant. Quidquid donorum ad eum delatum est etiam
pretiosorum, mox in sinum pauperum abiit; iisdem etiam
vestes cedebant, quæ singulis annis mutabantur, tamen si
etiamnum admodum forent utibiles, usque eò, ut & bis
exonium, quod Mozzettam dicunt, sibi detraheret, ad
alium eo operiendum daturus eâ re prælatis exemplum
sanè dignum, quod imitentur. In pluribus per annum so-
lennitatibus celebrari solitis eximebat captivos, qui ob æs
alienum quotidianum attingebantur in vinculis, liberalita-
te sanè in quovis magno antistite, qualis ipse erat, conspi-
cuâ, & dignissimâ præmio, quod sua ipsi vita tanta cum lau-
de acta promittebat, & Deus ipsi post mortem reservatum
reponchat, quâ pientissimè obitâ plurimum fuit adjutus à
Patre Julio, prout videbimus infra.

Totum hu-
jus mundi
vile est re-
spectu glo-
ria.

Parvulum
80. Scutis
emitt, ne
fieret Tur-
ca.

Ut semel dicamus totum, sic erga pauperes erat libe-
ralis Pater Julius, ut ipsis totum dedisset, si habuisset totum,
certus, etiam totum hujus mundi esse nimis vile pretium
ad emendum illud summum bonum, quod frustulo panis
& calice frigida nobis emimus in altera vita. Hæc probè
expendens etiam illud parvum, quod habebat, illi erat mul-
tum, & illud multum ipsi videbatur nihilum. Semel Con-
stantinopoli cum audisset agi de quodam juvene Sardo
Turcis vendendo, quod spes erat eum ob teneram ætatem
facile

facile adductum iri, ut spurca Mahometi sacra complecteretur, statim illum Pater Julius octoginta Scutis redemptum misit Venetias ad suam Patriam Insulam, dono sane liberali a viro religioso, quod ipsi unicum & suis sociis adhuc reliquum fuerat in vitæ subsidium. Verum quod jam saepius dicebam, ita in hoc liberaliter a Deo fuit remuneratus, ut, dum hoc plus accipiebat, quo plus Deo donabat, metueret, ne in ista sua munificentia damnaretur avaritiei. Ac, quod mirum, Deus illas ipsas res illi multiplicabat, quibus ille se despoliasset amore Dei & pauperum; sed non in illa curta & parva manu. Vnde cum aliquando nescio quem centonem suo corpori detraxisset ad operiendum nudum, sequenti die magna illi pretiosarum pellium vis allata fuit ex Polonia ad seipsum contegendum. Infirmæ cuidam miserat uvæ passæ, quod ipsi obtigerat in mensa, mox ipsi invicem aliunde cistella plena nobilissimis uvis fuit submissa felici cambio. Idem ipsi, sicut diximus, evenit in pecunia. Quin & illósmet, qui Patri Julio solebant subministrare subsidia in pauperes, liberalitate eximiâ prosequeretur Deus, ac quasi ad hanc sanctam usuram eos alliciebat. His namque per frequenter per orationes Pater Julius sententias propitias super litibus multum perplexis, & intricatis, & aliquando in summa latissime excurrente, verbi gratiâ, quadraginta millium Scutorum, & semel ducentorum millium. Nonnunquam felicem illarum exitum iis prædixit a Deo certissime sibi revelatum, ut aliquando dicere Deo tertium sibi affirmanti, Marcum Antonium Auream recuperaturum dotem, dicere coactus fuerit; non amplius Domine, non amplius, plus satis intellexi. Neque solum Deus illi largissimus erat remunerator his in bonis materialibus hujus temporis, quæ momento quasi transeunt, & consumuntur, sed multo magis in seligenda ipsi mercede quadam spirituali nobilioris conditionis, &

Magna vis
pellium ex
Polonia.

Quam distinctè P.
Julio Deus
arcana re.
velavit.

Gloria se-
quitur fu-
gaces.

temperamenti, quàm hæc temporalia sint, subjecta tinea, & injuriis temporis, quod arrodit omnia; non dico cujusdam suavissimæ & internæ consolationis, cui immerfus animus nescit, quid molestiarum devoret corpus, quas experimur in subveniendo necessitatibus proximorum; verùm insuper ejus gloriæ, quæ donari solent servi ejus ex operatione miraculorum in hoc mundo, quæ est verissima reflexio, & refusio illius splendoris, qui inclarat beatos in paradiso. Non nego eos illam hic fugere, quantum possunt, sed illa hoc ipso eos sequitur, & hoc firmior illis inhæret, quò neglectius illam quærunt. Jam verò hac in re Pater Julius mirum quantum enituit plurimis sanitatibus in miseros infirmos collatis, quorum bono & saluti totum se impendit.

Momento
fistit san-
guinem.

Pauca exempli gratia duntaxat referam, quæ satis sint probandæ veritati; nam omnia nimis longum pertexerent catalogum. Pauper colonus tantâ manabat sanguinis copiâ, ut nisi nullo humano posset remedio; intervênit Pater Julius, & facta brevi pro illo oratione, ductoque in fronte crucis signo, momento illum stitit. Institor Gottardus nomine multis jam mensibus discruciabatur febrî, adit eum Pater Julius, vidit, oravit pro ipso, & antequam biduum flueret, sanus surrexit. Filius unicus Hermannus de Amelia lapsus de columbario recta incidit in palum cujusdam pergulæ guttur transfossus, ultra dolorem & vulnus factus quoque mutus. Præ doloris magnitudine in rabiem abiit misellus parens, ritu canis fremens. Vocatur Pater Julius, bonis avibus illic transiens benedixit aquam, quam ei recitatis super ægrum jam à Medicis depositum, litanis bibendam dedit. Rediit loquela, & paulatim perfecta sanitas. Jam ad articulum mortis devenerat nepris Moronis Episcopi Maceratensis. Invisit eam Pater Julius, fudit pro ea preces, nocte insequente ipse in Collegio permanens ap-
paret

Aqua be-
nedicta sa-
nat depon-
tum.

paret infirmæ, eam consolatur, promittit sanitatem, qua brevi secuta est. Eam omnes passim proclamavere miraculosam. Hujusmodi plurimas historias, & exempla legere est in Diario manuscripto annotata, & fuit idem manum infirmi apprehendere, cruce eum signare, bibendam aquam dare, orare pro ægro, & jubere sanum surgere. Verùm de sanitatibus miraculosis erit proprius in libro tertio dicendi locus: Habebat autem Pater Julius certa sua indicia minimè dubia, & fallacia, qualia haberi solent ab arte, & effectibus medicinarum. Quoties enim æger sanandus erat, sentiebat se supra modum impelli ad orandum Deum pro ipso, excitari solitus etiam nocte ad fundendas preces. Quando autem moriturus erat, sensit animum, mirum quantum orandi repugnantem. Ità quondam multis precibus parentum inductus, ut oraret pro nonnemine ægro, fecit id sanè præfervidè; verùm inde egressus statim sensit sibi animum refrigescere, & intùs dici sibi. Et si Deus vellet eum mori, nunquid & te oporteret esse contentum? Atque ita fuit, æger vixit. Ex adverso cum pro aliâ persona preces ad Deum funderet, ut pristinâ potiretur sanitate, sensit se ita ad id faciendum propensum, ac promptum, ut clarè & expressè ipsi dixerit; non moriere. Tacuit quidem id, quod tunc ipse in animo persentiscebatur, nempe certitudinem infallibilem de veritate prædictionis, personam illam tunc minimè mori potuisse, tametsi omnes homines, qui tunc erant Neapoli, ubi Pater Julius morabatur, & omnes inferorum spiritus armati contra niterentur, parati eam occidere. Illa convaluit, contra opinionem omnium. Atque ita certum & indubitatum est, qui omnia sua, & seipsum totum donat Deo in proximis, totum habere Deum in sua potestate paratum ad sui defensionem, promptum in auxilium proximorum. Quo autem pacto eum paratum & expeditum habuerit ad se defendendum,

Apparet & sanat.

Signa sanandorum ægrorum, & non sanandorum.

Ejus prædictio valet contra opinionem omnium.

videbimus in sequente capite, quemadmodum in supra dictis cum illi in iuvandis proximis nunquam defuisse perspeximus.

C A P U T II.

Victoria Tentationum.

Qui piè
volunt vi-
vere, tenta-
tiones pa-
tientur.

Humani
generis
hostem ex-
acerbat
pietas.

Placet Deo
nostri vi-
ctoria.

Quidam
pauci eva-
dunt sine
tentatione.

Non potest falli, nec fallere divinum oraculum, quod in Scripturis sapius denuntiat persecutiones, & tentationes iis, qui accedant ad serviendum Deo, & piè volunt vivere in Societate Jesu. Nimium quantum communem humani generis hostem offendit, & acerbat animus ille generosus, qui posito sub pedibus mundo toto aliud non cogitat quàm gloriam Dei: atque hinc est, quòd omnes in illum artes, omnium virium suarum phalangem educit in aciem cum Acheronte toto. Ex adverso nimium quantum placet Deo videre de cœlo suorum carorum victorias, qui usque ad sanguinem resistunt, ac propterea subinde permittit, nonnunquam excitat contra ipsos pugnas, & tentationes. Illa serenitas vultus semper in malacia positi, quam in servis Dei contemplamur, sæpè iris est, & arcus speciosus, qui emicat & exoritur a tempestatibus & procellis in ipsorum sinu inclusis, & contra ipsos per nequissimos fuscitatis spiritus: pax imperturbabilis animi, quæ perseverat inconcussa ad quantumvis gravem insultum, acquiritur ab ipsis per continuas pugnas & victorias à seipsis reportatas. Non negaverim tamen ego non omnes à divino spiritu duci in desertum, minimè fertile illecebrarum hujus mundi, ut tententur à malo Dæmone, imò mihi persuasissimum habeo, Deum secundum sua inscrutabilia judicia purissimis quibusdam animis inter meras sua vis cujusdam, & tranquillæ devotionis delicias referare quendam hujus mundi

mundi paradifum terreftrum, quem nullus halitus venenofif ferpentis inficiat, aut candidarum aurum obtufcet cogitationum. Verùm hæc dona Dei & gratiæ, paucis obveniunt, & magis extollunt liberalitatem donantis, quàm virtutem absque labore accipientis. Multis paraſangis plures in cœlo ſunt ſanctorum, ac magis glorioſi illi, qui egregiè hic in terris decertavere. Ex horum numero fuit Pater Julius fortiffimè & interius, & exterius oppugnatus per crebros & diuturnos aſſultus, ſemper tamen cum victoria ex arena reverſus. Bellum ipſi primum ſtatim movit, quam diximus eſſe animi affectionum potiffimam, vindicandi ſcilicet ſui congenita cupiditas, generoſa identidem indole & ſpirituum excelſitate inflammata, quæ cum juvatur à Diabolo duce atque impulſore in ea, ad quæ naturâ ferimur, accedente etiam Patris Julij vivendi ratione rot inter ſectas, nationesque & genio diſpares, & judicii, moribusque diſcrepantes, inter negotia mundi oculis expoſita absque dubio atroces illum in conflictus dederit, & aſſiduas ſui vincendi diſſicultates, materiè que æternam præbuerit.

Obtrudebat nimirum ipſi Diabolus ſub colore publici boni, luculentè ſe ſemel ultum iviſſe, optimum fore remedium, & idoneam ferulam increpandi diſcolos, ut in poſterum Dei ſervos magis obſervarent, & iſti vexationum, & convitiſorum liberi majori cum animo & alacritate rem animarum promoverent: proponebatur illi tanquam debitum fraternæ correctionis, quod exiſtimationis propriæ ſubdola inventio ſubornabat. Obtrudebantur mille modi arrogandæ ſibi privatæ auctoritatis in offenſores ſuos, quando quidem publica poteſtas eorum, qui pro officio tenebantur mederi, ut plurimum inefficax, sæpè languida, ſubinde omninò caſſa excideret. Acuebat aciem frequenter Alafitor objiciendo vivæ ejus imaginandi virtuti modos

P. Julius in
tentationi-
bus ſemper
glorioſus
victor.

Technæ
Diabolicæ
ſub præ-
textu zeli.

Vel ab
imagine &
umbra pec-
cati abhor-
ret.

Quid ipsi
maximè
adversum
fuerit in
religione.

Ad omnia
præcede-
bat Scutum
orationis.

Habebat
edomitas
animi affe-
ctiones.

modos illos vindicandi asperiores, verborum & verberum
jacula, assumenta calumniarum & contumeliarum, fustua-
ria, plagæ, cædes, confusâ seditioe obversabantur animo;
ipse autem, ut qui nihil æquè averfabatur, quam offensam
Dei, vel ab ipsa sola peccati levissimi abhorrebat umbra, ne-
dum ut illud vel minima approbaret ex parte. Has ipsas
pugnas, & mentis aversionem experiebatur etiam Dæmo-
nis arte in ipsa quandòque religione, dum illic fieri quæ-
dam videbat, quæ vergerent in ejus despectum, animum à
se abalienatum præ se ferrent. Equidem ea ita cum ejus
voluntate, & judicio confligebant, ut assereret, nihil æquè
sibi adversatum fuisse unquam toto vitæ religiosæ tempore,
quàm nunquam excusare se, nunquam proponere rationes
licuisse sibi; prout nunquam ulla in re se excusavit, neque
aversum à quoquam gessit animum, sive à personis, sive,
quæ gererentur, à rebus; quanquam ipsi prætextu zeli &
sub umbrâ fervoris viderentur dignæ emendatione.

Ad has Dæmonis fraudes sanè hoc difficiliore cog-
nitu, quò erant occultiores sub imagine majoris boni, &
ad superandam animi tristitiam, quæ cor ejus dilacerabat,
utilissimum adhibuit Scutum orationis, cujus ad facem
clarissimè advertit omnem hanc mentis caliginem initium
sumpsisse ab indole sua rigida, solitaria, à genio vivendi
austeriore. Accedebant quorundam hominùm consilia
itidem genij ac spiritûs severioris, neque affectionum ani-
mi sic domitarum, & subjectarum rationis imperio, sicut
ipse suas habebat edomitas, & planè examuffim morigeras.
Ut ramen ille se vinceret, non egebat alio adminiculo,
quàm nosse seipsum, & manè ad incudem orationis sua re-
vocasse proposita, & intra diem vigilare, ne vel cogitatio
quantumvis brevior menti obreperet. Ac Dominus qui-
dem Deus non solùm ardentissimo illius fervori adfuit
suo cum auxilio usitato, & quotidiano, verùm & cum sup-
petiis,

petiis, & gratiis extraordinariis bis seipsum diversos per annos spectandum obtulit; Primâ in visione clarissimè ipsi ostendit gloriam paradisi, & per illam visionem ipsius cor incredibili implevit júbilo. In secunda manifestavit ipsi (ipsius verbis utor) suam divinissimam præsentiam; Ex quibus & tunc accepit sanè admirandam, quæ & postea multo tempore perduravit, devotionem & suavitatem singularem; nec ipsi porrò visa est res ardua tolerare à Dæmonibus objectas difficultates, cum gloriam aspiceret, quam per illas servator acquisivisset, & quam ipsi parerent, quàmque in paradiso aspectabilem habuisset. Sed oportebat hæc fieri, sed nondum statim finis. Non hic absolvit sua certamina fortis Christi Athleta, Angelus Sathanæ majores & periculosiores admovit ipsi conflictus, & molestissimos assultus, quorum amovendorum causâ Apostolus ter genua flexit, & rogare compulsus est Dominum, ut se ipsis ereptum vellet.

Visio paradisi omnia mentis nebula dissipavit.

Paradisi delicia omnia ipsi sua via reddebant.

Patitur stimulos quales Apostolus gentiū.

Stimuli carnis penetrantissimi ipsum diù, noctúque divexabant, ueque somnos concedebant imperturbatos; adverte, qui legis, quàm ad vivum innocentissimum Patrem Julium confixerint; vivebat alienissimus ab omni eo, quidquid sensum sapit, imò ejus gravissimæ cohortationibus debetur illa prohibitio nostris facta à Patre Claudio Aquaviva, confirmata postea à Patre Vincentio Caraffa tam quoad praxin, quàm quoad speculationem, ne quis porrò nostrorum doceret in genere delectationis Venereæ quæsitæ dari parvitatem materiæ. Quippe ipse magna ex parte illum sua auctoritate tanquam vir illuminatus eò permòvit, & multò magis per suas orationes id impetravit à Deo, quem diù multùmque super eo oraverat; aiebátque Dominum sibi revelasse displicere sibi etiam magnopere illas blanditias, quæ teneris infantibus fieri demulcendis solent. Itaque Pater Julius non solum semper virgo perseveravit,

P. Julius est auctor præcepti, ne quis nostrorum doceat dari parvitatem materiæ in delectatione Venereæ.

Teneri infantes non demulcendi.

S

severavit,

Peccatum
mortale
non com-
misit.

Rabies
Diaboli in
mentem
cassans.

Aries & ra-
bies Dia-
boli.

Alastoris
inuitata
machina.

Hæc est po-
testas tene-
brarum.

severavit, pro eo, ac clatè testantur articuli impressi pro-
ejus Apotheosi, nec partem unquam vidit corporis sui, nisi
manus, sed & testante Patre Marco Antonio Palombo, &
Patre Constantio, qui ipsius Confessionem Generalem
exceperè, nec commisit unquam in tota vita sua peccatum
mortale, prout asserit Pater Jacobus Anellus Polius ami-
cissimus Patris Mancinelli scribens ad Patrem Julium Al-
laleonam Neapoli 13. Sept. Anno 1614. quam Epistolam
habeo penes me. Hæc ipsa Patris Julij integritas, & inno-
centia Dæmoni serviebat non solum loco cotis ad acuen-
dam rabiem, & invidiam adversus eum, impatienti tantæ
puritatib; verum etiam ad excogitanda potissima arma,
quibus ipsi ictus infligeret si posset, mortales. Illud inexper-
tum vivere omnis delectationis sensibilis movebat in infe-
riore homine curiositatem vehementem experiundi, &
molestissimam quandam cupiditatem concitabat pro-
bandi, tanquam in ea reposita esset voluptas, satisfactio, &
gustus longè major, quàm quisquam sibi imaginari posset;
atque ita pressè eum strinxit inimicus, ut diu noctuque in
somnia & vigilia ejusmodi imagines menti ejus objiceret.
Et quoniam renisus isti violento adversario imbelles vide-
bantur, & Patris Julij generosa repulsa ludicrum quid, &
facile superato, ausus est veterator impurus induere for-
mam lascivæ mulieris, quæ sistendo se coram ejus lectulo
offerebat ei proclives peccandi occasiones, inde beneficio
noctis & tenebrarum multò acrius & vehementius eum
tentaturi usque propius se ingerebant nequissimi spiritus,
volitabant per aërem carbonum instar accensorum ob
oculos; nunc in formâ æthiopum absque manibus, nunc
in Salamandræ specie, felis, aliorum animalium plurimo-
rum, insinuantium se in lectum, eumque provocantium;
imò sentiebat ab ipsis penetrari arterias & venas corporis
cum impetu, inducendo in illud tremorem, ac timorem
nec

nec opinatum, & repentinum, rigorem, languoremque omnium artuum, commotionemque omnium spirituum, planè ad eum modum (ajebat ille) quo accedens personas à Diabolo infestas statim in eis cognoscebat Dæmonum præsentiam, quòd, si in illis essent, refundebant ejusmodi operationes & functiones etiam ipso in corpore.

Cognoscitur præsentia Dæmonum in tentatione carnis.

Cui rei fidem facit Pater Cæsar de Vivo, prout videbimus in fine capituli noni hoc ipso secundo libro, aitque Patrem Petrum Fabrum, unum ex decem Sancti Patris Ignatii Sociis dixisse, cognosci hoc modo dæmonum præsentiam in tentationibus carnis, quas ei Dominus permisit virtutis ergò, tanquam homini integerrimo, qualis & ipse erat. Cùm natus esset annos incirca triginta suscitavit in corpore ejus Diabolus titionem Acherunticum sic vehementem, ut non reperiret ullum refrigerium, nec posset eum ulla ratione vel industria temperare, imò in momenta favillâ incrementum sumente reductus in eas fuit angustias, ut libentissimè complexus fuisset nives, quas simili in casu complexus fuit Sanctus Franciscus Assisias, & subtraxisset ultrò corpori suo alimentum sanguinis, quod Sanctus Benedictus volutatus in spinis subtraxit suo corpori, atque ita conservavit lilium Castimonie candidum, inviolatumque. Ad omnia remedia mente & cogitatione recurrit, denique illud applicavit, quod ipsi in præsentiarum promptum erat & facile. Exiit se vestibibus, & arrepto aspero & sævo flagello suum corpus ita dilaniavit, ut uno continuo facto vulnere rivi undique currerent copiosi sanguinis. Cùm nec hoc extinguendo incendio sufficeret flammâ ex seipsa alimenta suscitante, Diabolo fortiùs blanda bella in animum exacuate, quàm ipse affligeret corpus, memor se legisse in Sancto Aquinate ejusmodi hostem rectiùs vinci oratione, quàm verberibus, resumptis vestibibus ad sanctissimum ad volavæ Sacramentum, atque illic intra

Pugna P. Julij comparatur cum S. Benedicto & S. Francisco.

Arripuit flagella.

remedium ex S. Thoma, Oratio & sanctissimum Sacramentum,

breve tempus depulsâ tempestate rediit serena animo tranquillitas, non secus, ac qui olim cum atroce conflictatus tempestate, majori postea cum gustu perfruitur quiete, quam nactus est in portu.

Diabolus
novam ex-
orditur pu-
gnam.

Non tamen
se deseruit
P. Julius,
nec Deus
ipsum.

Beatissima
Virgo Dæ-
monem
fugavit.

Venerit ad
alia Pro-
theus Dæ-
mon.

Perfimilem assultum eâ ipsa ætate movit Patri Julio tenebrarum princeps quadam nocte, cum se ad capeſſendum somnum composuisset; Ingressus lectum in forma scolopendræ, vermis nigri & pilosi capite & caudâ ignei ita ejus mentem cum examine turpissimarum & indignarum imaginum opplevit, ut venis ejus omnibus & sanguine ferventer accensus vim sibi afferi, & nequaquam se vincere posse putaverit. Non propterea tamen ille se deseruit, sed orationis scuto properè arrepto Beatissimam Virginem habuit aspectabilem, quæ intra limen conclavis assidens, placidè eum intuita dæmones ipsum opprimentes momento fugavit, dixitque, consideret, ejus castitatem in salvo esse, semper se ei auxilio futuram. Quæ visio, & per amica ad eum invisio animo ipsius dulcissimam impressit quietem, & insolitum addidit robur, ut ejus sola memoria per aliquot perseverans menses bullientes animi ardores vel extinxerit, vel certè mirum quantum refrigeraverit. Qui pro eo, ac debet, fortiter configit, certus potius vitam, quam palmam amittere, aut lilium castitatis sibi è manibus extorqueri sinere, semper habet Cœli reginam sibi auxilium properantem, si non aspectabilem, prout Pater Julius eam habuit, certè non minùs potentem, & juvandi promptam & paratam. Desperans itaque Acheron nihil se per hujusmodi formas, in quibus se cognoscendum dabat, quis esset, obtenturum, decrevit eum alienis sub formis oppugnare, quæ quò magis erant illices, & blandæ illecebræ, hoc potentiores ad eum illaqueandum, & minùs faciles cognitu pro Diaboli technis, quales reverà erant.

Itaque

Itaque ante omnia nobilem ac famosam commovit in civitate peccatricem, quæ sub prætextu, quasi se vellet convertere, usa est omnibus artibus, quibus lascivissima quæque uteretur Thais, ad pervertendum Dei servum, ut inter cæteras hac prærogativâ gloriæ emereret, subvertisse se hominem ab omnibus æstimatum pro sancto; suggerente illi identidem pessimo Erebi ciniflone, illam hujus unius victoria & triumpho celebriorem per ora virum volaturam, quam complurium aliorum grandium, & summatum, quosjam ante concatenatos in triumphum duceret. Verum omni hoc astuti serpentis conatu in irritum quoque excidente paulatim pestiferum suum halitum animis & auribus quarundam devotarum insufflavit, quas Pater Julius regebat in spiritu. Hic sub involucro pietatis, & sub cinere sancti rigoris per eas excitatum illi fuit gravissimum incendium, busto hoc fumosiore clam gliscente, quo rutilantior fax virtutis in vitio præferebatur. Licet is semper non aliud cum eis tractaret, quam de sanctitate, animarum salute, periculis æternitatis, novissimorum terrore. Non se reddebat familiarem, non se monstrabat affabilem, nec unquam oculos in faciem cujusquam conjiciebat, cum esset alioquin indolis rigidæ, & severæ, aspectu potius inamæno, quam amabili, absque omni blanditiarum illicio, quibus Alastor cæteroqui uti solet ad fomitem amoris perversi. Verum, prout dicebam paulò antè, magis gaudebat inimicus, si quem hominem spiritu præditum potuisset in periculum adducere, quam si centum malos impellat in casum. Et hanc ob causam omnem artem & astum adhibuit affabilitatis & illecebrarum muliebrium ad induendum laqueis servum Dei. Huc afferre in medium omnia non dico, quæ dixit & fecit Dæmon per illas adversus castimoniam Patris Julij, imò vel minimam eorum partem, non est mihi per modestiam Lectoris in-

Prostitutum im-
mittit.

Vertitur ad
devotas
mundi ju-
dicio.

Cibus ejus
electus.

Tentat o-
mnia Ala-
stor nec ta-
men vincit

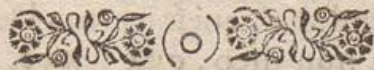
Quod videtur caritas, aliquando carnalitas.

P. Julius devias reduxit in semitam.

fundamentum, supra quod suam Castitatem stabilivit.

tigrum, tametsi perutile foret, & magno adjumento animarum Rectoribus etiam devotissimarum, ut isthæ discerent esse cautæ, & ambulare semper cum oculis ad discernendum probè apertis, quoties malus Dæmon transfiguratus in angelum lucis in eis excitat, & incendit amorem carnalem erga creaturas, dum videtur iis esse merus focus & ignis erga Creatorem.

Hasce artes perbene novit Pater Julius ad accensam orationis facem; & parùm foret dicere, cum cunctas cum gloriosa sui victoria triumphasse, nisi majori ipsi gloriæ cederet, illas ipsas personas à Dæmone deceptas, ipso duce agnovisse errorem suum, & de novo per ejus exhortationes, orationes, rara exempla Angelicæ puritatis fuisse reductas in semitam spiritûs, à quo deflexerant, licet aliquæ earum in pertinacia Diabolica occalluerint. Et meretur sanè hic referri illius sensus, quo seipsum animavit, ejusque fundamentum, supra quod ille in his assultibus seque animùmque stabilivit; quod nimirum erat firmissimum animi decretum, non offendendi Deum gravi peccato, quod ipsum fortem atque inexpugnabilem Acheronti reddidit. Idem enim sibi esse dicebat, velle assentiri alicui peccato mortali, quàm negare fidem, cælum, inferos, justitiam, præsentiam Dei. Si namque hæc talia credenda sunt, non possumus consentire in aliquod grave peccatum, tam vivam itaque fidem ille habebat, ut videretur fieri nequire, ut ille faceret peccatum, id quod plenè consonat cum divino oraculo; memorare novissima, & in æternum non peccabis.

CAPVT

CAPUT III.

Imperium in Dæmones.

PRæmium solitum concedi servis suis à Domino Deo, qui post longos conflictus ex arena rediere victores Dæmonum, est illa met auctoritas & dominium supra ipsos Dæmones, quasi jure merito & plerumque victori debitum, ut in triumphum agatur victus. Ira legimus, ut alios multos silentio prætereamus, Sanctum Ignatium Societatis Jesu fundatorem, & magnum Antonium post nobilissimas laureas ex tot, tamque asperis præliis à rebellibus spiritibus relatas illorum ferulâ & baculo dominatos fuisse, & sturnorum more egisse in fugam. Hoc idem donum & præmium, quod ex gloriosis suis pugnis cum Dæmone pro mercede retulit Pater Julius, fuit absoluta quædam in illos potestas, & dominium ita quidem, ut statim eos, ubi locorum erant, cognosceret, atque effugaret, quantumvis alios laterent, & illis contumaces resisterent.

Dominium Dæmonum præmium Victorie.

Testis S. Antonius & S. Ignatius.

De plurimis exemplis aliquot duntaxat paucula afferam in medium majori lectori emolumento, & voluptati futura. Et sufficeret dicere per eum plures trecentis liberatos fuisse à Dæmoniis. Et Romæ unam solam mulierem à quinque capitibus, sive principibus, quorum unusquisque mille alios sub se habebat, & aliam itidem mulierem à quatuor potentibus capitibus, quorum unumquodque facile mille alios, ut supra, sub se numerabat, & hos per os mulieris deveneratos fuisse reliquias Sancti Patris Ignatij, & Sancti Francisci Xaverij, asserentes illos habere altissimum locum in paradiso.

Plures trecentis à Dæmone liberati.

Venerati sunt reliquias S. Ignatij, & S. Francisci Xaverij.

Visitabat P. Julius Diocesim cum Episcopo civitatis Castellanae, cum ecce fama ad illos affertur in illis terris virginem viginti duorum annorum degere, cui mirè speciosis

Virgo que-
dam appa-
ritions
habet.

Muta & je-
juna longo
tempore.

Osculantur
manus Vir-
ginis tan-
quam con-
tactu sa-
cras.

Suberæ
fraus, quam
P. Julius
detexit.

ciolis in formis Beatissima Virgo domi, & in templis sole-
ret se spectabilem præbere, exhortans illam, ut iret per mun-
dum, & populos ad agendam pœnitentiam induceret pla-
eandæ sui filij iracundiæ, qui excandescens jam jam præpa-
raret in peccatores missilia; & in signum hæc vera esse
prædixit, ipsam octiduo mutam fore, nec verbulum prolo-
cuturam, id quod statim mandavit executioni. Completo
hoc octiduo fideliter ipsi de more apparuit B. Virgo, de-
ditque ipsi aliud signum, quod esset per alios octo dies per-
mansura sine cibo. Præterea quodam die festo solemnissi-
mo, cum illa preces funderet in templo coram imagine
sanctissimæ Virginis miraculosa, & maximus esset populi
concurfus, visa est sibi audire eadem, quæ supra, & videre
depictum brachium ex muro protendere, manumque
suam ab eo arripi, & blanditiis amorosè affici. Quod cum
circumstantibus retulisset, omnes certatim accurrere oscu-
lum fixuri beatæ illi manui, quam, uti credebant, sanctissi-
ma Virgo suo contactu sacrasset. Et hoc ut commodius
exequerentur, collocarunt eam supra scabellum altaris in
subsellio Pontificali. Hæc audientem Episcopum magna
cura, & sollicitudo incessit perplexum, quid hoc rerum sta-
tu caperet consilij? Vocat ad se quantocyus Patrem Ju-
lium supra alios cœlesti lumine præditum. Curat illam
acciri cum Patre, & Matre, atque unà etiam Curionem,
qui puellæ à confessionibus erat singulis octo diebus con-
fiteri, & sacrâ refici synaxi solitæ. Hic non post multas in-
terrogationes deprehendit subesse Dæmonem, qui simpli-
cem illam puellam deciperet, & sub specie sanctarum ima-
ginum longius, quam deceret, progressus, nimis familiari-
ter cum eâ consuisset. Non fuit ipsi difficile reducere puel-
lam ad agnitionem erroris, & ad comestionem, à quâ jam
per triduum abstinuerat, atque etiam, quando parentibus
itâ videretur, ad capiendum maritum. Quæ omnia Dæmon
trans-

transformatus in sanctissimam Virginem ipsi prohibuerat. Demum cum generali eam confessione expiasset, liberavit eam ab illo malo genio incubo.

Confessio generalis eam à Dæmone liberat.

Majorem multò difficultatem expertus est Pater Julius in persuadendo, & corrigendo confessario, quamvis & illum denique convicerit. Ex quo Patres spirituales documentum capebant licet, ut non tam facilè sibi sinant imponi ab apparente tantum, & fucata sanctitate; nam vera sanctitas consistit in virtutibus solidis, tametsi eam non comitentur miracula & privilegia extraordinaria, quæ ut plurimum debent esse suspecta. Graviorem impressionem & cum majori violentia faciebant Dæmones cuidam Jacobæ in civitate Senensi; verum minori cum difficultate eam liberavit Pater Julius, quòd esset Virgo admodum devota, & Patris Julij dictis libenter auscultaret. Apparebant illi nocturno potissimum tempore multis ac variis modis furvi Angeli, subinde in formâ Sacerdotis ei sacram hostiam præbentis, hortantes illam, ut frequenter sumeret sacram Communionem, cum eidem à nostris Patribus justa de causa negaretur; illam repudiabat constanter, & tunc videbat ab hostiâ fictitia prodire sædum serpentem. Discant hinc illæ animæ, quando contra prohibitionem faciunt ea opera, quæ alioquin essent bona & laude digna, illas minimè placere in iis Deo, sed Dæmoni, si fraude oppidò perniciosâ deceptas. Non sic morigera Jacoba, quæ propterea valde cara Jesu, spiritibus immundis exosissima in majus suum meritum accipiebat ab illis acerbissimas plagas, fustuaria, vibices, ustulationes in visu, & indignas injurias alias, quas inter Virginitatis & patientiæ Martyr post creberrima certamina migravit in cælum, acceptura, uti spes est, victoriarum adoras.

Vera sanctitas in solidis virtutibus consistit.

Dæmones in forma Sacerdotis ei hostiam præbentis.

Communicantium absque facultate error.

Majori conatu, & pluribus orationibus constitit Patri Julio Romæ cujusdam mulieris Recanetensis emendatio.

Mulier Recanetensis emendata.

T

Isthæc,

Angeli
mali trans-
figurant se
in angelos
lucis.

Difficilior
errorem
non agno-
scentium
curatio.

Sacramen-
torum fre-
quentiâ
emenda-
tur.

Convitia
in Patrem
Julium ja-
cit.

Isthæc, quibus aliquid furto ablatum fuerat, revelabat personas, quæ emerant furta, vel accepissent pignora: imò ipsissimos fures; & accipiebat propterea à Dominis rerum, liberales remunerationes magno cum rerum temporaliu[m] lucro, & augmento corporis quidem, sed gravi animæ jacturâ. Vbi Pater Julius rem cognovit, exivit ad eam magna cum diligentia quærendam: ac, cum in eam incidisset, sciscitatus est ex illa. Vnde ei tantum luminis ad penetrandas res omnibus aliis absconditas; respondit illa, omnia sibi à quibusdam Angelis candidis significari, qui diebus Veneris duntaxat, & Lunæ sibi apparebant in pellucido vitro, & de hoc plurimum ea gloriabatur, & propterea ejus curatio hoc difficilior accidebat, quo minùs ea suum agnoscebat errorem. Irridebat Medicum, & aspernabatur. Vbi hoc advertit Patrem Julium, à dehortationibus venit ad minas, quas non solùm à divinâ Nemese, verùm etiam ab humana Themide deprompsit. Cùm nec sic quicquam proficeret, quoniam nimium quantum tenebatur à Diabolo, recurrit ille ad orationem, ac vehementer postulavit à Deo, ut illam liberatam vellet. Nec multum temporis abiit, cùm ejus conversionem impetravit, & agnito suo errore ad frequentiam Sacramentorum se transtulit.

Viennæ Austriæ infessa quædam à Diabolo valdè ferox anno integro exercebatur ab Episcopo exorcismis Ecclesiæ consuetis, verùm nullo profectu, incepit Pater Julius semel ei locutus preces pro ea fundere coram sanctissimo Sacramento, absque eo, quòd illa eum videre, aut quicquam de eo scire posset domi apud suos inclusa; ad quos, uti & ad unum è nostris Patribus, qui ad eam inviserat, cœpit multa effutire convitia adversus illum Patrem Italum, qui omni vespere circa horam vicesimam tertiam se divexaret, & torqueret: Et erat illa ipsa hora, quâ Pater Julius pro ipsa orabat. Voluit ipsemet deinde se ad eam conferre;

ferre, ac solâ oratione, quam illic in conclavi faciebat, malos genios insigniter torfit, ut vehementes prorumperent in ejulatus, contumeliis ipsum proscinderent, illum etiam percutere conati, donec copiosi cum sanguinis vi per os ejectâ etiam ipsi ejeti sunt relictâ eâ liberâ.

Romæ fuit ipsi oblata puella annos nata sedecim, vel octodecim circa, in qua maligni spiritus ita occulti latebant, ut, licet puella ex variis actionibus daret signa, ipsam esse infessam, ab exorcismis tamen, qui adhibebantur, nihil posset deprehendi. Pater Julius posita manu supra frontem, & recitata oratione Dominicâ, & salutatione Angelica, Apostolorum symbolo præcepit Dæmoniis, ut ascenderent sursùm, ac sese proderent, obediverunt exemplo, ac dato ipsis altero præcepto, ut discederent, postquam puella aquam benedictam biberat, subito discesserunt. Florentiæ cum haberet sermonem ex scabello altaris ad sanctimonialiales, vidit ex lampade illic pendulâ ascendere flammam, & carbones accensos, qui scintillantes per aërem elevabantur, & intrabant denique ad odæum sanctimonialium: Et hoc sæpius vidit, ac cognovit esse Dæmones, qui tenerent quasdam virgines obsessas: Vespere paulò antequam concederet cubitum, flagellavit ille se acriter coram sanctissimo Sacramento, & rescitum est deinde ex antistita, illam et hora tres Virgines per cænobium mentis impotes cursitasse vociferantes; Pater Julius nos torquet. Duplo plus illos in ea ipsa civitate aliquando torfit, cum promulgato Jubilæo illam propè universam ad sacram confessionem adduxit, siquidem nocte sacram Communionem antegressâ, cum pervigilaret in oratione, audivit malignos spiritus percurfare civitatem desperabundos, ac vociferari graphicè de bono conquestos, quod fieret in civitate.

Neapoli noster Pater Anellus Milo Patrem Julium ducebat ad suum quendam fratrem germanum nomine

T 2

Fran-

Confert se
ad eam, tor-
quet malos
genios ora-
tione.

Discedunt
bibita a-
quâ bene-
dictâ.

Florentiæ
Dæmones
ex lampada.

P. Julius
nos tor-
quet.

Jubilæum
Florentiæ.

Neapoli
Diaboles
in Fascino.

Cogitur in
omnibus
parere P.
Julio.

Franciscum, ut ipsum præpararet ad bonam mortem, quandoquidem jam jam videbatur in illo articulo paulatim versari. Ut venit, ut vidit, statim advertit, malum totum esse à Diabolo, qui illic constrictus fascino teneretur. Jubet igitur, ut suum nomen diceret, ad quod ille promptè, suum nomen esse Draconem respondit, præcepit, ut solveret fascinum, illud confestim solvit, ac, prout urgebatur, dedit signa particularia semper latine locutus. Et quoniam æger non poterat cibum sumere, nec capere somnum, jussus Dæmon & hæc sustulit impedimenta; cum item frequentes misellum vomitus, & deliquia afficerent, ut non posset in peragenda confessione æger, prout vellet, progredi, etiam huic malo Dei servus remedium confestim adhibuit, nihil contra inimico hiscere auso.

Alius ener-
gumens
lædus.

In quadam terra Tusca infessus quidam ferox discursabat per vias publicas, omnia terroribus complens, & multa patrans mala; prævalidi quidam rustici sumpto animo viribus omnibus connisi eum comprehendunt, & in templum paganum adducunt. Erat aspectu horrido, acheronticè putens, pallidus, macer, narium auriumque ficca cuspe. Patri Julio, cum eum exorcismis premeret, confessus est Dæmon, illud corpus reperisse se exanime in quadam silva, atque ita ingressum. Exiit collapsus repente eadavere cum inexplicabili putore. Composuerat Pater Julius orationes complures adversus Dæmones, qui corpora ab ipsis in vasa divexabant, adjungebat bonorum operum & pænarum omne genus eum in sinem, reliquit item utilissimam formulam eos ex ordine urgendi per exorcismos, quam hic referri à me non est mihi visum necessarium; excreveret volumen plus nimio, nec sine legentis forsan stomacho, si omnes ad unum recensere casus vellem, in quibus ille Dæmones & vicit & expulit per solam suam præsentiam illos agnoscens, & deridiculo habens, quoties mille

Formulam
exorcif-
morum
composuit

mille modis & argumentis incutere illi terrorem conabantur. Pepulit autem illos vel oratione, vel operibus penitentia, & maximam eorum partem per aquam à se benedictam, quæ porrecta sæpius illorum fauces, & palatum adurebat. Non omisit tamen Deus, quin subinde Patri Julio in iis effugandis occasionem præberet exercenda virtutis, humilitatis, patientiæ, vincendi seipsum, dum permisit ipsis facultatem, afficiendi eum injuriis, apponendi calumnias in publico, cum multa ejus erubescencia, & rubore, atque etiam lædendi eum graviter in vitâ, id quod totum pertulit animo imperterritito, ac tali, ut ne quidem se commoveret. Exemplo ab unico, quod hic referre placet, poterit fieri conjectura de aliis, quàm malè vellent Dæmones Patri Julio; & vicissim, quàm flocci aut nihili eos ille faceret.

Proficiscebatur ille Macerata Sanseverinum veneraturus illic imaginem Beatissimæ Virginis valde miraculosam, potissimum autem liberatione à Dæmone obsessorum inclitam, quorum semper illic magnus confluit numerus. Dimidium itineris confecerat, cum ipsius equus contumax nec progredi obstinabat, nec regredi, etsi calcaribus luculentè adigeretur; imò in pedes erectus non sine periculo retrogradi casus se tenebat in aère omninò quinquies; verùm cum ipse optimè à puero sciret artem frenandi equos, firmum se atque immobilem continuit in sella, dubius equidem, utrum urgere perseveraret cœptum iter, facta oratione statuit profecui; & mox equus mansuetior factus ad simplicem freni motum processit. Cùm ventum esset ad præfixum terminum, summum persensit cruciatum in osse, quod humeros cum præcordiis conjungit, verùm cum nihili illum dolorem faceret, adiit templum Beatissimæ Virginis, & ut collectior orationi vacare posset propter multitudinem, quæ circumdabat altare, aversum a populo

Maximam
eorum par-
tem pepu-
lit aquâ
benedictâ,

Calumniis
eum in ru-
borem de-
derunt.

Contumax
equus,

Facta ora-
tione iter
persequi-
tur.

Ejus ora-
tionibus
omnes li-
berantur.

Spiritus di-
Aus ma-
gnus sa-
piens fre-
git ipsos.

Nihil sui
muneris
omitit.

Valet plu-
rimum
contra fa-
scina.

Pennæ no-
vem libe-
rat uno
Aprili.

caput clathris ferreis applicuit. Hoc modo cum aliquam-
diu orâsser, sensit in se gravissimas contumelias jaci ab illa
multitudine; sed cum adverteret esse spiritus, qui catervas
illas affligerent, contempsit illos, & perrexit in orando.
Cum ecce! omnes illæ personæ infessæ cadunt in terram
semianimes. Sed mox ejus per merita & orationes in to-
tum à Dæmonio liberatæ. Cum sub noctem domum se re-
cepisset, prætoris sui amici ex vocato ad se medico cogno-
scit illud os, quod dixi, fractum esse; sed de facili curatus
sequenti die ad templum rediit, atque illic missam cele-
bravit uno solo usus brachio. Quod eum vidisset Sacerdo-
tum unus, quæsiuit ex una famosa obsessarum illarum, quæ
recens advenerat, quis illud mali conflasset Patri Julio; illa
subridens respondit, fuisse quendam spiritum Anglum, di-
ctum *Magnum Sapientem*, qui illac iter faciens ad hujus-
modi facta attendisset. Duravit ruptura illa ipsos quinquaginta dies incredibili cum doloris sensu; non propterea ta-
men unquam induci se passus est, ut decumberet in lecto,
aut à Liturgiâ abstinere, concionem intermitteret, aut alia
exercitia, functionesve in missionibus usitatas seponeret.
Cæterum per reliquum vitæ suæ decursum sæpè ipsi recru-
duit dolor iste.

Ultra verò à dæmone infessos sanavit Pater Julius
quàm plurimos fascinis innodatos, quæ quantumvis fo-
rent occultissima, statim tamen illa protraxit in lucem, sol-
vit, combussit. Prout Romæ, Florentiæ, in tota Tuscia,
in Umbria, in Marchia, & præsertim in patria sua cum an-
titita quadam, & cum nobili viro; amico suo factum, qui
ambo paulatim externati contabescebant. Sufficiat dixisse
Pennæ loco Firmanæ Dioceseos mense Aprili anno 1599,
omninò novem personas per donum Dei singulare fasci-
nis liberasse. Verùm quòd meruam, ne lectori meo ob-
tundam, ac rædium afferam, cætera silentio involvo, ac pro
finc

sine hujus capitis repeto, potestatem Patri Julio à Deo datam in veteratores spiritus fuisse talem, ut solo obtutu eos terreret eminus, ad solam ejus manûs elevationem caderent in terram, solo crucis signo illos ex corporibus expelleret, ac conjiceret in fugam. Placuit materiam hanc cum victoriis tentationum connectere, quamvis illarum locus magis proprius esset infra libro tertio, ubi agetur de reliquis gratiis divinis.

Solo obtutu
terret
Dæmones.

C A P U T IV.

De Obedientia, & Affectu erga statum
religiosum.

QVANTO magis Pater Julius experiebatur Deum promptum ad se audiendum, cum preces funderet pro bono proximorum, tantò studiosiùs ille vocem Dei audiebat, quem agnoscebat in superioribus loquentem; unde illi æqualiter omnes videbantur prudentes, & discreti in præcipiendo, & eorum dictis & factis consentiebat modo singulari. Quando illi tractandum fuit cum superiore, orabat ille prius Deum, ut illi suggereret, quod esset ad gloriam Dei futurum, ac negotia cum illis tractanda, prius Deo commendabat, & si essent magni momenti, adhibebat castigationes corporis, dicebat sacra, & committebat illa orationibus aliorum. Sic animatus erga Obedientiam nunquam auditus est proferre certas verborum formulas, quas ille vocare solebat temerarias; *Volo facere hoc, volo facere illud, parvum vel magnum.* Ac quoniam semel uni Rectorum, qui illum volebat facere suum ministrum, significavit desiderium, illum ordinem à majoribus superioribus expectandum, quòd in se aliquid sentiebat difficultatis, sensit postea magnum in animo aculeum, qui ipsum longo

Tractaturus
negotia
cum superiore
prius
orabat.

Nunquam
dixit, Volo
hoc, volo
illud facere.

Prompti-
endo obe-
diendi in-
credibilis.

Vellet cœ-
lo exire si
juberetur.

In hoc san-
ctum imi-
tatus Igna-
tium.

Regulas
nunquam
ex professo
violavit.

Exempla
minima-
rum regu-
larum.

In nulla re
volēbat ef-
se eximius.

Ad soni-
um cam-
panulæ se
quasi natu-
rali motu
erigebat.

longo tempore pupugit. Neque verò hoc mirum videri cuiquam debet, in ipso enim erat certa quædam obediendi promptitudo, & proclivitas, qualem non memini me in aliis vel legere, vel audire. Dicebat, ad obediendum superiori parvo vel magno, quisquis esset, non solum se relicturum fuisse hunc vel illum locum meliorem, hoc vel illud officium, quod arrideret genio suo, sed etiam, si in lustralibus flammis jam salutis securus, imò, quod ejus obediendi studium mirificè extollit, si in cœlo jam beatus, exiturum fuisse se cum beatitudinis incertitudine, iturumque illuc, quò eum obedientiâ destinasset. Quâ quidem re palàm nos edocuit, suam erga superiores obedientiam esse veram ac germanam sobolem illius in proximum caritatis, cujus amore Sanctus Pater Ignatius salutis suæ securitati spem incertam lucrandi Deo animam alioqui perituram præposuisset. Et qui tantam in obsequendo experiebatur dulcedinem, mirum non est, eum tam exactè observantem fuisse regularum, nunquam per totam vitam à se voluntate, quantumvis aliis minimæ videri quirent, violatarum. Exempli gratiâ; Tergiversabatur semel exire ad confessionem ejusdam moribundi excipiendam metu, ut redire domum ante noctem posset. Alias non poterat capere somnum, nisi reindueret indusium totum frigidâ permadens, ne dormiret absque indusio, id quod præcipit regula. Non est, ut dicebam, mirum, nullam prorsus admisisse unquam exemptionem, quæ ipsi sæpiùs prudenter offerebatur, quò eximeretur à multis ordinationibus, cum quibus ejus officium totum lucrandis animabus occupatum non de facili obiri ritè poterat. Et erat in fugiendis hujusmodi privilegiis, & exceptionibus à communi procedendi modo ità constanter assuefactus, ut etiam in ultimo morbo, cum non posset de strato surgere, nihilominus cum audiret sonum campanulæ de more, motu quasi ejus obediendi

prom-

promptitudini, naturali & necessario, ad sedendum in lecto se erigeret, animo voci divinæ, cum corpore non posset, obsecutus.

Hæc obsequendi suavitas pullulabat ipsi ex viva apprehensione, qua illum obedientia per viam amoris subiciebat, & strictissimè uniebat cum Christo Domino, in quo totum suum gaudium, & felicitatem repositam habebat propter ingentem, quo erga eum flagrabat, amorem. Sicut subditus ille, qui sincero corde amat principem suum, non facilè potest majorem habere delectationem & gaudium, quam si applicetur & impendatur in negotiis suo principi arrisuris. Ita ex adverso multum affligebatur, quando relictus quasi in manu consilij sui seipsum regere debebat, & dicebat magnis versari se in angustiis, imò & periculo forsitan cadendi in aliquod peccatum, si diù eum vivere in libertate arbitrij sui oporteret. Et hæc causa est, uti alias diximus, cur tantopere allaboraverit, ut declinaret honores, & fasces maximè totius provinciæ, ubi multò magis alij à sua, quàm ille dependere ab aliorum voluntate deberet. Et hæc ipsam ob causam in juvando coquo, triclinij præfecto, & aliis similibus officialibus deferebat illis eandem obedientiam, obsequendi promptitudinem, quam deferret potestatibus superioribus. Demum intuitu Christi Domini, quem amanter in præpositis agnoscebat ut præsentem, & propter securitatem, quam habet obediens, etiam se promptissimum exhibuit in relinquendis pietatis officiis, & in operibus caritatis, quæ alioqui interpolare, aut interrumpere videri peccatum possit iis, qui perfunctoriè duntaxat res spiritus inspiciunt. Ità Neapoli ex obedientiâ deseruit munus excipiendi confessiones, licet eo in munere non nisi suas inveniret delicias. Ita ex obedientia Constantinopoli profectus est in Italiam itinere longissimo, difficili, & periculorum pleno, tamen illic res magnas pro gloria

Egrè ferebat, si relinqueretur in manu consilij sui.

In quovis superiore agnoscebat Christum.

Facilè relinquebat cara amore obedientia.

gloria Dei efficeret, ac crederet operam suam illic non solum admodum utibilem, verum & necessariam esse. Ita etiam denique Neapoli 9. Martij anno 1607. jussus non amplius litare in sacello privato, sed in templo publico, & impendere tempus in sacrificando consuetum, non solum promptissime est obsecutus, sed & judicavit factum optime, cum invitanda omni singularitati, tum etiam, quod se reputabat indignum tam arcta illa cum Deo, familiarique communicatione, ac solatiis continuis, quibus identidem affluebat.

Judicium
suum sub-
mittebat.

Locum va-
lerudini
incommo-
dum non
mutat.

Julius ca-
sus parti-
culares ex
humilitate
obtruncit.

Timor per-
dendae vo-
cationis,
nisi exacte
obediret.

Non illi conveniebat fatis prosperè cum aura Capitis-
montis, ubi propterea etiam periclitabatur de vita, unde
censuere Medici, & Pater Provincialis ordinavit, revocan-
dum Neapolim. Superior proprius ordinem non est exe-
cutus; ille autem non solum tacebat, sed etiam gratias
agebat Deo, quod ipsum vellet ejus implere voluntatem in
re atdua usque ad mortem; & tamen Neapoli faciebat res
tantas ad Dei gloriam. Nullus equidem dubito caput hoc
multis similibus exactae obedientiae exemplis, quibus ille ex
professo se à suo dulci pietatis genio, imò & ab operibus
gloriae divinae admodum feracibus abstrahebat, cum in-
signi lectoris bono potuisse exornari, nisi Pater Julius ge-
neratim duntaxat scribendo, quantum fatis erat, ut obedi-
ret sibi imperanti, ex instituto multos casus particulares per
modestiam obtruncasset, id quod in cunctis aliis enarrandis
virtutibus plenitudini hujus historiae vehementer officit;
dum illi fatis erat dixisse in genere omissis casibus parti-
cularibus se eam exercuisse.

Ex hoc erga sanctam obedientiam amore, sine cujus
ductu, & directione ipse se putabat versari in gravi pericu-
lo, nascebatur ille summus perdendae vocationis timor, qui
ipsum non nisi demum cum extremo destituit halitu, qui
quidem timor, etsi videri possit melius convenire cum ejus

Humi

Humilitate, quàm quòd necessarius esset ei viro, qualis ipse erat, nihilominus ante & post ipsum habuimus in societate homines, etiam generales, qui quotidie erant anxij, & sollicitè à Deo petebant perseverandi donum. Et experientia nos plus satis docet, multis diutissimè in habitu religioso commoratis hanc talem devotionem perquam fuisse necessariam. Et ipse non solum ut quotidie magis ac magis in sancto se proposito stabiliret, sed ut potius nos perspiceremus, quam ipsi laudabile, nobis autem quàm necessarium esset timere, extra obedientiæ limites regi. Magna cum diligentia contexit Catalogum pro sua ipsius directione, usque privato, & ad nostram instructionem, eorum nominum, qui nostra ex Societate egressi plerumque malum sortiti sunt exitum. Ommissis nominibus, quæ ipse pro sancta sua libertate in charta expressit, dico solum, ipsum inter suâ culpâ dimissos vidisse tres amentes factos, qui exuentes se vestibus nudi vagabantur per compita, & unum horum Laureti; duos cognovit occisos, fustibus excerebratos, absque ullo spatio aut signo pœnitentis animi scilicet post rixas & contentiones; unum interemptum à suis operis; fuerat is conditione nobilis, & gradu Sacerdos; fratres geminos propter delicta suspensos è patibulo, unum ad id inopiæ redactum, ut, cum neque labore, neque quæstu stipis posset obtinere, quo sustentaretur, mortuus sit fame. Alium quendam novit, qui, cum discessisset à societate absque facultate Mediolano, statim reperit Dominum. Fuit ab illo conductus Genuam, dum illic ambo lustrant naves, ab illo ipso suo novo Domino, absque eo, quòd adverteret quicquam, venditus fuit in unam, & paulò post in servitutem Turcarum abstractus, quam non nisi cum miserabili morte terminavit. Et hoc jure merito, ut, qui sine venia suorum superiorum deseruerat libertatem filiorum Dei, ipsemet contra voluntatem ac notitiam suam

Perseverantia donum petebant.

Catalogum eorum contexit, qui è societate sunt egressi.

Tres stulti facti duo occisi sine signo pœnitentiæ.

Aliorum misera vita & mortis conditio

Alius in
puteum se
præcipita-
vit.

à temporali Domino traderetur in mancipiatum canum. Alium quendam refert nobili genere oriundum, cum vix societatem deseruisset, in puteum se præcipitem egisse; alium exutum, & occisum à latronibus in Sicilia, & inhumatum relictum in terra à canibus devoratum. Alios prolapsos in hæreses, alios apostatas factos à religionibus, in quas se receperant, & quasi cunctos miserè finire vitam hanc cum modica vel nulla spe futuræ melioris. Et observat Pater Julius, qui semel aperuerit aures suggestionibus Dæmonum, invitantium illum ad libertatem sæculi, etsi illas aliquamdiu occludat, recidivum tamen postea finire sibi demum persuaderi infortunium, quod antea à se fuerat amolitus.

Dæmon in
forma An-
geli.

Dæmonis
fraus.

Jussus est
illi in fa-
ciem spuere.

Ita, inquebat, contigit juveni cuidam Vienna Romanam in tirocinium missio. Ter ipsi Dæmon apparuit in forma Angeli sub umbilicum noctis, & dilaudatum illum liberaliter, quod societatem esset ingressus, acriter tamen reprehendit, quod transgressus esset divinum, ut mentiebatur, præceptum de honorando Patre, sine cujus facultate id consilij cepisset; Itaque quibuscunq; demum a vibus rediret ad suos, & consensum Patris obtineret, præceptum utique consilio semper anteponendum. Novitius aperuit hanc suam visionem, & perdoctus esse illusionem, & illum non angelum, sed Diabolum, si rediret, signaret se Cruce, ac diceret, se ipsi minimè obediturum; rediit Diabolus; verum novitius linguæ & brachiorum motu captus nihil valuit nec obniti, nec loqui, Magister de novo ipsi injungit, ut, si iterum reverteretur, sputaret illi in faciem, ac diceret, ut, si esset Angelus bonus, non in malam interpretaretur partem, cum id faceret obediendi studio. Et sic examussum omnia est executus. At Diabolus, cum non esset ferendo illi contemptui, ipsum & consiliarium suum execratus, ac diris omnibus devovens relicto pessimo fumo ostendit

discessu,

discessu, quis esset. Novitius autem nihilominus post tantum lumen variis sub prætextibus extorsit reversionem in Germaniam, unde venerat, & complexus de novo Hæresin infelici fato est defunctus.

Miser denique nihilominus defecit.

Non est res tantopere admiranda Diabolum potuisse novitium pertrahere ad sæculum, cum apparitio ipsa Christi Domini nequiverit retinere fratrem Coadjutorem propter ejus malitiam in religione. Erat hic opificio Sutor in domo probationis Romæ, & ratus se in opere, quod à sedentario conficeretur, plus nimio aggravatum, decrevit reverti in Ægyptum; verum quia, antequam manus daret tentationi, conflixerat, & aliquot diebus restiterat, in præmium hujus bonæ voluntatis suggestit illi Deus bonam cogitationem, ut prius properaret ad templum, & se commendaret Beatissimæ Virgini. Ab hac, loco, quod in ipsius sanctam voluntatem se debuisset commendare, & reiterare ac confirmare de novo, tanquam Dominæ ac Patronæ illius Domûs, & societatis universæ suam quantumvis vilem operam, & orare, ut in sancto se solidaret proposito, petiit homo inconcinnus, qui erat, bonam veniam discedendi ab ejus, ejusque filij societate, ac servitute, in superq; gratiam & omne auxiliij genus quævis alia negotia sua feliciter aggrediendi & terminandi in sæculo. Tantum sibi homines promittunt de Bonitate Dei, atque ita cæci sunt in propriis malis, ut de ipso contra ipsum sperent, ac petant opem contra se. Verum illum nec hic sua spes fefellit, cum ita stultè oraret, versis ad altare majus oculis, ubi sanctissimum asservabatur Sacramentum, vidit spatiosum aperiri campum, & in medio ejus erigi colliculum, cujus in apice stabat Christus Crucifixus, circum circa magno Martyrum numero, una cum eorum insignibus circumdatus; Christum ad se conversum audiit dicentem: *Vides, quid ego tue causâ salutis sem passus? vides, quantum amore mei passi sint*

Item frater, quidam Adjutor, cui Christus apparuit.

Commendat se Beatissimæ Virgini.

Christus illi appareret.

Ejus verba.

Martyres, sanctique mei omnes? si itaque tu vis esse salvus, sicut illi, etiam te oportet aliquid pati. Et hoc dicto videri desit.

Secundum hanc tantam gratiam ipsi factam fuit tunc liber ad tempus, tentatione. Verum post biennium eidem succubuit, & exivit. Ac postea experiundo mundum, ut ipsi daret victum, longè plus à se laboris exigere, quàm exegisset religio, pænâ sanè ejus perfidiam condecens, sed inferiore ejus delictis lapsus in amentiam miserè obiit.

In mundo longè plus cum labore oportuit pro victu.

Quotidie confirmabatur in vocatione.

l. 1. cap. 3. circa finè.

Malè cedit etiam cum fraude ingredienti-bus.

Bufala in ipsum irruit.

Per hæc & hujusmodi exempla Pater Julius confirmabatur in dies in illa opinione, ad mensuram securitatis, quâ vivunt religiosi sub obedientiæ asylo crescere etiam pericula eorum, qui vel ex parte, vel in totum se ab ea subtrahere nituntur. Sic item è contrario per exempla illorum, qui multis annis provixerant in religione, quos, uti diximus, sæpius de eo interrogabat, solabatur ipse suam timidam spem, fore, ut & ipse ad eum modum perseveraret. Et addebat etiam eorum, qui astu vel dolo ingressi essent societatem, fore minimè diversam ab illis, qui exiissent, conditionem, utpote qui non essent veri ac legitimi filij illius, ac per consequens, nequaquam securi sub ejus directione, & vivendi normâ, cujus protectionem nequiter occupassent. Et hujusce argumenti reliquit & ipse exemplum memoratu dignum, quocum etiam hoc caput concludam. Nobilis juvenis egressus ex quadam alia religione petiit & obtinuit nostram societatem. Cùm ipse adhuc Novitius Laureti una cum aliis extra civitatem liberioris captandæ auræ gratiâ prodeambulasset, bufala toto nisu ex septo erumpens cornibus ejus incurfavit in præcordia, & dejecto illo humi genibus violenta incubuit, capite illum identidem contundens. Et sanè actum de illo fuerat, nisi complures suppetias venissent, ac bestiam abegissent. Ipse tunc in se, inque animum reversus impedimentum aperuit dolosè à se in examine ante ingressum occultatum. Dimittendus

tendus mox fuit etfi magno suorū cum rubore, & confusione. Vnde discamus licet, quā unicuique religioso sit non solum utilis, verū etiam necessaria non qualiscunq; sed suæ religionis vivendi ratio & amissis.

Dimittendus fuit.

CAPUT V.

Opera Pœnitentiæ, Perpeffiones Corporis.
Paupertas.

INterno sui vincendi studio, per quod P. Julius subigebat animum reprimendo per obedientiam propriæ voluntatis & iudicij inclinationes, rectè conjunguntur opera pœnitentiæ externæ, quibus frenabat corpus, & sensus suos. Ab usque primis Novitiatûs principiis in Exercitiis spiritualibus sub primum ingressum fieri solitis statim imbibit spiritum pœnitentiæ, & corpus affligendi studium *propter sua peccata*, inquebat ille, *& ob serium mundi contemptum.*

Etiam supra diximus, ipsum laterculo pectus suum atrociter pulsasse; hoc suum patiendi desiderium vehementer accendit in prima probatione vitis sanctorum Patrum anachoretarum, sanctorūque Martyrum lectitandis, id quod ipsi familiare fuit per totam vitam; faterūque in nullo Exercitio spirituali reperisse se majorem gustum, & delectationem, quā in obeundis pœnitentiis & afflictationibus corporis, quā diū ei id per ætatem licebat; licuit autem ei, quasi ad ipsius mortis articulum. *Dicitabat, senes debere esse frequentiores in afflictationibus corporis, quā juvenes; quoniam ipsis tempus breve est placandæ divinæ justitiæ; item ipsorum corpora jam indurata ævo minus sentire doloem, idque per frequentiam suppleri debere. Demum melius cognosci fructum pœnitentiæ.* Caput nunquam peccabat, ratus esse jacturam temporis; quinquies vel sexies per annum faciem

lib. 1. c. 3.
f. 20.

Spiritus pœnitentiæ à primo novitiatu.

Dicitabat senes debere esse crebriores in pœnitentiis.

Caput nunquam peccabat.

Morbis re-
medium
non qua-
rebat.

faciem lavabat propter alios, non suâ causâ, ac propter oculos, qui ob continuum lacrimarum imbrem offendebantur non parùm. Et in hunc finem non tenebat vasculum in cubiculo contentus communi gutturnio. Multò minùs sibi lavabat pedes, nec unquam aliud remedium, vel medicamentum admittebat, quod videretur utile inveteratis ejus morbis.

Ipsò sibi laceras consuebat vestes.

Induebat pannos veteres, & ab aliis detritos, etiam à mortuis. Par tibialium durabat in tres annos, calceorum in quatuor, thorax in octo vel decem. Et si reculæ, quas diximus, lacerarentur, ipse sibi eas consuebat. Annis compluribus non induxit pedibus foccos, sive lineos calceos. Per itinera non utebatur nisi pallio consueto, verùm illo convoluto, & duplicato, quod ipse etiam adhibebat pro stragulo lecti, & hiberno tempore pro togâ, quam nos vocamus usualem, & domesticam. Hujusmodi pallium ipsi

Pallium duravit 22. annis.

Triumphabat in centonibus

Bulgæ, viatica.

eleemosynæ loco donatum ab cognato suo Archiepiscopo duravit viginti duobus annis, pleramque partem assumentis & centonibus refartum, nec illud ipse unicus portabat, mutuum & aliis dabat compluribus, qui libenter cum ipso prodire solebant; cùm propter felicem negotiorum suorum exitum, tum ut participes fierent meritorum Patris Julij, qui cum illa sua lacernâ præsentis luxui coram nobilibus, dynastis, principibus viris, ipso prorege insultabat, quorum liberalem manum sæpius ipsi apertam & oblatam nunquam acceptavit, nec permisit sibi detrahi pretiosos suos centones, quibus tamen sæpius se privavit propter alios tegendos. Bulgæ ipsius erant vimineæ, qualibus avena vel filigo defertur; aliâ supellectili vel apparatu, ut diximus, non utebatur; nec viatico quidem; nec ut plurimum equitatu, victitans ferè eleemosynis, diversatus in nosocomis.

Ipsius

Ipsius cubiculum semper, vel quasi semper erat omnium in domo deterrimum, repudiatum ab aliis. In hoc non habebat ornatum, nec commoditatem ullam; nec seriem librorum, contentus solâ Scripturâ, & Concordantiarum quas vocant, Indice, summâ Casuum Conscientiæ, & Concilio Tridentino. Breviarium illi sufficiebat in plurimos annos. Socium cubiculi nunquam accepit, licet ei superiores propter senium, & infirmitatem sæpius aliquem obtulerint. Omnia cubiculi servitia peragebat ipse per sese; dicendo: ut virtutem tegeret, quod ita melius sibi serviretur. Nunquam prodibat domo animi causâ, ut sese recrearet, nisi ad id ipsum superiores compellerent, contentus solo cœli aspectu ex altissimo collegij angulo; quippe per experientiam & suam, & aliorum didicerat, præcisè animi causâ prodiiisse plurimum quieti & unioni cum Deo obfuisse. Affligebat ipsum mirum quantum frigus pedum; ferè tamen nunquam, hac tam bonâ occasione patiendi usus, accedebat ad focum. Convenerat cum uno, ut tempore quotidianæ recreationis placeret longius agere à foco, ita quidem, ut anno 1608. quando bruma erat omnium sævissima nunquam induci potuerit, quò se calefaceret, etsi manus haberet frigore & gelu tumidas ac fissas. Hoc frigus valde nocebat ventriculo, cujus dolores non sinebant eum dormire; ac quoniam in lecto non habebat nisi unicam simplicem culcitram, ponebat supra pedes libros, quorum pondere pressi calefierent. Idem frigus causa erat, ut in hieme præferret labra nigra, & auriculas quasi aridas, genua ex assidua orandi consuetudine callosa, & hiulca, quæ identidem manarent sanguine. Ac quoniam semel hoc incommodi superiori aperuit, dixit ipsi hic: *Nihil referre, nam & cætera ipsum habere carnem equi Arcadici.* Sic ipsi jocando, & explorando viri patientiam; quod ipse usque adeò in bonam interpretatus est partem,

Cubicula,
Bibliotheca.

Socius cubiculi nullus.

Nunquam prodit præcisè animi causâ.

Ad focum non accessit quantumvis summâ brumâ.

Supra pedes ponebat libros.

Jocus parum falsus.

partem, ut non solum non providerit de remedio, verum & summo propter illud durum responsum affectus fuerit gaudio.

Dentes dis-
siliere in
frustula
præ frigo-
re.

Caput ob-
corruit.

Capiti ni-
hil substra-
vit.

Operam dabat malignè vestitus confessionibus au-
diendis, cum ita horrido contremuit gelu, ut & ipsum se-
cum subsellium commoverit in tremorem, id quod ipsi
sæpius evênit Perusij admirantibus omnibus, qui juxta ad-
stabant confessuri, & tunc multi dentium ipsi in frustra dis-
silierunt congelati à frigoris vehementiâ. Simile quid ipsi
contigit in Collegio Senensi, in quo aliquamdiu dormiit
stramentum supra nudum, superinjecto sibi sagulo milita-
ri, quod quidam miles Hispanus novitius in societatem at-
tulerat. Eo usus est per totam quadragesimam, ubi pro
concione dixit ad sanctum Quiricum, quando dies no-
ctesque passus est horrenda frigora. Et hoc ipsi ita solen-
ne per omnes Missiones & itinera erat, ut planè ipsi caput
obtorpuerit, manus altera, & coxæ supra coxendices. Et
hoc per totam vitam ad modum, ut post per hiemem inter-
rogaret alios, utrum esset frigus? pedes quidem ei non obri-
guere, quando autem eò descendit gelu, tum equidem ha-
buit occasionem demonstrandi egregium mentis suæ ro-
bur, quod ei superfuit, patiendi. Nec ad id minorem na-
ctus est ansam ex calore & æstu. Cum aliquando jam sexa-
ginta duos natus annos iter faciens ardente Sirio per
montes deflecteret ad villas, adeò illi humores ante hac in
capite congelati resolverunt sese, ut per tres continuos an-
nos humectationes illæ in pectus destillaverint pluviam non
minus periculosa, quàm, nisi succurras, exitiali. Somnum
cepit non solum supra stragulum simplex, ut diximus, ve-
rùm & sæpius supra nudum asserem nullo capiti supposito
adminiculo. In itinere Constantinopolitano jam vidimus
eum quadraginta & amplius diebus dormivisse supra nu-
dum solum, aliàs supra stramen in stabulis, inter jumenta,

aliàs

aliàs supra scopulos maris, aliquando in nivibus, sub Dio
 celi injuriis per campos expositum. Ipsiùs plumæ & pul-
 vinarìa non erant alia, quàm lignorum ac marmorum
 prædura fragmina, calvæ mortuales, quibus ille tunc liben-
 tiùs utebatur, cùm id absque teste, nisi solo Deo, fieri pote-
 rat. Ac propterea cupidè faciebat iter solus, ut posset se
 tractare arbitrato suo, haud paulò rigidiùs. Et hoc etiam
 reddebat illi tolerabile onus superioris, gaudere libertate
 afflictandi sui. Ità cùm esset Rector Collegij Florentini,
 elegit sibi cubiculum adeò maligno aëri & ventis exposi-
 tum, quod toto impetu incessabat, & perflabat, ut primo an-
 no illi collum reddideret immobile, secundo obstupescerit
 auriculam, principium ejus surditatis, quæ ipsi deinde
 per totam vitam, magnam segetem suppeditavit patientiæ.
 Setosâs omne genus vestes usurpavit, non solum cingula,
 & funes, nodis asperos, verùm & thoraces integros cum
 manicis indusiorum ritu, dentatos, aculeatôsque, carnes
 ejus mirum quantum, commorsuros. In uno horum tho-
 racum obiit ille aliquando septem Romæ ecclesias, & illo
 ipso die jejunavit severum in modum. Alias triduo ante-
 cinerale placando numini, quòd tunc provocari peccatis
 licentiùs solet, induit ipse hujusmodi asperam vestem absq;
 eo, ut illam interdium vel noctu deponeret, verùm in capite
 dierum quindecim vidit se quasi decorticatam, & artus
 vulneribus plenos, ut fuerit compulsus eam deponere.
 Ultra hæc cilicia circumdedit collo catenæ partem putea-
 lis, crassam, cujus rubigo sudoribus unctâ adedebat ejus
 collum & humeros. Cùm esset quinquagenario major,
 quoniam lotor querebatur, ipsius indusia esse rubigine ar-
 rosa, & plagis infecta, catenam tandem deposuit, quam
 alioquin semper detulisset, & ejus loco circumcinxit col-
 lum coronis grandioribus, quas nos rosaria vulgò dici-
 mus, nescio, qua ex materia, sed quæ ipsi dolorem duplica-

Libenter
 iter agebat
 solus, ut
 prohibita
 posset se ri-
 gidè tra-
 ctare.
 Quale cu-
 biculum
 sibi Rector
 elegerit.

Cilicij
 asperitas.

Catenam
 sibi cir-
 cumdedit
 putealem.

Quibus Pa-
 tribus no-
 stris se af-
 fixerit.

bant, & magis afflictabant, quàm ipsa catena. Et hæc coronas gestavit annis plurimis, eò, donec una earum, cum nimis strictè eum premeret, fregerit ipsi os sub collo, quod à pectore tendit in humerum ingenti cum dolore, licet id ipse nemini indicaverit.

Cilicium
Thorax.

Quoties se
flagellave-
rit.

Quamdiu.

Cum deef-
set flagel-
lum, quo-
rum se fla-
gellaverit?

Ipsius flagella erant ex chordis testudinis ex ferro vel aurichalco, & nihilominus multa eorum consumpsit. Vnum penes me teneo fusile ex aurichalco, grande, ponderis libræ dimidiæ, quod utique ipsum multò antè potuisset atterere, quàm ipsum vel parte minimâ consumi. Ita etiam Maceratæ asservatur ejus Cilicium per modum thoracis ex crine equino valdè asperum, quod per suam miraculosam detectionem & sanitates magno numero restitutas innovavit Maceratæ gloriosam servi Dei memoriam, mihiq; dedit occasionem primùm scribendi relationem brevem, & postea etiam vitam ipsam. Primis quinque religionis annis ter se cædebat per hebdomadam, inde factus superior Collegij cœpit in se sævire quotidie, & hunc morem tenuit usque ad mortem nunquam interruptum nec per itinera, occupationes, morbos etiam lethiferos. Nec sinebat se ab eo distineri ex respectu, quòd socij eum ex vicinia audirent. Tempus divederandi se durabat, quantò ipse sermonem faceret, de Passionis Dominicæ quinque perdolentibus mystetiis, extrahendo ex singulis documento uno, & petendo à Deo gratiam illud exequendi. His subjunxit Psalmum de profundis. Subinde, cum deesset flagellum, evellebat pilos barbæ, manuum, nasi, pedum, per idem, quod dixi, temporis intervallum. Ac quoniam ex assiduo percussu & pulsu ejus caro redacta erat quasi in insensibilem, flagellabat se supra faciem, & supra pedum tibias, ubi planè doloris affatim propter ossium viciniam experiebatur. Alium herclè vivum ex emortua sua carne excitandi doloris invénit modum.

Ex

Ex candela accensâ derorabat guttas ex cera liquefacta supra manus, pedes, humeros, pectus ad eum modum, ut toto corpore videretur contraxisse lepram, ita durè se tractabat. Ac, cum candelæ eum deficerent, collocabat lucernam humi, & supra flammam pedum plantas, ustulandus. Et hoc factitabat quotidie, nec propterea ommittebat diverberationem. Contrectabat manu carbones accensos. iis extinguebat candelas, ac funalia & voluit Deus, ut ipsum non urerent, neque nocumentum afferrent, cum animus esset magis, ubi amabat, quàm ubi animabat. Aliquando Neapoli insolito amoris abreptus est, iussit accendi funale, supposuit brachium nudum, illudque tamdiu sub guttante tenuit face, dum Deum expugnaret ad donandam cuidam nobili infanti sanitatem, ad quem in visendum multis erat precibus evocatus. Quod equidem factum testatur Pater Cæsar Vivo Professæ domui præpositus Neapoli inter alia admiranda, paratus iurejurando id affirmare in quadam depositione scripta, & subscripta propria manu signata solito societatis sigillo 10. Decemb. anno 1660. quam ego habui ex Archivio nostræ societatis Romæ sequentem in modum. *Fuit Pater Julius Mancinellus quadam die vocatus ad Dominum Franciscum Valcarellum meum nepotem, qui agebat animam, & jam erant allati apparatus lugubres ad conclavia integenda. Pater longo tempore oravit juxta lectum moribundi; secundum hæc petiit cubiculum separatum, & funale, quod ab ephebo iussit succendi. Quo factò denudat brachium, illud supponit guttanti ræde, dum rotum morosè liquidâ cerâ infunderetur. Observatum; ad modum, & moram liquefacti funalis morbum recessisse, ab illo momento infirmus cæpit convalescere, & non multo post omnino convaleuit, superstes & incolumis diutius, quàm alij, triginta annis, Domina mater Francisci semper Patri Julio hanc gratiam in acceptis tulit, & ita hodiè que tota parentela credit.*

Ex candelâ accensâ.

Funali accenso suppositum brachium nudum.

P. Cæsar Vivo præp. Dom. Prof. jurata depositio.

Ejus ratio
jejunandi.

Oblivisce-
batur cibi.

Eodem
gradu &
gulæ &
sensûs de-
lectatio.

Finxit se
comedere
carnes.

Non multum ab hoc rigore abibat ejus ratio jejunandi. In adventu jejunabat in hebdomada saltem ter, sæpè autem in pane & aquâ, quod illi perusitatum erat, quoties vel ipse, vel alij incidissent in calamitatem, & profuit ipsi summopere, abstinere in mensa a ferculis, quæ ipsi magis arridebant, fuit illi perpetuum; imò sæpius nihil omnino comedebat. Sæpius abreptus in Deum obliviscatur cibi ante se positi, qui vicinus sedebat, opus erat, ut ipsum moneret. Non erat periculum, ne Pater Julius extraordinariis domi vel foris interesset convictibus, nec sinebat se ullis argumentis ad hoc induci. Habebat eodem gradu delectationem gulæ & sensûs; ac dicebat, qui primo assentiatur, mirum esse, si non assentiatur secundo, maxime inter religiosos, qui sunt in statu pœnitentiæ. Nihilominus cum videret cibos electos, gratias agebat Deo, quod eos dedisset vitæ, cui non convenirent, quippe qui speraret sibi reservata meliora in alteram vitam, prout reipsa habebat ejusce rei pignus à jejuniis suis saporem ipsi in sacrosancta Eucharistia abundè compensantibus. Propter hoc multis annis in ætate adhuc viridi abstinerebat à manducandis carnibus fingens se illis vesci, ut res non deferretur ad superiorem, prout tandem delata est à sociis, dum visus est tantum in rodendis ossibus occupatus, & multum fatigari in avellendis ab osse carnibus, & pelle. Et hæc abstinencia adeò illius debilitavit stomachum, ut postea ex necessitate cogeretur omittere, quas prius ommiserat electione, quandoquidem non amplius erat digerendæ, etsi in minutissimas partes concitæ. Indulsiit autem illi Deus pro auctario suorum jejuniorum aliud condimentum; illud fuit defluxio in palatum & gingivas, quæ duodecim per annos duravit cum eâ manducandi difficultate, ut ipsi comedere esset pœna & dolor: nihilominus acsi hoc nulli molestiæ foret, majori sui vincendi studio ad illos se cibos assue-

affuefecit, à quibus à puero abhorrebat, & nauseabat instar veneni, & quorum odorem ubi primum percepisset, solitus est pati deliquium. Talis fuit pro illo caseus. In morbis nunquam vescebatur carne vetitis diebus, nec in summo quidem senio, quando, potissimum in quadragesima prædebilitate virium sæpius & domi & foris solitus est cadere. Atque ex his, quæ hæctenus dixi, facile colliget lector, quo pacto in dies crescerent dolores ex tot ultroneis pœnis in corpore, senectâ, viribus, laboribus, quotidiana sanguinis effusione per flagella exhausto, & extenuato. Et nihilominus asserit ipse, nulla in re à se majus robur reperiri, quàm in usu piarum perpeffionum, quia, qui amat germano corde Jesum, delectatur unicè, cum pati quid potest ejus amore; & hoc magis, quò amplius id est, quod patitur maximè cum castigare corpus suum nil aliud sit, quàm solvere & rumpere nodos, qui animum tenent devinctum, ut non possit tam citò eluctari ad intuendum Deum. Hac contemplatione occupatus Pater Julius cupidè dilaniabat artus suos, & à solo peccati timore retardabatur, ne progredere-
tur plùs ultra. Dicebat etiam sine corpore nos esse posse beatos, & nullo modo dandas aures tot carnis nostræ excusationibus, quas ad effugiendas molestias solet afferre in medium; non subesse aliud, nisi amorem proprium sub umbra nescio cujus frivolæ discretionis, constare sibi experienciâ propriâ, & plurimorum fortissimorum hominum in patièdo, nequitias & astutias corporis nostri, quod tantum non patitur, quantum non vult pati.

Impono finem huic argumento narratione cujusdam facti, quod quidem aliis videri queat vilius, mihi autem planè cenferur dignum, quod memoretur. Ex eo namque tanto magis apparet summus erga religiosam observantiam affectus, quanto magis prodit se sui vincendi studium. Confecerat ille iter toto die pedibus, ob id indusium per-
madefe-

A caseo
abhorre-
bat.

Solo timo-
re peccati
tenebatur,
ne progre-
deretur ul-
tra.

Amore re-
gulæ ma-
dido in in-
dusio accu-
bat & dor-
mit.

ma defecerat, cùm ire cubitum pararet, noluit id sibi detrahere, ne in regulam peccaret prohibentem dormire absque indusio. Et iste erat perpetuus ejus in itineribus stylus, tamen si sudoribus & pluviis fuisset probè perplutus. Verùm in præsentiarum tanto illi impedimento fuit in capessendo somno post tam longam defatigationem, ut volenti colligere vires, & prosequi iter in bonum animarum, crediderit necessarium illo se exuere, & prudenter cogitare potuerit, eo in casu regulam non obligare; verùm sicut studioso observatori, qualis ipse erat, hoc suavior & dulcior evadit observantia, quanto est rigidior, expertus est bonus Pater Julius, hoc majorem inquietudinem ac difficultatem in quærendo somno post indusij depositionem, quam si illud calefactu corporis exsiccandum retinuisset. Vnde cum nulla ratione captare somnum potuisset, ac crederet commisisse errorem planè decumanum, resumpsit illud ipsum indusium, quòd cum præterquam quòd humidum etiam morâ in frigidâisset, cuilibet prudenti rerum æstimatori expendendum relinquo, quam suavem illi conciliaverit soporem. Ita servi Dei per commendabilem sui vincendi excessum aliorum debilitati pudendam opprobrant oscitantiam.

C A P U T VI.

Magnanimitas, Conformitas cum divina Voluntate.

HAËtenus vidimus generositatem animi Patris Julij in suscipiendis spontaneis pœnis, in quibus quantumvis asperis & difficilibus, semper tamen reperitur illud solatij, quod affert secum, genio posse obsequi, & sibi litari. Nunc inspiciamus ejus non solum æquaminatam, & toleran-

tolerantiam, verum & jucundam alacritatem in sufferendis illis casibus, qui contra ejus voluntatem, & sine ejus electione evenerunt, & consequenter difficiliore tolerati sunt, & certius nobis argumentum præbent solidæ & probè fundatæ virtutis. De rupturâ ossis, quod axillam cum pectore connectit, de quo in hujus libri capite tertio loquebamur, à Diabolo ipsi procurata in itinere Sanseverino, ita generosum se & magnanimum exhibuit Pater Julius, ut ne quidem ex equo ejus causâ descenderit, nec ei medicinam applicaverit, sacrificium minimè omiserit, etsi mense integro utri brachio uno duntaxat cogeret, nec siverit se induci unquam ullis precibus, ut se lectulo committeret; quasi nihil mali ipsi contigisset, confecit itinera omnia, quæ missio requirebat. Dixit pro concione more suo, dolore ipsum identidem excruciante per ipsos quinquaginta & amplius dies; sub noctem potissimum, cum se exueret; & manè, cum se indueret, recrudescente magis, quam unquam aliàs. Et quamvis superior ordinaverit, ut frattum unus eum manè & noctu adjuvaret, Deo tamen permitte ille ordo non fuit mandatus executioni, Pater autem Julius gavissus est in sinum, & tacuit tanquam de optima patiendi occasione sibi oblatâ. De novo ipsi aliquando ruptura hæc reduplicata est, cum ad evitandum grave vitæ periculum ipsi ex equo desiliendum fuit, & illud ipsum brachium violentè ad terram allisit. Nec tunc quidem illi tanti erat, ut curam adhibendam duceret; mox iterum conscenso equo profecutus iter cum sociis, qui omninò volebant, ut curaret sibi aperiri venam, & aliquid sanguinis emitteret, qui in ejusmodi subitis casibus, & terroribus facillè mutationi in pejus esse obnoxius solet.

Illius acerbicatem doloris auxit non mediocriter domestica cujusdam prælati familiaritas, cui in illa missione cohabitandum fuit. Hic per quindecim ipsos dies, quoties

Y

cum

fuerit in
his, quæ
contra volun-
tatem
evenere.

ex equo
desiliendum
fuit.

In se ve-
ficiendo &
exuendo
summos
experitur
dolores.

Ruptura
recruduit,
cum ex
equo desili-
endum
fuit.

Prælati
parti of-
fensa in-
nixus ex-
auget do-
lores, uti &
Chirurgus.

Mula pro-
cubuit in
flumine. P.
Julij peri-
culum.

cum illo ambulabat, aut per scalas descendebat, semper illi brachio se applicans superincumbebat eo doloris sensu, qui spasmus efficeret, absque eo, ut Pater Julius vel verbulo, vel alio ullo signo se proderet. Denique cum adverteret Chirurgum, os illud non rectè illocatum esse, voluit illud de novo emovere, ut ritè posset in sedem suam remitti. Et Pater Julius libenter assensus id doloris pertulit, qui ipsi tormenta Martyrum, quæ passi sunt amore Jesu, facile potuerit in memoriam revocare. Cum alias flumen trajiceret, mula ejus procubuit in sabulo, & incubuit tibiz Patris Julij, & cum niteretur surgere, pressit ipsius tibiam graviter altero genu nixa; tibia non est fracta, quòd subtus arenam haberet cessilem; verùm dolor fuit planè summus durans in plures septimanas, nihilominus mox ille se remisit in mulam, ne quidem inspectâ læsâ parte, nisi post quadraginta primùm annos casu advertit os tibiz in illo loco esse debilius, & non nihil fugiens cum pelle superinductâ. Sæpius cecidit in magna flumina, & in ipsum mare, ut vix evaserit, etsi peritissimus natandi. Nihilominus periculo defunctus, quo durante summa cum pace & tranquillitate animi se præparabat ad mortem, statim absque reparatu virium profecurus est iter, ac si nihil ipsi contigisset. Sæpius per itinera equi petebant ipsum calce, & semel maxime adjuncturam pedis cum tibia in osse tali: dolor erat acerrim⁹, quia tamen non omninò intolerabilis, non magnopere eum curavit, solum stuppâ læsum locum obligavit, ut calidum foveret, cum autem dolor & periculum augeter, superiori aperuit, & hic jussit Chirurgum moneri, id quòd infirmarius quamvis ter commonitus vel neglexit, vel oblitus est. Propter quod Pater Julius existimans Dei voluntatem esse se pati, libentissimè per tres menses, quibus duravit, eum dolorem absque ullo remedio pertulit.

Porto

Porro jam supra vidimus per duodecim omnino annos ipsi comestionem ciborum, quæ aliis voluptati & sustentationi est, valde pænosam, & difficilem fuisse ex defluxione gingivas acerbante, & dentes inficiente, ut quod ipse semper non solum summa cum animi tranquillitate, verum etiam cum & propterea opus esset pane molli absque cortice, & quasi tantum medulla, & triclinij præfecto ea cura demandata fuisset, isto immemori, vel non multum curante, nihil unquam de eo conqueri est visus vel auditus, omnia ejus invictam patientiâ & ruminante, & concoquente. Ponebat in lucro quamvis occasionem patiendi; sic & muscæ, & alia permolesta animalcula maximè tempore liturgiæ & officij divini illi erant gaudio, nec ea depellebat, utpote, qui studiosè caveret, ne quid ipsi commodi vel lucri decederet. Et est res planè admirabilis, & à pluribus observata tanquam singularis divinæ voluntatis dispositio ad obsecundandum genio patiendi Patris Julij, ad experiendum ejus invictam patientiam, quod, tametsi apud nos summa caritas potissimum erga infirmos & debiles exhiberi consuescat, Pater Julius nihilominus haberet in hoc occasione quàm multas, & magnas approbandi mundo suam heroicam virtutem (prout etiam in vita Beati Aloysij legere est) potissimum autem in ultima sua ægritudine, sicut diximus: Et quod plus est etiam à superioribus, quorum officium exauget caritatis obligationem, sic, ut in iis potius evadat justitia, quod alioquin caritas esset, & inter nos erga ægros se soleant tanquam Patres, & Matres gerere. Atque hinc est, quod in ejus morbis versus illum nunquam reperiatur sit, qui vel medicum, vel chirurgum advocaret; vel enim subordinati officiales post tot monitiones boni Patris Julij obliviscebantur, vel ejus morbis non credebant. Ex quo etiam sæpè fiebat, ut, qua parte equulus ejus coxendicem calce læserat, quoties illum conscendere, vel descendere

Comestio
aliis voluptati
P. Julij
quæ
difficilem

Animalcula
la aliis permolesta,
P. Julij
erant gaudio.

P. Julij aut
obliviscebantur, aut
ejus morbis non
credebant.

scendere oportuit, quod illi per frequens erat, si illum socij tantisper adjuvarent, semper coactus fuerit incredibilem pati sensus dolorem; cujus rei illi ignari cum omni celeritate prosequerentur iter, incurij, quomodocunque Pater Julius ipsos assequi contenderet, & cum cruciatu redire in gratiam festinaret.

Collocabant eum in cubiculis perincommodis.

Aliàs collocabant illum in conclavibus, quæ prius fuerant carceres. Et in collegio quodam nunquam poterat pro se obtinere cubioulum, nisi cum ægriorum quispiam suum reliquisset, & tunc acquiescendum fuit in lecto, quem æger deseruerat. Et licet R. P. Provincialis tertium injunxisset illi rectori, ut ipsi assignaret cubiculum, iste ordo tamen, vel jussio non fuit executioni mandatus. Denique ipsi cubiculum cessit, in quo asservabatur granum, propter frigus ad habitandum inhabile, quod ipsi nervum digiti unius per tres annos obstupescit, & contractiorem reddidit. Ex propè inexplicabili hac Patris Julij patientia, qui in hoc casu nec doluit admodum, nec signum dedit amaritudinis, aut indignationis, unusquisque facillè de se specimen capiat repugnantia & difficultatis, quam in se sentiret in hujusmodi pugnis & conflictibus. Is loco tristitia capiebat gaudium & delectationem de manu Dei, gaudentis videre servos suos alacres ac festivos rebus in adversis, quas amore suo exantlant. Ad hunc modum scimus Sanctum Franciscum Borgiam percepisse gaudium singulare nocte, quadam è rigoribus nivium, quoniam sibi imaginabatur Christum Dominum hos facetiarum globulos de coelo in sinum jaculari, prout solet inter amicos alterno fieri joco.

Imperitia chirurgorum, & infirmario- rum.

Ita Pater Julius sapius sibi permisit aduri humeros ab imperitis infirmariis, qui ipsi imponebant cucurbitulas, adeò ut denique marcescerent ejus carnes; nec minima tamen vox ipsi excidit lamentantis in modum, ne dum ut

remg.

remedium euperet adhiberi. Eodem heroë animo supportavit fratris unius factum non parùm inficetum. Hic de mandato medici debebat ipsi lavare caput, frigore glaciatum, usus est is lixivio plus nimio forti, insuper & bulliente, ut & tunc ipsi creparet cuticula; & rimas ageret marcescente subtus pure. Sed nec hic quicquam vel dixit, vel fecit, quo impatientis animi proderetur indicium. Ejus amore Christi patiendi studium ac propensionem declarat quoque res, quam jam jam dicturus sum, Animabat is furem ad fortiter subeundam mortem ejus facinoribus debitam. Carnifex, qui luscus erat uno oculo, & parùm artis peritus, cùm hora producendi rei venisset, in obscuro carcere, id totus agebat, ut capistrum collo Patris Julij, versus quem & oculo, qui reliquus, & manu intentus erat, injiceret. Servus Dei lætissimus, si Deus illum dignum tali sorte justissimo suo judicio faceret, non propter delicta, sed amore ipsius, se accommodabat in actum recepturi saltem illam brevem tolerantiam, quã laqueum haberet collo insertum; verùm fuit illicium hoc ab amantissimo patre celesti, qui suo carissimo filio dulciaria monstrat, & postea revocat manum, ut hoc avidius desiderentur. Carnifex namque à circumstantibus admonitus errorem emendavit. Alia hujus magnanimi roboris in sustinendo ardua vidimus in libri primi capite undecimo specimina, ubi in conspectu præsentem sæpe mortem ex propinquo spectavit, quantumvis truculentis in formis, ac monstris formidolosus, nunquam tamen ille contremuit, aut animo cadebat, sed semper imperterritus, ac firmus in voluntate Dei animabat alios, qui in illis extremis sese deseruerant; Itaque ne sim plus æquo longior, nihil hic repetam.

Hoc solum pro coronide hujus capitis dixero. Quanto minus ille offensas, & contemptus ab aliis illatos agerebat, hoc magis Deum ad sui defensionem provocabat,

Dolor ex
bulliente
lixivio.

Parùm ab-
erat, qui
P. Julius,
innocenter
fune duce-
retur.

Deus vin-
dicat eos,
qui ipsi re-
linquunt
vindictam.

Y 3

qui

Pena aver-
tentis de-
positum.

qui vindicat denique eos, qui illi relinquunt vindictam. Profectus ad nonnullam missionem reliquit depositum quoddam apud fidum, ut credebat, amicum. Fuit ab hoc impensum, ut non esset amplius recuperabile. Quâ de re ipse non mediocriter lamentabatur propter damnum pauperum, quorum bono destinabatur. Ecce autem Deus confestim illi homini permisit emori vaccas illâ pecuniâ cômptas. Nec multò post unus filiorum interemit fratrem, per quod omnes ei fortunæ periire. Ejus pœnitentium quispiam per multos annos acceperat ab illo viginti quatuor nummos aureos, ut illos permutaret in monetam novam, quæ erat dos pauperis cujusdam puellæ; cum illis perfidus fugit Caëtam. Hanc fugam Pater Julius prævidit in spiritu, & amanter illum commonuit, verum nihil profecit, Vix Caëtam tenuit, cum incidit in morbum; Ingressus Xenodochium dedit dictam summam amicorum uni asservendam; hic eam illi justo Dei judicio, cum maxime opus haberet, negavit. Nec hoc satis divinæ Themidi; illic miserè oppetendum fuit.

Murmuratores de
Patre Julio
puniti.

Terni publicè de eo murmuraverant, distitantes ejus revelationes esse fatuas, & ipsum incidisse in amentiam; confestim fuere à Deo diversis morbis correpti. Primus, infamiæ auctor, febri per quindecim dies, & doloribus stomachi duraturis vexatus; Alter defluxione capitis periculosa per complures dies conflictatus; Tertius plus cæteris reus acerbissimis ex pituita cruciatibus decendiali exercitus supplicio fuit. Hic denique resipuit, agnito errore adiit eum excusans se verbis, quantum potuit, submissis. Inde obtentâ sanitate palam sibi ignosci flagitavit humili esculo ejus pedibus impresso. Gravius manus Dei eos tetigit, qui ejus servum affligerant. Mihi satis est hæc pauca retulisse exempla terrendis improbis, animandis bonis. Illi ut timeant, isti ut confidant.

CAPVT

CAPUT VII.

Ejus animi demissio.

Poenitentia & ærumna, quas perpetimur ex amore Dei, possunt dici Humilitas corporis, & Humilitas dici potest pœnitentia animi. Ità ununtur & connectuntur inter se, ut non facillè inventurî simus, qui patiatur corpore per spontaneam oblationem sui ipsius Deo factam, qui non valde humilis sit, nec facile humilis erit quispiam, qui non libenter pro eodem Domino sufferat quamlibet magnam perpeffionem. Nos igitur, dum in antegressis duobus capitibus, & in progressu totius vitæ magnas vidimus Patris Julij afflictationes, & pœnitentias, descripsimus eum tanquam grandem Humilem; referemus nihilominus hic nonnulla in hoc capite, quæ propriè pertinent ad Humilitatem. Non solum ille plerumque scutellas lavabat, & lances in culinâ, & colligebat reliquias ciborum in pauperes distribuendas, sed & per collegia passim ipsius occupatio fuit munda conservare loca communia, afferre aquam, & quaslibet illic res utibiles & necessarias. Multò magis, ut diximus, supplebat per se, etiam senex & superior omnia infima quæque ministeria, & servitia sui cubiculi, & suæ personæ; imo in gravi quindecim dierum morbo semper clam aliis surgebat, & mundabat vasa. Hoc ipsum per vile licet oculis humanis obsequium impendebat etiam aliis infirmis, verbebat eorum cubicula, & alia publica, quamvis jam grandævus, & auctoritate conspicuus. Itabat in vineam cum fratribus, ut eos juvaret in detrahendis animalium pellibus, quibuscum fratribus non solum se libenter associabat inter colloquendum, docendo, & instruendo illos in rebus ad spiritum spectantibus magna cum simplicitate, sed & in illorum conclavibus, inter multos illorum capiebat

P. Julij Humilitas.

Æger antelucana operâ prævertit infirmarium.

Detrahebat animalium pelles.

Contem-
ptus à suo
cognato
gaudet.

capiebat somnum, quantumvis & professus, & jam undequaque venerabilis. Mendicabat sæpe per civitatem, potissimum ubi notus erat, & tum vel maxime voluptate afficiebatur, cum ab uno suo magnæ auctoritatis cognato contemptus fuit, & irrisus. Sæpius per Romam ipsam incessit habitu planè lacero absque pallio, immixtus junioribus Novitiis.

Quo vilio-
res, hoc li-
bentius
cum illis
agebat.

Nec ab hoc sui ipsius contemptu, & vilipensione poterant eum abstergere frater suus Germanus Prælatus, & Romanus Syndicus cognatus suus, & duo alij, patruus & cognatus conspicui Romæ cum dignitatibus, tum divitiis supra centum millia scutorum ascendentibus, tum parentelis etiam purpurâ fulgentibus: qui contestabantur hanc Patris Julij abjectionem cedere in dedecus & contemptum sanguinis ac generis sui. Quod advertens Pater Julius, ut haberet, cui tantopere inhiabat, tanto crebrius, & studiosius se occupabat in hujusmodi functionibus. Concionabatur per compita, tradebat doctrinam Christianam parvulis, instruebat colonos, inserviebat agris in nosocomijs, & infirmis alijs, a quibus cæteri abhorrebant. Conversabatur & agebat cum pauperibus, intrabat loca publici lusus, lacerabat chartas lusorias, comburebat aleatorum asserculos, exhortabatur infames, & agebat cum illis, quasi semper vivebat inter mendicos, viles & abjectos homunciones. Excipiebat illorum confessiones libentius, quam nobilium. Et vidimus supra, illum gloriatum fuisse, esse se confessarium, lictorum, & carnificis.

Excusabat
convivia
magnatum

E contrario omni studio fugiebat ipse amicitias grandium, & splendidorum, reputando se imperitum tractandi cum hujusmodi satrapis. Et ob hanc causam non potuit induci; ut Cardinalium nonnemi traderet Exercitationes Sancti Patris nostri Ignatij, aut eum morbo derentum inviseret, prout rogatus fuerat, excusans suam surditatem.

De

De illustri illa & nobili repulsâ, quam toties Cardinalibus ipsum invitantibus dedit, quibus pontificatum prædixerat, dicemus alio loco, & est in signe ejus Humilitatis specimen. Eadem constantiâ detrectavit ille adire procerum mensas, efflictim illum rogantium, sive dein Cardinales, principes, sive ipsi quoque forent præreges. A quibus item nunquam voluit acceptare dona, quæ iis remisit domum, & postea ad ipsos rediit petiturus eleëmofynam in pauperes, id quod semper facere solitus est cum iis, qui ipsum ad missiones evocaverant, in quorum ædibus nunquam habitare voluit, nec uti eorum mensâ, nec quisquam muneris loco acceptare. Et semel cum ei Episcopus Camenecensis legatus Poloniae antiquus ejus amicus omnem lapidem movisset, ut vellet esse secum in mensâ, nullo id argumento impetrare potuit; allegabat enim unam ex alia causam, nunc mores suos parùm urbanos, quibus offenderentur hujusmodi Domini, nunc personæ suæ aularum cæremoniis influetæ vilitatem, eodem modo se perdifficilem præbuit in baptizandis nobilium liberis, quos magno numero iis per suas orationes impetraverat, & propterea id caritatis officium eum postulaverant. Et ut sacro perfunderet fonte infantulam dictam Barbaram, natam Domino Marco Antonio Aurix 4. Decemb. anno 1604. obtentam & prædictam ab illo secundum omnia adjuncta partûs periculosissimi, & sanitatis cum miraculo, ei, & matri exorata ab illo, opus fuit expresso superiorum mandato. Adcò verebatur, ne sua modestia & Humilitas à luce obfuscaretur, & splendore sæculi.

Porro eos honores, qui hoc ambitiosius illum certatim sequebantur, quanto studiosius illos fugitabat, statuebat ille apud animum suum non exhiberi sibi, sed vesti suæ religiosæ, sed ætati, sed annis, & quod Deus ita vellet pro sua misericordia excitare suam pusillanimitatem, ut qui

Z

seriò

Nulla dona acceptabat pro se.

Quas causas allegaret apud Episcopum Camenecensem.

Opus fuit expresso mandato, ut infantem magis baptizares.

Mirabatur,
& non omnes cum
homines
fugerent.

Rectoratum, pro-
vincialatum est de-
precatus.

Putabat se
non cog-
nosci ab
iis, qui sibi
honorem
deferrent.

seriò se reputaret pro maximo mundi peccatore, id quod sibi multis persuasum argumentis ibat. Et nisi sanctus Nicolaus Tolentinas eum aliquando erexisset, ipse propter actionem quandam, quæ nec materia erat peccati venialis, cecidisset in eam nihili sui abyssum, ut non putaret amplius se à Deo respiciendum, & ipse crederet miraculum, si homines eum non fugerent, & contemptui haberent, qui tamen homo erat tantæ virtutis, & mirè illuminatus, nihilominus tenebat se pro idiotâ in vita spirituali, tanquam puerum insipientem & ebrium. Omnes ejus orationes reperio eò directas, ut ipsum liberaret Deus à tanta cæcitate, & eriperet ab obscura tenebrarum mentis caligine. Rectoratum pluries deprecatus est, & semel provincialatum; & si aliquando acceptavit claves, superioribus excogitandum quiddam fuit, quo ejus modestiam caperent, nempe illum quemcunque honorem fore brevem, & substituendum mox successorem. Et hæc omnia faciebat non dicis aut caeremoniarum causa, sed reverâ, qui reputabat se ineptum, nec inesse sibi talenta, quibus esset opus. Imò in sui vilipensione eò processerat, ut, cum nostri eum honorabant, putaret eos ideò id facere, ut observarent constitutionem quandam, quam habent de honorando Deo in altero quovis, tanquam in ejus similitudine, & cætypo. Quando autem sæculares eum honore afficiebant, planè sibi persuadebat, quòd se aut non cognoscerent, aut par pari referrent, aut se ludificarent, id quod est vera absolutissimæ Humilitatis species, non solùm fugere honorem, quem quis putat deberi sibi, & imputare eum contemptui, verùm & insuper credere, illum minimè se mereri.

Ita Calendis Martiis anno 1609. cum insolito cum fervore, & abundantia lacrimarum sacrificium offerret, agebat ille, cognovisse se per bene indignitatem suam, & dotium tam naturalium, quàm Cœlestium penuriam & inopiam,

inopiam, & Deum sibi concessurum fuisse multò plura, quoniam autem ita ineptus, incapax & superbus esset, ne inde sibi nocumentum afferret, aut alios contemptui haberet, aut vanæ gloriæ se inficeret leprâ, Deum restrinxisse manum. Cùm istis cogitationibus intrabat in unum, quod ipse vocabat, Chaos, vel abyssum intellectualem divinæ Majestatis & sui nihili, in quo, si multum esset, videbatur sibi esse musca, elevata ad id dignitatis, ut liceret ipsi ingredi aulas principum, in ampla religiosorum cœnobîa, in publica fora & templa, illic circumvolitare facies hominum, ipsis ingerere, ut laudarent, benedicerent omnium creatorem, observarent ejus legem, ejus judicia tremere. Jam verò si talis musca auderet adversari Deo, qui ipsam in gradu collocasset tam eminenti, esset planè intolerabilis, nec invenirenter verba, quibus ejus incredibilis explicaretur audacia, & protervia. Sic ille tanti & amplius faciebat suos naves, & malè gratum suum erga Deum animum; sic parvi & minoris æstimabat seipsum. Atque hinc est, quod tanta cum reverentia & attentione se gesserit in conspectu divinæ Majestatis, tanto cum contemptu, & vilipensione erga se, resque suas internas & externas. Hinc etiam originem traxit illa summa dependentia, & nexus, quem habebat in rebus etiam minimis à suis superioribus. Cùm enim ille vilissimum de se haberet conceptum, & opinionem, ac propterea metueret, ne quâ exerraret, in omnibus ad directionem superiorum recurrit, penes quos versari Dei providentiam certò agnoscebat.

Reputabat se muscam, quæ aulam ingredere-
tur.

A superioribus in omnibus dependebat.

Quapropter cùm vorteret in Missionibus, dabat solertissimam omnium, quæ fiebant, rationem; & à superioribus vicissim expectabat agendorum ordinem, & resolutionem, quæ inciderent, dubiorum; & hoc petebat verbis quàm humillimis. Quarum quidem literarum in similibus occasionibus ad Provinciales & Rectores Collegiorum,

rum, unde missus erat; scriptarum, integrum habeo penes me, & legi fasciculum. Ita sentiebat de se vir tam prudens, tantæ sapientiæ, & virtutis; ita à Deo gratis exornatus singularibus; quoniam aspiciebat sese ad clarum lumen, & immensum divinitatis splendorem, coram quâ quævis alia lux noctescit, & perbene apparet nostra, ut ita dicam, cæcutiens hallucinatio. Nec solum ipse de se modicissimè sentiebat, sed gaudebat insuper etiam, si & alij idem de se sentirent. Hoc sine aliquando Romæ professus jam ætate & auctoritate pollens in præsentia Patris Generalis, & aliorum complurium gravium Patrum pallio se oneravit inverso, & duplicato sic, ut humeris velut penula inconcinne penderet. Omnes eum videntes ridebant tanquam ad factum miræ simplicitatis. Ipse autem multò magis ridebat in sinu suo, & gaudebat, quòd haberetur pro homine titubantis judicij. Hoc item eodem sine in itineribus collocebat se in publico sub meridiem excutiens, & emundans se ab animalculis, quorum magnos greges ex nosocomijs, valetudinariis, ac stabulis, in quibus acquiescebat, referebat collectos. Cùm semel ex stabulo fuisset ejectus, tanquam suspectus furti, & illud ipsum curio ipsi quidam exprobraret, illum esse cleri retrimentum, & propudium, si esset homo frugi, mansurum fuisse domi suæ, neque iturum vagabundum per loca, sensit ea se plausum in animo incredibilem, tanquam nihil æquè se decens potuisset contingere, putabat enim se dignissimum, qui ab omnibus, & ex toto mundo ejiceretur. Et erat fama jam publica, & certissima notitia de fructu, & gustu, quem Pater Julius ex sui contemptu & abiectione propria capiebat, ut subinde alij ex professo multas ei, & densas ad id præberent occasiones. Et hujus mentis & opinionis erant etiam sæculares.

Quapropter cùm aliquando nonnulli pessimè ipsum sermonibus pexuissent, alij de industria, non ut malè de

servo

Pallio præ-
posterè in-
dutus ap-
paret.

Quantum
se caritas &
Humilitas
P. Julij ab-
jecerit.

Habetur
pro Cleri
periple-
mate. 1.º

Ex profes-
so narra-
bant ipsi
detractio-
nes.

fervo Dei, sed ut bene de eo mererentur, cui gaudium erat ea audire, ex ordine ipsi narrabant totam detractionum seriem, & catalogum, & erant sanè gravissimæ injuriæ. Pro- ut ipsi divinaverant, sic evênit. Ipse vultu serenissimo & placidissimo audiebat omnia, & in genua profusus gratias illis egit ex toto corde, dicebatque: *Nunc incipio esse discipulus Christi. Jam nunc habeor pro illo, qui sum, & cursu se conferens ad altare sanctissimi Sacramenti, illic hymnum Ambrosianum pro gratiarum actione decantabat. Aliàs quoque publicè dilaceratus majorem inde voluptatem cepit, quàm cum patraret miracula. Ac quoniam nonnulli nostrorum fratrum Coadjutorum, maximè Janitores illum modica cum caritate habuerunt, dum non indicatis illorum nominibus, qui eum ad collegij fores petebant, causa fuerunt, ut illâ ætate senex iterare complures scalas frustra cogeretur, nihilominus ille eorum fratrum cognatis egenis libentius eleemosynam impertivit, & rogatus, quomodo posset immemor injuriarum, de illis tamen bene mereri, respondit: *Ego sum tanquam quatruiduanus mortuus in peccato, qui nihil sentit, & sicut publicus infamis, cui animus non est replicandi, cum illi vera opprobriantur. Ad eò omnis propriæ existimationis sensus in eo erat extinctus, ut nec quidem sentiret acutissimas sui contemptûs & contumeliarum vices, & proscissiones, dum se non aliter haberet, quàm maleficum, jam jam ad crucem & rotam raptandum.**

Et in hac sui ipsius despectione eò devênit, quò non memini me legere quemquam alium devenisse; non enim solum se reputabat maximum mundi peccatorem, & suam personam creaturarum omnium postremissimam pro eo, ac videri potest in multis meditationibus ab ipso compositis, sed insuper dicebat, si per bonam sortem potitus fuisset paradiso, etiam in eo futurum fuisse ultimum, & cujus nulla quoque habenda esset cura. Inde etiam veniebat, ut no-

Z 3

stri,

Graviter
Iesus reci-
tat Te Deu.

Respon-
sum in
oppobriis.

In vilis peccatione eò devenit, quo forsan nemo alius

Quid dixerit, ubi seculares ejus se precibus commendaverit?

Humilium proprium surgere sicut fundamenta.

Per 7. annos non habuit certum cubiculum.

Et, qui seculares negotia ejus commendari meritis & precibus flagitantium ei indicabant, juberentur ab eo sic respondere seculares. *Nos Patrem Julium non facimus pluris, quam quemvis alium de nobis, & propterea vestra negotia commendabimus in commune omnibus.* Et de illis, quando se ipsi commendabant, dicere solebat: *Pauperes, cum in singula capita parum habent eleemosyna, illam petere à multis, ut sufficiat in omnes; ita illos non debere flagitare à se solo orationes, qui non haberet multum, quod minimè esset suffecturum; verum fierent supplices Patribus, quorum unusquisque plus se posset.* Ita ille demebat de sua opinione, quam habebant vulgò de eo omnes, eum apud Deum primæ notæ & admissionis amicum. Sed hoc parum faciebat ad rem, quam quærebat; imò bonum ejus nomen & existimatio propterea mirum quantum apud omnes crescebat, cum sit submissionis proprium, sicut fundamenta quanto amplius descendunt in terram, hoc altius deinde consurgere, non possumus tamen negare, quin Deus subinde ad majus servi sui meritum & in cotem virtutis, permiserit quorundam impudentium hominum licentiam eò progredi, ut darent ei occasiones per insignes monstrandi se factis ipsis pro vili illo homuncione, quem se profitebatur ipse sermonibus, tractando illum pejus, quam alium è facie hominum quemvis.

Per septem annos integros in quodam Collegio non fuit ipsi assignatum cubiculum certum, verum incolebat quodvis temerè vacans, redeuntibus inquilinis oportebat bonum Patrem Julium cedere locum, & transire ad aliud simile conclave, de quo non querebatur unquam, imò gaudebat ex animo, cum iste agendi modus secum, alioquin valde contrarius caritati societatis, multum consentiret cum opinione, quam habebat de se, *nimirum in societate esse se pauperem peregrinum, cui gratis, & per misericordiam hospitium indultum sit, & tanquam servulum inutilem ex caritate*

ritate sui Domini toleratum, qui ad alia omnia nauici sit, & flo-
 cū, præterquam ad opprobria & contemptum, & propterea dice-
 bat Deum ita à se rogatum, permitteret hæc tales insolitas, &
 extra usum perpeffiones. Redeunti Neapolim meritis plene
 post longissimas, & laboriosissimas missiones, annos
 nato septuaginta permissum illi fuit incolere cubiculum
 propè tectum, loco totius domus periculossimo, ad quod
 ascensus fuit per gradus ligneos aptos natos in casum; cum
 Patres ad Congregationem provincialem convenissent, &
 ille crederet esse aliud hoc suo incommodius cubiculum,
 in illud ipse migravit exesse tamen iussis pauculis prius re-
 culis melioribus, quàm eæ essent, quas ex suo cubiculo eò
 asportaverat, signa omnia manifesta, quantum sibi omnes
 de ejus patientissima promittere animi submissione pos-
 sent. Ipse autem serenus ac lætus dicebat, & credebat, non
 aliter secum agi debere. Ecce autem & aliud clariùs argu-
 mentum, cum in ea, quam dixi, provinciali congregatione
 ipsi tanquam seniori competeret locus primus, noluit in-
 teresse etiam ultimus, causatus non decere, ut locum occu-
 paret bene meritorum, cum ipse planè eo indignus sit. Et
 hic opus erat superioris mandato, ut semel iterumque in-
 terveniret.

Noluit in-
 teresse
 cong:
 quòd ipsi
 primus
 competeret
 locus.

Plus aliàs obtinuit, nescio an dicam, ejus humilis ca-
 ritas, an caritatis plena humilitas, in ætate tam devexa, ope-
 rante, ut ego opinor, per miraculum Deo, ut superiores alio-
 qui oculatissimi, ad hoc clauderent oculos, in concedendo
 ipsi eo, quod vix famulo sæculari concederetur. Nostro-
 rum fratrum Coadjutorum quidam recens è novitiatu
 eductus inciderat in hecticam febrim pessimam, qui, præ-
 terquam quòd ipse paulatim contabesceret, etiam alios,
 qui cum ipso agebant, inficiebat, censuere Medici de more
 permutandam auram, & illam quæ esset Portici, fore me-
 riorem. Non habebat illic domicilium societas, & paucis
 libebat

Fratri he-
 ctico in-
 servit.

libebat illuc concedere ad serviendum etiam metu contagionis contrahendæ. Prodiit in medium Pater Julius, sibiq; hanc spartam depoposcit, & quod nisi persona omni fide dignissima affirmaret, non haberetur fides, facile obtinuit. Prospexit illi de domo apud amicorum unum, eamque conduxit, assignavit ipsi optimum, quod illic erat, conclave, & pro se reservavit aliud, in quod & aura & aqua liberè grassabatur, & agebatur mensis Januarius anno 1605. Interviit ipsi, vescebatur ex iis scutellis & lancibus, illo pane & cibus, qui ipsi supererant, & hoc, ut ægro adderet animos, ne sibi persuaderet se esse in eo rerum statu, quem omnes fugerent, & ipse occasionem non sineret elabi seipsum vincendi, & coram Deo abjiciendi, à quo confideret se præservandum; quod & factum, donec ille bonus frater optimè per Patris Julij cohortationes & exemplum ad mortem præparatus illam acceptavit à Domino pro suis peccatis, sicut ipse, ut dicebat, hujusmodi humilia opera pro suis. Nec ipsi unquam excidit memoria suorum peccatorum; Ita quidem, ut quando Deus per ipsum operabatur gratiam vel miraculum, aut arcanum quid revelabat, ipse statim ab eo mentem abstraheret, & in animum sibi reduceret peccata sua.

Adscribebat miracula & gratias aliorum precibus.

Nunquam loquebatur de vita sua.

Et dicebat gratiam concessam orationibus aliorum, qui itidem eo pro negotio fudissent preces, id unicè operam dans, ut alios honoraret, se autem ipsum vilipenderet & abjiceret. In hunc ipsum finem, ut maneret in occulto, nunquam loquebatur, nec ultimis quidem annis de vita sua, ita ut oblitus fuerit loquendi formularum, & quando ipsum oportuit loqui, sentiret magnam in loquendo difficultatem, excepto, cum loquebatur de Deo, concionabatur, aut confessiones excipiebat; tunc enim Deus magnam illi verborum copiam suppeditabat. Aiebat, probis hominum loqui conciliare magnam sanctitatis opinionem, & quia

quia ipse præferret haberi in vili apud homines conceptu & opinione, propter hoc sese cum superiorum permissu applicasse huic rigido cum hominibus silentio, quod idem & familiariorē redderet cum Deo, & de Deo, eloquentiorem. Et quando deinde oportuit fabulari cum eis, ejus sermones procedebant longè majori cum pondere, & efficacia, tanquam hominis cujusdam extra mundum positi, qui veniret ad agendum tanquam domesticus cum Deo, quo implebat animos audientium, insinuando ipsis mirum in modum spiritum suum, illuminando eos in ipsorum dubiis occurrentibus, suggerendo item per opportuna ipsorum morbis remedia, tametsi eos ipsi non aperirent. Ita verum est Deum benignè respicere ad preces Humilium, & se ipsorum facere linguam, loquendo pro ipsis, dum illi præ modestia amant latere, & in occulto vivere.

Mulus cum
hominibus
eloquens
cum Deo.

C A P U T VIII.

Examen Conscientiæ. Oratio.

VNus ex præcipuis fructibus, quos Pater Julius collegit, ab Exercitiis Sancti Patris nostri Ignatij Spiritualibus, fuit spiritus frequenter examinandi conscientiam, in cujus usu valde illum confirmavit, & habilitavit exemplum & doctrina Sancti Francisci Borgiæ Generalis, quo cum multus & confidenter egit. Præterea valde illud sibi familiare reddidit ex usu & praxi multorum senum Patrum, quibuscum iter fecit, & vidit illos in cauponis & in diversoriis nunquam nec ex defatigatione, nec quod hora tarda esset, nec ex alia quavis causa aut impedimento illud inter misisse. Addebat videri sibi etiam plurimum humanæ prudentiæ conforme expendere actiones factas, ut inde discamus per experientiam illos nævos, quos in reiteratione il-

Profuit illi
cum S.
Francisco
Borgia
egisse.

A Galeno
& Pithago-
ra hoc di-
dit.

Nunquam
omisit exa-
men.

Totus in
emenda-
tione pro-
penenda.

Examen
religioso-
sum quò
collineare
debeat.

ne illarum oportet emendare. Et refert hoc dictamen à Galeno se didicisse, qui à Pithagora doctus omni vespere rigido cum examine pereurrebat opera sua, tanquam si rationem reddere severo iudicio debuisset. Hæcine & multa alia fusè reliquit scripta de Examine. Sed longè plura in usum deduxit. Illud pro eo, ac vidimus, nunquam in longissimis itineribus omisit, inter latrones & prædones, inter hætericos, in tempestatibus marinis, in periculis mortis ac fluminum. Erat autem secum in condemnandis erroribus ità severus ac rigidus censor, ut sæpius fuerit auditus, dum examinabat conscientiam, jacere in se contumelias & dicitia, quæ ipsi ex intimo corde prorumpabant, ut non esset in potestate moderari linguam, ne audiretur. Majus ejus studium fuit in proponenda emendatione, ad quam urgebat se per auctoritatem sacræ Scripturæ, impellebat rationibus, convincebat exemplis tam sacris, quàm profanis ad detestandos nævos, seque rubore suffundendum per quàm appositis & aptis. Qua in re jam longum quasi usum & habitum contraxerat tam vigentem, ut etiam extra orandi tempora semper occuparetur in ejusmodi considerationibus, ac si semper staret coram severo tribunali, cui reddere rationes deberet, ac quidam ejus adversarius illum reum perageret. Multò autem studiosius revocabat ad trutinam perfectiorem, ac limam exquisitiorem, quam poterat donare operibus, ut accederet, quàm propè valeret, ad rectitudinem divinorum operum & vitæ Christi & Sanctorum; quem ad finem, aiebat, ordinari potissimum examen Religiosorum, qui profitentur perfectionem.

Ex hac continuâ & exacta cura postulandi à se, & actionibus suis rigidam rationem facile unusquisque argumentari queat, quâ cum puritate conscientiæ vixerit, & quàm strictè se per unionem in oratione cum Deo conjunxerit, qui se à facie ad faciem (ut loquitur Scriptura) videri

videri finit à mundis corde. Non aggrediebatur ille orandi negotium, nisi prius fecisset examen ad purificandum, ut ille dicebat, & reconciliandum cum Deo animum, ne temerè accederet. A distractionibus abhorrebat tanquam ab Idololatriâ, quia, inquiebat, *per eas contemnitur Deus, & dum fingimus nos illum adorare, defertur certo modo honos ille rebus, ad quas vaga mens divertit, præfigendo illas sibi loco Dei, quasi ad illas dicatur; Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Et, Adoramus te, Benedicimus te. Misere mei, & his similia.* Propter hoc ille semper tenebat mentem in Deo, non dico solùm cum facilitate, verùm cum difficultate divertendi illam ad res alias, ad eum modum, ut propter continuam Domini præsentiam ipse liquefieret tanquam cera ad focum, & ipsius spiritus torreretur siti vehementissima videndi illum, sicuti est, & quasi illi in pectore arderet maximus ignis, quem, cùm intus inclusum tenere non posset, vel erumpebat foras per clamorem & fremitum ad morem Christi Domini, qui clamavit ad Patrem clamore valido, & nonnunquam per suspiria succensi halitûs, & ignitorum spirituum, quales ex ore tormenti bellici erumpunt. Atque ita depingitur Pater Julius in quadam suarum revelationum imagine cum flammis ejus ex ore prorumpentibus, id quod sequenti in libro dicturi sumus. Vel repressus hic focus, & in Jesum suum collectus violentè elevabat in altum etiam ipsum corpus ad mentem recreandam absque eo, ut recederet à Deo, & ne exorbitaret ad commercia hominum, recitabat is orationes quasdam vocales, potissimum de laudibus sanctissimæ Virginis, cujus in honorem composuerat ille duo vel tria Exercitia diversa perpulchra, sic agebat, cùm vas removeretur ab igni, cessat fervor & ebullitio. Cùm itaque incederet per compita vel ambulacra, recitabat ea cum socio, vel per domum, &

Non orabat, nisi factis examine.

Distractio-
nes quasi
Idolola-
tria.

Instar tor-
menti bel-
lici P. Ju-
lius jacu-
labatur
orationes.

quando omnes congregari confidebant expectantes publicam quandam functionem.

Legens literas Eucharisticas instar pilæ subsultat.

Verùm neque hoc ipsi sufficiebat ad avocandam penitentiam, & cogitationem ab eo, ubi totus erat cum corde & animo; quin imò non est mirandum orationes, quæ voce fiunt, sæpius illi conciliaffe raptus & extases, cum & illæ ipsæ occupationes aptæ natæ ad distrahendam mentem, contrarium in ipso effecerint, & animum in objectum tam carum, tam amatum nempe in Deum rapuerint. Quædam die legens literas cujusdam nobilis, qui gratias agebat de nescio quâ ejus interventu impetratâ gratiâ, & supra modum illum amanter tractabat, repente ille cogitabundus avolavit in Deum, ejusque amorem versus creaturas, & immerfit se totum in illam, ut dicebat, fornacem, ubi ejus amor totus igneus factus est, & reddidit eum levem, ut rotaretur instar pilæ, quamvis cæteroqui debilissimus esset, & vix se posset movere. Ex hac ipsa fornace carbones colligebat lingua, quæ nesciebat de aliis rebus loqui, quam de Deo, sicut paulò ante diximus, & hoc cum tali efficacia, quam admirabamur in ejus Missionibus. Semel mulier quædam, nescio, propter quod infortunium desperabunda sic obstinaverat emori atque Sacramentis, ad ipsius paucula sanè verba respuit adeò, ut simulantem illum, quasi ejus confessionem noller excipere, ut tantò ferventiùs eam illa expeteret, adjurarit ad se audiendam, utpote verè contritam, atque adeò eam audivit. Preces, quas vocamus, jaculatorias, quæ celeres sagittarum ritu evolant ex præcordiis & labris, inque momento penetrant cælum, maximo perere cordi habuit. Solebat ille genua flectere in iis faciendis, maximè cum exiret è cubiculo, & cum reverteretur. Hæ duæ fuere frequentiores; *Esto mecum Deus! & da mihi gratiam perficiendi hoc opus ad gloriam tuam*, id quod ad omnem actionem suam reperebat. Manè semper dicebat.

Da

Da mihi Domine te glorificare hodie & semper, & dignè ambulare in tuo sancto servitio. Reflectebat se valdè serio, quomodo eo die conformiter statui suo posset glorificare Deum. Habebat ille alias precatiunculas dictas ab illo *suspiria*, quia sicut ego opinor, illi tam crebræ erant, sicut respiratio, erant sequentes; *Da mihi glorificare te in hoc triduo vite meæ. Benedictus Deus in secula, Deus meus & omnia. Deus, qui es in me*, quâ quidem formulâ renovabat in se divinam præsentiam, & percipiebat maximam in omni ærumnâ, & difficultate tranquillitatem. *Letatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in Domum Domini ibimus. Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto.* Et in tentationibus; *Maledicta terra in opere suo*: quasi pro singulis actionibus habebat orationes proprias devotè compositas, quas longum esset hic referre. Dicam solum Benedictionem, quam ipse solebat sibi et impertire, & qui eam requireret; *Potentia Dei Patris, sapientia Filij, & bonitas Spiritus Sancti, gratia immensa beate Virginis Mariae, Angelorum custodia, sanctorumq; omnium virtutes & merita descendant super te, & maneat tecum semper per Christum Dominum nostrum.* Hujusmodi orationes componere erat ipsius occupatio, cum nocte non posset dormire.

Benedictio, quam sibi vel aliis dare solebat.

Orationi, quæ fit mente, erat deditissimus, erga quam succensus erat mirum quantum in sancta spiritualium Exercitiorum Sancti Patris nostri Ignatij officina, quia siti torrebatur infatigabili, & videbantur illi studiorum tempora mille anni, dum ea finiret, ut posset se totum tradere orationi, ad quam se sentiebat divinâ inspiratione impelli, ad eò quidem, ut, cum non nihil ægresceret, orando sanaretur; nec mirum cuiquam videri debet illud totum ab amore Dei accensum cor, cum longius abesset à Deo, languidum effecisse totum corpus, & cum propius accederet, suâ præsentia restituisse corpori sanitatem. Ista incredibile orandi cupiditas non concessit Patri Julio tempus deter-

Tempora studiorum mille anni.

Orando
implevit
Consilium
Christi,
semper
oravit.

Visio, qui
in DEO
sancta
continean-
tur.

Non pote-
rat inchoa-
re, Introi-
tum.

Locus ora-
tionis sub-
tus Quercu-
m.

minatum unius vel duarum horarum, verum dici potest illum complevisse consilium Christi; *Oportet semper orare, & nunquam desicere.* Omne tempus ab aliis functionibus liberum transcripsit ille orationi, & ego lego, eum ex tam diuturna genuflexione ita debilitatum fuisse, ut postea se non posset erigere in pedes. Nec solum dies, sed & integras noctes extrahebat in meditando, præcipue verò in festis solennioribus, & illud modicum somni, quem admittebat, consueverat orationibus, quas ille dicebat, brevibus interpolare, per quas ille gratias impetrabat singulares à Deo, quo cum semper, sive vigilaret, sive dormiret, erat occupatus. Et ejusce rei magnam habebat causam; Nam festivâ semel Sancti Ignatij luce, cum de more meditaretur, clarissimam habuit illustrationem, quomodo in Deo perfectissimè continerentur cuncta, sic ut mens planè acquiesceret, audivitque vocem, quæ dixit: *Quare aliud queris, in quo acquiescas, extra me? non vides, quomodo in me sint omnia?* Vocabatur ocyus ad operandum sacris, & sua illum oratio ita plenum Deo occupaverat, ut, quamvis sibi vim inferret magnam, non potuerit ordiri Introitum, nec longo sat tempore verbum loqui. Ipsius Exercitia spiritualia non durabant tantum octo, sed quindecim, viginti, & aliquando quadraginta diebus ante Pentecosten, & illa obibat summa eum collectione, cum nullo vivente, excepto Deo, & ejus sanctissima matre colloqui solitus, in cujus honorem semper novas componebat Meditationes & Orationes, & Missam de ejus Compassione.

Grandævus jam, cum non amplius occupari habendis concionibus posset, quasi omnes diei horas expendebat in orationibus, quibus se totum impendit. Contulit autem se in locum solitarium propè Neapolim ad caput Montis subrus Quercum soli expositam, ubi se magnum aperiebat theatrum, & in sacellum juxta Sartoriam officinam plenum

num reliquiis Sanctorum, & videbatur sibi cum illis morari in paradiso: legebat ipsorum vitas, cum ipsis laudabat, & glorificabat Deum, & dixit, hanc esse occupationem beatorum, & illud se facere loco tot innumerabilium hominum, qui id negligunt, inter Christianos, hæreticos, Turcas, & innumeros barbaros descendendo per literas Alphabeti, exempli causâ; *Adoro, Benedico, Confiteor, dono cor, & sic deinceps.* Nec ipse solùm se occupabat in oratione, sed & ejus unicè studium fuit alios ad id pertrahendi, & tradendū illis Exercitia Sancti Ignatii. Quo in genere Deus ipsi mirificum concessit talentum, & gratiam singularem, ut tam inter nostros, quàm sæcularēs, quibus magno numero dedit, fructus tulerit, & mutationes morum ad summam Dei gloriam. Cùm esset adhuc tiro, exercuit se in quatuor novissimis, in peccatis propriis, in divina misericordia, in beneficiis, in conservando & custodiendo seipsum. Cùm studeret, materiam meditationum elegit Vitam Christi in varia mysteria distributam, prout eam divisit Sanctus Pater Ignatius; quæ meditandi forma, dicebat, eò ipsum deduxit, ut velut in omni loco videret Christum Dominum, & studeret imitari ejus exemplum in re qualibet. Factus inde Magister novitiorum à Sancto Francisco Borgia, qui ut plurimum in domo illa probationis morabatur, varia ab eo documenta accepit meditandi, speciatim circa continuam Dei præsentiam. Potissimum ipsum docuit Exercitium distributum in viginti quatuor horas diei, & noctis, quod, quia fieri noctu non potuit, faciebat illud interdium dimidiâ quavis horâ. Fuere considerationes supra primaria fidei nostræ mysteria unâ cum examine supra se ipsum, & supra modum, quem in eo obeundo tenebat, & in actu vincendi sui, propter defectus commissos. In hoc Exercitio Pater Julius jam se ita assuefecerat, ut absque difficultate aliqua, quavis hora dimidia illud faceret, imò & inter concionandum

Alphabetum P. Julij.

Materia meditationum.

Meditandi documenta à S. Francisco Borgia.

Exercitium præsentia divinæ ipsi per facile.

cionandum, & excipiendas confessiones non oblivisceretur illius, sic attentus & collectus, ut eum actiones, quæ alioquin totum hominem attentum volunt, nihil interturbarent. Hoc ille exercitium inter multos nostros Patres sparsit & propagavit.

Petrus Canisius.

Hos inter fuit Pater Petrus Canisius, qui discedens Româ in Germaniam à congregatione generali, cui interesse eum oportuit, interrogavit ex Patre Julio, quo pacto per illud iter posset utiliter occupatam habere mentem, id quod signum est manifestum summæ existimationis, quam de illo habuit vir ille æquè literis ac virtute per insignis. Posteaquam venit ad terminum itineris sui rescripsit Patri Julio, illud Exercitium successisse sibi quàm optimè. Sed sicut dicebam, in Patre Julio erat sic efficax divinæ præsentia sensus, ut ab illa se penitus sentiret penetrari, & præ dulcedine languere in Deo sibi præsentem. Videbat sæpè in momento omnes mundi creaturas, non secus ac in clarissimo speculo. Inter hosce dulcissimos languores liquefiebat cor per oculos in tenerrimas lacrimas, quas ita frequentes & uberes fundebat, ut ipsi penitus omnem loquelam & visum intercluderent, etsi alioquin optimos haberet oculos, & illi opus esset ad conservandos eos in tam crebro planctu, multâ curâ. Præterea dulcedo divinæ præsentia variis modis ab eo concepta, sicut scribit, efficiebat in eo, suavem quandam harmoniam, & concentum musicum internum, & externum numerosissimum, & ad amissim & regulam notarum, ut eum per nullum animi conatum potuerit impedire. Et observabat Ecclesiam esse organum pretiosum ex cannis aureis majoribus & minoribus secundum diversitatem meritorum in Dei servis, se quoque esse unam istarum cannarum, quæ animata à divino spiritu resonabat necessario, & totus mundus materia-

Videbat sæpe omnes mundi creaturas tanquam in speculo.

Ecclesia organum ex cannis majoribus & minoribus.

tus

us decantabat laudes Dei in hoc tono, & benedicebat, sicut faciunt cæli & omnia naturæ opéra.

Ira in vigilia Pentecostes anni 1613. quam in oratione pervigilavit, expertus est istam musicam supra cor suum, & supra linguam. Et in festo sanctæ Agnetis anno 1608. & sæpius alias, sicut alio in loco dicemus diffusius, illum compulit in versus minimè infulsos pro ætate jam devexâ, & persona Poëtes in experte proflire. Horum plena sunt ejus Diaria sensibus planè devotis, quales, verisimile est non alium ipsi Apollinem, quam Jesum Christum, nec alias musas quam beatissimam dictasse Virginem. Mihi allubescit hic paucos referre è multis, in quibus explicatur illustratio & lumen, quod inter orandum mens ejus tanquam speculum purum recipiebat, item ardor & flamma, quam concipiebat ejus cor & voluntas, & impetus vehementes (& cordis scilicet & mentis) cæteroqui incapacium ad res tam sublimes, & cœlestes, in vasis tam angustis & terrestribus, sic itaque canebat.

Quis Apollo, quæ Musæ P. Julij?

Raggio del sol ricetta in acqua pura,

Overo in terso vetro,

Et poi tornando in dietro,

Corpi vicini accende,

Lampo di luce eterna,

Ch' ogni altro lume oscura.

Percuotendo il cristall del suo cuore

Fiamma suprema accende,

Con che il tutto s' intende,

Et che l' anima fa languire d' amore.

QVOD HOC SENSU VERTAS.

1. *Vi sol receptus aquore*

Cum luce duplicatâ,

2. *Vitrôve ter chrystallino*

Reflexus in seipsum,

Bb

3. *Vicinâ*

3. *Vicina adurit corpora,
Flammamque ponè spargit;*
4. *Jam tada sunt vel inclyte
Cum Pergamis Athena.*
5. *Sic sic peræquè castior
Cum lampas intus ardet,*
6. *Et cor peredit; omnia
Vertuntur in favillam;*
7. *Nec solus ardet proximus
Cantatus à Marone,*
8. *Arsere sed vel ultima
Telluris inquilini.*

Ita delicata erat Patris Julij cum DEO conversatio inter camænas & plectra emodulata; non propterea tamen sinebat se hisce oblectamentis ita capi, ut in iis acquiesceret, & non potius orationes suas dirigeret ad opera sancta, ex quibus major gloria in Deum, & utilitas redundaret in proxima. Itaque ejus precatio tota, effectus cordis, actus voluntatis spectabant opus, minimè contenti illâ tacitâ, & oriosa quiete, quam reperire est in contemplatione, quam, si Deo libêret, ipse dilatam cupiebat in paradisum. Actiones ejus universæ, potissimum verò illæ, quæ tantam applicationem mentis non exigunt, dici possunt fuisse continuæ meditationes. Ita cum manducaret, prodiret domo, ageret cum aliis, semper meditabatur, & quidem sic applicatè, ut rediens ad cubiculum posset scribere ex ordine illas ipsas suas meditationes distinctas in plures partes, ac si multum in iis componendis laborasset, quibus multas chartas & libellos implevit. Et quanto plus meditabatur, tanto magis crescebat desiderium meditandi. Ita ille continuâ flagrabat siti, quam ipse vocat inextinguibilem. Sed quod ego minimè omnium demiror, quoniam Deus ipsi communicabat in oratione sensus spirituales longè suavissimos, lu-
mina,

Non tamen acquievit in his oblectamentis.

Contemplationem cupiebat dilatam in paradisum.

Ex conversatione rediens pergebat in scribenda meditatione.

mina, claritates, certitudines divinatorum mysteriorum ejusmodi, ut illa quasi non amplius, dicit ille, crederet, sed oculis mentis velut aspiceret multò clariùs, quàm res istæ materiales cernuntur oculis corporis.

Nec videbat ille hanc duntaxat, vel illam rem, imò affirmat, si Deus se per suam misericordiam fecisset dignum paradiso, seque in illum transtulisset, illum non jam novum fore incolam, aut hospitem, pauca enim illic fore videnda, quæ non jam ante vidisset quamvis non in illa claritate, quâ vident Beati. In una potissimum re sibi nunquam satisfecit, prout desiderasset, & est ista, in qua nec Beati quidem unquam sibi plenè, ac planè satisfaciunt, nisi ex toto essent conformes voluntati divinæ, videlicet in videnda facie Dei, quoniam, cum illa sit unicum objectum, quod illos facit beatos, quanto magis illa videtur, tanto magis accenditur videndi desiderium. Composuit ille librum, & conabatur apprehendere certam aliquam intelligentiam superiorem, prout eam vocat, verùm illi succedebat nimis obscura, & parùm solida pro ardenti suo desiderio. Ad probandam hanc ejus illustrationem, & lumen, quod habebat, rerum cœlestium, & abstractionem mentis ab illo inutili otio, referam hic aliquot ejus extases divisas in tres classes, quas ille aliquando expertus fuit in festo Sancti Caroli Borromæi, quæ poterunt contemplantibus esse utiles, instruendis sibi & aliis.

Incepit ille orare sub illa quercu, quam diximus, postea domi profecutus est orationem per multas horas, & abstractus in usitatas suas extases reliquit annotatas in scripto tres has species sequentes, aliàs quidem ab illo animadvertas, sed non scriptas. Sic itaque ait: Extases corporales, in quibus sensus quasi obstupescunt, nec attendunt ad sua objecta, affectionibus animi quiescentibus, & imaginandi facultate vacuâ cogitationum quasi per somnolen-

Bb 2

tiam,

Dicebat,
pauca fore
in paradiso,
quæ non
vidisset,
sed non ita
clare.

Qua in re
sibi non sa-
tisfecerit
P. Julius.

Aliquot
ejus exta-
ses.

In hoc statu nec meremur, nec demeremur.

Alera species extasium.

Tertia species extasium.

tiam, quæ solet evenire in somnis interruptis, cum homo non totus evigilat, & in languoribus, & delassationibus corporis, cum vires interiores animæ non bene expergefactæ sunt, & aptæ ad operationes suas, debent dici somnolentiæ, nec merentur nomen contemplationis, quia in hoc statu, cum usus rationis non sit liber, nec meremur nec demeremur, quamvis nonnulli simplices, & inexperti sibi in iis placeant, & debiles quasdam repræsentationes, quas sub iis habent, existiment revelationes, cum sint potius, (& verius) somnia operatione omni intellectûs & voluntatis vacua. Deinde expertus est aliam extasin intellectûs, quæ quidem in quadam vacuitate cogitationum consistit, verumtamen intellectu & voluntate liberis ad ipsorum operationes, quas non exercent, utpote penitus fixi, & informati præsentia Dei, hoc est, luce divinâ, & affectu erga summum bonum, tanquam patrem, amicum, benefactorem, qui excludit quamvis aliam intellectionem & amorem, qui non sit proximè illi subordinatus, & unitus. Tertia extasis est illa per quam intrat anima tanquam in mare lucis & intelligentiæ, in quo intelligendo omnia, quæ vult, & desiderat de perfectionibus divinis, de mysteriis fidei, non illa quærit extra, & hoc discursibus celerrimis, & illustrationibus per modum fulguris, per quas videt, quod Deus est omnia in omnibus, & advertit, quod ista lux operatur in se, sicut sol in quavis re, & vita in viventibus, secundum illorum capacitatem & dispositionem. Ad istam extasin non ascenditur sine divina caritate, sine qua esset mera sapientia philosophica. Pertransit omnes istas tres extasis sortes, & si non rediisset ad se, permanisset diu multumque extra se, sicut aliàs sapius. Verum ex modestia & submissione illas fugit, existimans, sicut non erant improvise, & necessaria, illas potius vitandas.

Modi

Modi & formæ ejus orandi erant varij, & omnes mirè
 efficaces ad conjungendam animam cum Deo. Et forsan
 non inutile erit aliquot eorum hic referre pro instructione
 aliorum. Prima itaque ejus oratio erat una certa viva, &
 vera credulitas de præsentia divina, una firma & immobi-
 lis opinio, Deum ipsum videre, & audire perfectè, ita ut to-
 tum conatum suum poneret in tractando cum Deo viva-
 citer & affectuosè, nunc rogando veniam suorum pecca-
 torum, nunc gratias agendo de beneficiis, nunc offerendo
 seipsum inter merita Christi Domini, denique in petendis
 gratiis pro se & aliis demissè, & hoc semper secundum di-
 vinam voluntatem. Alter orandi modus erat relinquere
 se totum in quadam ardente & continua siti semper magis
 ac magis cognoscendi & amandi Deum, ad ei perfectius
 serviendum, & eum honorandum, ac fieri potest, hoc brevi
 tempore præsentis vitæ. Tertius erat clara, & attenta con-
 sideratio perpetuæ, & integerrimæ dependentiæ sui ipsius,
 & rerum omnium aliarum à divina bonitate, sapientia, po-
 tentia, providentia, non ex mero gustu de tali contempla-
 tione, verum ad erumpendum majori cum efficacia in af-
 fectus, qui, sicut ipse loquitur, ipsi erumpebant, ex corde ne-
 cessariò, ad eum modum, quo lux & calor à sole, & è vita
 jucunditas, virtus, sæcunditas. Quartus fuit assiduum &
 non interruptum studium exuendi animam considera-
 tione & affectu omnis creaturæ ad dandum locum Deo,
 cui anima non aliter obviam procedebat sine pondere,
 quàm ad centrum suum potentiarum alis bene accom-
 modatis, & nihil aliorum tendentibus, nec aliunde impe-
 ditis; quin imò à virtutibus, & donis supra naturam mul-
 tum adjutis, & promotis, Deo se illi representante pro re,
 quæ in gradu perfectionis, & numero infinitarum rerum
 excellentissimarum excedit & transgreditur omnes in-
 comparabili auctario, & prærogativâ, absque eo, ut possis

Primus
 orandi
 modus 1.
 Julij.

Alter,

Tertius.

Quartus.

Quintus,
per viam
certifica-
tionis.

scire, vel apprehendere earum nomina, species, similitudines. Denique multum sentiebat juvari se illo orandi modo; quem ille vocat, per viam certificationis: & erat quoddam totale transportare se ipsum cum tota anima in alteram vitam, & illic imaginari sibi videre se quasi oculis propriis totum illud, quod in hac vita credimus de Deo, & de divinis mysteriis, & de tota Christiana religione; hinc iterum huc reverti ad vivendum de novo in Christiana lege ad honorem ipsius, qui est omnium auctor, à quo tantum accepimus pro corpore & anima, & à quo tantum boni expectatur nobis illic præparati. Et erat in ipso tam viva fides, ut ipsi perfacilis videretur hic orandi modus. Sicut namq; ipse affirmat per certam annihilationem sui ipsius, & abnegationem amoris proprii erat totus transfusus in Deum, & unitus cum illo, animâ & corpore, illâ per facultates, per intellectum transfundendo se totam in vastum sapientiæ & meriti oceanum; per voluntatem, in bonitatem, & beneplacitum æternum; & per memoriam in Ideas & intelligentias increatas. Isto, nempe corpore, quatenus se aspiciebat sicut minimum membrum unitum capiti, & dependentissimum ab illo, id est, Christo in mystico Ecclesiæ corpore.

Ab ista minimè perfunctoria, & instabili, sed profunda & constante apprehensione sequebatur in illo totalis illa abstractio, & discessio à se ipso tam quoad animum, quàm etiam quoad corpus, nihil neque utile, neque commodum, nec honorem proprium curando, sed solum querendo, quod Dei est, tanquam capitis, & fratris, induendo illum zelum, quem Christus in terra versus æternum Patrem suum in omnibus rebus monstravit, & videbatur ipsi non experiri illum zelum in se, esse certum signum, quod non dependeret ab illo cælesti capite, nec esset filius tam Sancti Patris, nec de familia Dei; verùm tanquam servus,
qui

qui attentus ad proprium lucrum, parum curat, utrum herus suus lucretur, vel perdat. Considerabat itaque Ecclesiam tanquam suam caram matrem, Christum tanquam suum fratrem, & Deum tanquam suum Patrem. Et propterea in omnibus suis actionibus existimabat se obstrictum ad quærendum lucrum & honorem ipsorum, tanquam proprium & multò magis, & in offensis in ipsos commissis eum percipiebat dolorem, quem membrum sentit ex dolore capitis, aut quem Filius sentit de dolore Patris, Matris, Fratris &c. Hunc orandi & meditandi modum valde amavit, & multus in eo exercendo fuit in Eremito Sancti Angeli terra montis Ori in Sabina, ubi beatus Amadeus auctor reformationis de observantia Sancti Francisci tot ac tantas accepit à Deo gratias. Hic se detinuit Pater Julius in assidua occupatus oratione, per duos circiter menses, unâ cum alio patre, quo cum festis diebus prodibat ad concionandum, & doctrinam Christianam per terras & castella tradendam. Hic composuit meditationes supra primarias Missæ partes absque alio libro vel magisterio, nisi Spiritu Sancto. In nemore hujus solitudinis meditans habuit illam notissimam extasin, in qua clarè didicit supra dictum meditandi modum inter ejulatum ejusmodi reciprocatus, & non spontaneos clamores, ut videri quadamtenus mugitibus possent victimandæ ad aram hostiæ quàm simillimi. Id quod ipsi postea perpetuum fuit, eum in modum, ut propter inconcinnitatem, & molestiam, quam creabat aliis, qui eum audiebant orantem, & propter novitatem in publico, licet ipse valde doleret, non posse se hac in re moderari, coactus fuerit quærere locum orandi à communitate sejunctum.

Quomodo
considera-
ret Eccle-
siam &
Christum.

Clamores,
inter me-
ditandum.

Verum est, post aliquam multum temporis, Dominum Deum ipsum docuisse duplicem modum se ab illis valde notabilibus abstractionibus continendi. Hic est, quando

Deus illum
quodam
dedocuit
per expe-
rientiam.

Cum meditari-
retur excellen-
tias Beati-
ssimæ
Virginis.

Cum incre-
scit affectus, de-
fectum ad discen-
dum.

quando extasis erat per viam affectuum, occupare omnes vires, & conatus animæ in consideratione & discursibus intellectus, quàm primum ipsi occurreret fieri raptus, & affectus notabilis. Quando autem erat per viam intellectus, indulgere affectibus. Et hoc documentum accepit quadam die, cum in horto meditarietur excellentias beatissimæ Virginis per unamquamque duodecim stellarum, quæ coronam ejus in fronte conficiunt, prout in Apocalypsi legimus. Quia cum se intellectus in interna dona & facultates hujus sanctissimæ animæ insinuaret, excipiendo illuminationes clarissimas tanquam stellas, cum pervenisset ad septimam, totus abreptus fuit; & quoniam consolatio erat inæstimabilis, cœpit in dulces diffuere lacrimas, & anima dispensando suam virtutem parti sensibili, & ita abstrahendo se ab illa vehemente imaginatione intellectus, quæ ipsam totam detinebat raptam, cum iterum se, ut ita dicam, restitueret sensibus externis, finem imposuit extasi; & ipse didicit, hæc mentis extases posse terminari in exercitia affectuum cordis. Sicut postea crescens supra modum affectus, & in ipsum immersa anima tota, quasi obsopita absque ulla operatione & discursu intellectus, & propterea resorpta in profundam quandam extasin concepit maximum desiderium attendendi diligenter ad illuminationes, quas excipiebat de dotibus sanctissimæ Virginis, ut posset eas postea annotare in scripto, & teneret in memoria. Vnde cum vellet repetere notitias, quas habuit, & supra illas se reflectere, avocato corde ab illo dulci sensu, & animâ revocatâ à vehementia amoris, & applicatâ ad cognoscendum, finem denique & ista accepit extasis, & ipse de novo per experientiam pulcherrimè didicit, intellectum revocare cor ab extasi, & hoc vicissim illum.

Et his documentis postea usus est potissimum in publico, ut ne pateretur extasin, quando in principio poterat advertere.

advertere prius se longius progressum, quia sæpius non erat in potestate tenere se. Et in una attestatione affirmat Pater Evangelista de Gattis ejus confessarius sæpiùs raptum fuisse in extasin sub ipso actu confessionis. Notabiliores hos sensus experiebatur in festis Ecclesiæ, & nostræ societatis solemnioribus non solum in mrditando, sed etiam in recitandis psalmis, & aliis scripturæ locis, experiundo in anima illos ipsos sensus, ac si de eo essent scripti, & perseverabant apud ipsum octo, quindecim, triginta diebus, relinquentes eum ità totum abstractum, & quasi attonitum, & obsopitum, ità ut aliud non posset considerare, nec interdiu, nec noctibus, quas sæpissimè transigebat in oratione totas. Et subinde abstractiones ita erant vehementes, ut videretur anima velle omninò exire, & propterea ultra impetuosos clamores trahebat secum in altum etiam corpus variis modis, ut uniretur cum suo amato Domino, sicut dicemus sequentibus capitibus.

Aliquando solitus rapti in actu confessionis.

C A P U T IX.

Discretio Spirituum.

EX assidua cum DEO tractatione in oratione tantam lucem in animo hausit Pater Julius, ut facile posset bonos à malis spiritibus discernere, qui intus animos ad bonas vel malas actiones solent movere, quod est ipsissimum illud Ecclesiæ donum, magis uni, quàm alteri à Deo concessum, prout nos Sanctus Paulus docet. Ipsi mox liberaliter fuit impertitum statim ab ingressu in societatem, non solum quantum ex aureo illo Sancti Patris nostri Exercitiorum libello, & ab admirabili Superiorum regimine traxit, sed multò magis quod à sua ipsius simplicitate, & puritate est mutuatus. Dicebat namque per longam se ex-

Cc

perien-

Simplices
& candidi
magis apti
ad discer-
nendos spi-
ritus.

Condedit
tractatum
de discre-
tione spi-
rituum.

Admonuit
sæpè supe-
riores de
periculis
aliorum.

Quod si-
gnum? si
cogitatio-
nes prove-
niant à
Diabolo.

Explicat
rem simi-
litudini-
bus.

perientiam didicisse, simplices & candidos, qui bona mente procedunt, esse magis aptos & habiles ad cognoscenda interiora, quæ in hominibus latent, & in ipsis virtutis perfectionem, & deformitatem vitiorum, sicut aurichalcum discernitur ab auro & stannum ab argento. Et quoniam ipse erat simplicissimi, & innocentissimi candoris, ideò & in discretione spirituum fuit parisi felicitatis, ac cum multà laude de ea condidit Tractatum in quatuor libros divisum. Quod is cognovit in aliis, multò meliùs discrevit in seipso. Si cogitationes & suggestiones internæ provenirent à Diabolo, certum captabat signum à quadam afflictione & tristitia scrupulosà, imò venenosà, sicut ille ipsam appellat, quæ ipsi obfuscabat animum, insufflata à pectore serpentis infernalis. In aliis dein discernebat optimè internas inclinationes & affectus animi ab externo. Quoties ipse admonuit superiores, ut adjuvarent spiritum, præcaverent periculum sibi notum de hoc vel illo homine, quantumvis externis in moribus omnia bona & sancta promittente: neque ab illis auditus est, neque ipsi creditum. Et hinc pessimi illi tot successus, deserta religio etiam post plurimos in ea exactos annos, mortes & pænæ à Deo valdè notabiles.

Sæpè etiam illi diabolicarum suggestionum argumentum erant certum sensus interni animæ, & arteriæ immerse, & inter spiritus vitales confusæ, quæ trahendo illum ad quasdam operationes clarè illi indicabant præsentiam malignorum spirituum, id quod etiam per certam quandam sympathiam, & redundantiam in aliis cognoscebat, quamvis illi conarentur externa in facie contrarium præ se ferre, sicut alio in loco diximus. Et dicit non difficile sibi futurum fuisse declarare aliorum arcana. Et sicut nos erubescimus visà in facie alterius nobis propè adstantis maculâ, nævo, vel cicatrice, ità se quoque erubuisse visis in animo

animo aliorum nonnullis vitiis & noxis. Aiebat porrò, sicut guttulæ minutissimæ, & quasi invisibiles roris & nebulæ quantumvis tenues madefaciunt & penetrant corpora, & sicut malus odor se cerebro insinuat, & venenum grassatur, & momento inficit cor, sic ad se, & ad intimum mentis suæ pervenisse exhalationes, ac vapores libidinosos, iracundos, tristitiâ atros eorum quos ipse videbat, ac creasse sibi mœrorem & afflictionem. Sicut Sanctum Philippum Nerium legimus olfecisse factorem peccatorum. Vnde 13. Januar. anno 1613. cùm ad Patrem Julium consilij gratiâ accessisset quædam persona vitio carnis multum dedita, talis putor Patrem Julium afflavit, ut non solum tanquam à fumo infernali inter loquendum opus fuerit sese avertere, sed & cùm non amplius esset ferendo, coactus fuerit discedere. Propter hanc ipsam sequioris exhalationis causam, quam vitiosi possunt exsudare, suadebat, ne staremus vicini, ut procuraremus tractare cum illis, qui essent conscientia purâ, animo tranquillo, moderati secundum virtutem, & pleni Spiritu Dei, qui ita sedulo ei assistebat, & custodiebat à periculis occulti mali, ut non personarum, verum & rerum vitiosarum adulterinû ei detegeret odore.

Libidinosam statim agnovit.

Vnde 25. Maij anno 1614. cùm volveret librum recens procursum, quamvis tractantem res spirituales & sanctas, sensit tamen ejusmodi iteratam aversionem, ut nequiverit progredi in eo legendo. Post quod ex uno Patrum nostrorum intellexit eum librum justis de causis fuisse prohibitum. Porrò ejus discretio adhuc ad sublimiorem aliquem ascendit gradum, ut non solum videret vicina, & propiora, sed & longinqua & remota perspiceret. Vnde sensit in seipso spiritum eorum, qui secum cupiebant tractare. Propterea cùm ad portam collegij vocaretur, vel in templum, animus illius ipsi præfagebat, quid esset futurum, præsertim cùm essent res valde bonæ, vel admodum

Pestilentem librum ex odore.

Sicut Gal-
lus ortum
solis, sic il-
le arcana.

Vocantes
superiores
quid vel-
lent, præ-
scivit.

Dedit con-
siliū,
quod non-
dum erat
peritum.

Discerne-
bat voca-
tiones ad
statum re-
ligiosum.

Tentatio-
nes non-
dum aper-
tas cogno-
scebat.

malæ. Sicut Gallus, inquebat, præsentit ortum solis, & multa animalia serenum, vel pluvias, antequam eveniant. Ac, quando superiores ipsum vocabant quiddam illi indicaturi, mox in animo ejus surgebant spiritus illi rei, vel argumento conformes, de quo ipsi loqui cupiebant, modò læti, modò mœsti. Ità sæpius intus à semet stimulatus, iret, ad invisendos nonnullos, comperit fuisse necessitatem non vulgarem, sicut, cùm Romæ anno 1595. motus à vehemēti suo spiritu intravit cujusdam infelicis domum, qui illo momento collum laqueo inseruerat, compendium & dispendium facturus vitæ, & desperationem temporalem cum æternâ prosequitur. Induxit, eum erroris ut pœniteret, ejus confessionem excepit, ac non ita multò post eum ad bene mortem oppetendam disposuit,

Similem ferè in modum Marcus Antonius Doria, & Domina Bettina ejus Soror Octavij Centurionis uxor scriptis ei separatis literis gratias agunt de dato sibi consilio prius, quam peterent, sed quod erant perituri. Quâ re factum est, ut propter hanc plus quàm humanam prudentiam, & providentiam plurimi ad eum omne genus hominum recurrerent, simplices, docti, nobiles, ignobiles, sæculares, religiosi consilium ab eo in suis cùm sacris, tum prophanis dubiis accepturi; quod si sequi voluere, procedebant res ex animi sententiâ, sin? nemini alteri, quàm sibi infelices exitus poterant imputare. Ad eum modum optimè quoque discernebat vocationes ad religiosum statum, & determinabat unicuique suam religionem, quæ cuique melius esset accommodata. Item tentatis perquam certa & tuta præscribebat remedia, quorum magnus ad eum numerus confugiebat, & eorum tentationes sæpè ante, quàm ipsi aperirent, prænoscebat, prout Purpura & alij testantur de seipsis. Et quandoque ordinavit Deus, ut alij illas ipsi manifestarent miris modis, ut efficaciori occurreretur

cum

cum remedio. Ita accidit cuidam Juveni tentato, sicut Pater Anellus deponit sequentibus verbis: Anno 1606. cum ego Iacobus Anellus essem in Domo Professa Neapoli operarius, adit me Iuvenis multum tentatus, nec sine magno periculo. Prescripsi ipsi varia remedia, & abij ad novitiatum. Et iste cum nesciret, ubi essem, redibat idem periculum. Verum nocte quadam cum esset in conclavi, audivit vocem distinctam, qua dixit: Accede Patrem Iulium Mancinellum, ipse tibi medebitur. Hic, cum nesciret, quis esset iste Pater Iulius, nec unquam illum vidisset, abiit quesitum, invenit; & ab eo ita adjutus fuit, ut non solum in tentatione non ceciderit, sed etiam in contemptum Diaboli intraverit Religionem viridis valde observantia.

Accede P.
Julium, ipse
tibi mede-
bitur.

Hucusque Pater Jacobus in sua depositione. Ita etiam alias dicebamus, ipsum præclare scivisse, num quis verè esset inessus à maligno spiritu, vel tantum perturbatus ab humore atræ bilis, & in compendio congrua ipsi remedia dictabat. Ad hoc probandum valde huc facit, quod Pater Cæsar de Vivo tradit in supra citata sua depositione c. 5. hujus secundi libri. Sic ait: Ad templum Collegij Neapolitani adducta fuit mulier, qua credebatur obsessa à Diabolo, ut eam Pater Julius Mancinellus solitis urgeret Ecclesie exorcismis. Cum Pater Julius descendisset in templum, voluit propè illam assidere; aspexit illam fixè per spatium, quo Psalmus quinquagesimus recitaretur, inde nullo dicto verbo surrexit, & in cubiculum se contulit. Ego, qui eram coràm, mirabar, quod nec verbum ipsi loqueretur; Dixi, Pater Julj: Eccecur noluisti miserabili illi personæ exhibere solitam caritatem? respondit, quia non erat obsessa. Subjuxi; Cur Reverentia vestra nihil est ab ea sciscitata? respondit, qui manducavit allia vel cepas, non est opus, ut dicat: Ego manducavi cepas, significans, ab halitu ipso manducantem prodi. Ex quo ego didici illum ex solo flatu deprehendisse illam non esse inessam ab Acheronte; quia si habuisset demonem in corpore, statim ex flatu agniturum fuisse Orci fatorem.

Qui manducavit allia, non opus est, ut dicat.

fatorem. Verùm de spiritu divino, qui in eo habitans non solum ipsi communicabat amplum illud prudentiæ donum ad se & alios gubernandos, sed & insuper illi monstrabat, & res longinquas, & futuras; meliùs libro sequenti dicetur.

C A P V T X.

D E V O T I O

Erga Sanctissimum Sacramentum. Sacrificium Missæ.

Hic totas
pietati laxabat
habenæ.

Nunquam
intermisit
sacrificiũ,
nisi coactus

POtissima lux in animam P. Julij derivabatur ex illo ter beato Eucharistico sole, quem nos oculis fidei, intuentes sub candidis Sacramentalium specierum contentum vestibibus adoramus in arâ. In hunc immensum divinæ charitatis oceanum immergebat sese totum P. Julius, hic toti suæ devotioni ac pietati laxabat habenas. Antequam fieret Sacerdos, inserviebat, quot quot poterat, sacris, & ut devotionem tegeret, procurabat, ut in facellis fieret privatis. A consecratione enim usque ad communionem Sacerdotis, ipse totus madebat lacrimis, & in gemitus prorumpebat suavissimos, propter veram ac realem præsentiam sui dulcis Jesu, quem sentiebat verè adesse, & ad quem totus anhelabat. Inde ad Sacerdotium anno 1563. promotus nunquam intermisit sacrificium Missæ, nisi à gravissima impediretur in valetudine, morbi quippe usitati etiam non erant ipsi sat urgens impedimentum, prout vidimus in ruptura illius ossis, propter quam non poterat uti nisi unâ manu. Ita etiam in Polonia cum laboraret gravi fluxu cum febre, ab omnibus Collegij incolis, & ab ipso medico, qui bis quotidie ipsum invisebat, æstimatâ mortali, cum
info-

insolitis symptomatibus, judicare Patres necessario vocandum medicum illâ importuna horâ, quamvis ille magis ipsis catus, non venit, nisi sub auroram, & templum ingressus vidit Patrem Julium prodeuntem cum calice dicturum Missam, sic in vultu & colore mutatus, ac si illum à morte revocatum vidisset ad vitam. Peracta liturgiâ solitâ cum devotione rediit ad lectum, & placuit Deo perfectâ illum sanitate redonare. Istum tam tempestivè surgendi & celebrandi morem etiam mediâ in hieme habuit familiarem, nihil horrida brumâ & Decembri, nec nive quidem capillorum ejus ardentissimam refrigerante sitim, quâ flagrabat illud cor amore Jesu succensum. Et per totius vitæ decursum non reperio ipsum adeò mœstum extitisse quacunque demum ex causâ, quàm semel, ex metu, ne propter infirmitatem cogereretur omittere Missam.

Nunquam
ira mœstus,
quàm in
timore o-
mittendi
Missam.

Igitur magno cum affectu & fiducia se contulit ad beatissimam Virginem, quæ singulari ipsum ex gratia hoc timore liberatum voluit usque ad ultimos vitæ paucos menses. Ipsius verò angelus custos in pluribus casibus particularibus illi adstitit, ut ne præ debilitate virium, vel erraret, vel desistere à sacrificio non finito cogereretur. Et maxime semel in nocte Natalis Domini, ut complerentur ritè tria sacrificia. Major adhuc sitis sacri calicis fuit in Patre Julio, prout videre est in eventu sequenti. In valle Senarum homo sceleratus neque per cohortationes, neque per minas parentum, & religiosorum adduci ad exomologesin poterat in sua quadam extrema infirmitate faciendam, cum jam fandi facultatem perdidisset, iverunt parentes ad Curionem, rogantes, ut afferret illi sacrum viaticum, contestati infirmum dedisse signa pœnitentis, & petiisse confessionem. His ille attestationibus permotus attulit sanctissimam Synaxin ad ægrum, qui tanquam phreneticus illam repudiabat. Verum à circumstantibus magis piis, quam

Ipsius an-
gelus sub-
inde juvic
sacrifican-
tem.

Totum
Scyphum
regeſta
hoſtię hau-
ſit impiger.

Quem ipſi
Deus mirã
dulcedine
compensa-
vit.

Angelica
P. Julij
modestia
multis
cauſa vo-
cationis.

quã cautis inductus tandem eam ſumpſit, mox porrigi ſibi ſcyphum poſtulans, ut poſſet ſacram deglutire hoſtiam; parvã admodum morulã tenuerat in ore aquam, cum illam expuit in cyathum, & unã Sanctiſſimum Sacramentum putrido ſuo catarrho immixtum. Scyphus iſte quaſi plenus reponitur in tabernaculum templi ad latus Ciborij, vel pyxidis, ubi per quindecim ferẽ dies delituit. Quo viſo Pater Julius, ad quem id officij nullo reſpectu pertinebat, totus Deo conſiſus, cujus amore flagrabat, bene manẽ cum diceret primum ſacrum ad illam aram, nec poſſet ultra ferre ſacrum Chriſti corpus tam indignẽ aſſervari, poſt ſumptam ſacram ſuam hoſtiam forti atque impigro animo totum illum ſcyphum abſque ullo nocumento exhaustit. Hunc amoris & reverentię actum erga ſanctiſſimum ejus Corpus liberaliter ei DEVS compenſavit; per longum namque deinde tempus, quoties conſecratam delibavit hoſtiam, hæſit illi ſenſibilis & admiranda in ore dulcedo ex paradifo, præteritæ amaritiei, & futurarum efficaciffimum remedium.

Et affirmari pro certo poteſt, eum in graviffimis ſuis & proximorum neceſſitatibus, in ærumnis & tentationibus permoleſtis habuiſſe ſuum perfugium ad altare ſanctiſſimi Sacramenti, illic multo tempore proſtratum oraviſſe capite ſemper detecto, etſi ſenem, & continuis vexatum defluxibus, nec unquam revertiſſe, niſi obtentã, quam perebat, gratiã, omni illic afflictione ex animo excuſã, ac ſolidis pro ſe, próque aliis relatis conſolationibus. Et iſta externa quoque Patris Julij compoſitio erat egregij ſanẽ exempli, ita ut populus ex profeſſo ad eum videndum conveniret, & non pauci, illa angelica tracti modetiã, quã adorabat Dominum præſentem, moverentur & illi ad dandum ſocietati vel aliis religionibus nomen. Imò cum ille, ut dixi, iret ad Porticum ad inſerviendum illi fratri hecã laboranti,

laboranti, quia illic celebrare Missam oportuit publicè in templo Sancti Francisci Patrum Conventualium, quamvis ille ex instituto eniteretur, ut signum campanis ne daretur, nihilominus, cum esset ejus celebratissima devotio, suspiria, lacrimæ, extases sæpius ab illo non reprimendæ, aut celandæ, summus fuit illuc hominum concursus, & multi nobiles miserunt illò suos ephobos, qui ipsum tantisper detinerent; & cum rediit in sacrarium, certatim illi vestes, manus, ac pedes venerati sunt osculo. Et libuit Domino in hoc ipso loco per ipsum liquefacere cor gelatum & durum cujusdam obstinati peccatoris, qui multis annis non erat confessus, & induxit illum non solum ad sinceram germanamque suorum peccatorum faciendam exomologesin, verum insuper adhuc ad desponsandam quandam viduam, qua cum longo tempore malè consueverat.

Sensus, quos habuit in sacrificio Missæ, magnus iste sanctissimi cultor Sacramenti quantum ad illustrationem attinet intellectus, & quantum ad vehementiam affectuum cordis, fuere innumerabiles, & multos reliquit annotatos in tractatibus, & meditationibus illud divinissimum mysterium mirificis exaltans comparationibus & similitudinibus à Firmamento, globis cœlestibus, paradiso desumptis, quò ille totus ascendebat animo & corpore, dum celebrabat per raptus continuos, unum ex alio, ter quater post consecrationem, ac subinde cum Hostia in manu, ad eum modum, ut ipse ait, crediderit sæpius exiturum animum, & spiritum ad conjungendum se totum cum dulcissimo Domino, qui ipsi sæpè in hostia sacrosancta aspectabilis in variis formis apparuit. P. Virgilius Ceparius nostræ societatis homo fide dignissimus in unis suarum literarum ad Patrem Julium ad Leonam sub datis 11. Sept. anno 1624. habet hæc verba: *Inserui vi sæpius ad aram facienti Patri Julio Mancinello, & vidi eum elevari in altum post Consecratio-*

Dd nem

Summus
hominum
concurfus
ad ejus sa-
crum.

Sæpe ter
rapiebatur
in Missâ.

Virgilius
Ceparius
ejus sacro
inserviit.

Ejus depo-
sitiõ.

nem ex impetu spiritus, & postea recidebat deorsum in genua, id quod etiam affirmatur in articulis proculsis. Ait ulterius de se Pater Julius, sensisse se post consecrationem presentiam Christi Domini per aliam lucem, & certitudinem diversam ab illa, quam habemus per fidem, sicut longè rectius gaudetur de pomo, quod habetur in manu, quàm de eo, quod videtur in arbore. Et hoc, ipsum deprimebat in abyssum sui nihili cum timore planè humili, & profundo, ad eum modum, inquit ille, sicut presentia & Majestas improvisa magni cujusdam regis, & Monarche, quamvis gaudium quoddam & consolationem pauperi rusticello afferret, daret tamen simul illum in metum naturalem, ac venerabundum, per quem se subtraheret. Per hanc vivam cognoscendi vim præsentem Deum, & per summam felicitatem, ac facilitatem, quam habet Sacerdos, familiariter alloquendi Deum, imò per communionem sanctissimam sese uniendi cum ipso, existimabat se certo quodam & singulari modo obligatum ad utendos illos ipsos modos & terminos obsequij, reverentiæ & adorationis, quibus uterentur illi ipsi, qui coram Deo essent in paradiso. Atque hinc dimanabant per genas illæ continuæ dulces lacrimæ totam per liturgiam, & abundantes post Consecrationem rivuli, qui facultatem impediabant & legendi, & proferendi verba continuo fletu, gemitibus, & suspiriis interpolata ad morem infantis. Nec poterat ille, quantumvis multo studio & conatu niteretur, suppressere illos gemitus, & cordis labores, qui veniã non petitã ex corde, atque ex ore prorumpabant, id quod de sanctis nonnullis Monachis refert Joannes Climacus c. 10. collationum lib. 2.

Quæ hucusque diximus de gratiis à Christo Domino, servo suo inter litandum concessis, admirationem sanè omnem tollent, ubi audierit quis, eum celebrasse in itineribus, in Missionibus, cum aliter non posset, sub Dio, non raro pluviis capiti incidentibus. Inter navigandum; cum

maris

Continuus
quasi in
Missa fletus.

maris inconstantia, & elementi levitas obstabat, ne calix everteretur, Missam ille agebat ficcam, sine consecratione, sicut moris est, solando illud grande suum desiderium saltem in illa proxima spe, & dispositione recipiendi sacrum Domini Corpus. Spatium consuetum ejus Missæ erat hora, quæ ipsi tam celeriter effugiebat, ut ipso teste videretur sibi momentum. Ita cujusvis alterius rei de hoc mundo eum capiebat oblivio, ac si ipse non amplius esset in mundo, & nihil porrò illi faciendum superesset, quanquam semper esset quiddam, quod minus devotos juberet accelerare sacrificium, & multam injiceret sollicitudinem & distractionem, maximè in itineribus. Præstitit autem Deus illi hunc favorem pro majori sua quiete, ut, licet omni alio tempore cum capite perdurandum esset aperto, vehementer illi doleret caput, tempore tamen sacrificij omninò non doleret, nec ullum ex eo incommodum perferret. Ad eundem propè modum vel non advertit, vel certè non depellebat muscas, vel alia animalia, quæ obrundere celebranti possent, quemcunque illa locum occupassent, imò decidens forte quoddam in calicem absque alia cogitatione, aut hæsitatione tranquillissimo animo illud ebibit.

Et quandoquidem tanta cum constantia se sinebat torqueri à molestis illis bestiolis, fecit illum Dominus Deus dignum, in cujus capite circumstantes sæpiùs candidam viderent columbam, prout in articulis præcuis asseritur, & aliàs ex sacro calice cernerent prodire multitudinem rubinorum, & aliorum pretiosorum unionum. Er de hoc divino spiritu mutuabatur ille notabiles illos & efficaces sensus, qui peracta liturgia, & gratiis prolixè actis, erumpebant ipsi ex corde & ore. Retulere aliquot è nostris Patribus, qui ipsum tunc loquentem audiebant, & verba proferentem attendebant plena cœlestium luminum, & penetrantia animum, se quoque expertos fuisse illas ipsas illumina-

Missæ ficeæ
in Mari &c.

Spatium
Missæ sal-
tem hora.

Tempore
Missæ capi-
te licet a-
perto non
doluit.
Muscas
non abegit

In ejus ca-
pite candi-
da colum-
ba.

Duo præ-
lati ejus
verbis rap-
ti.

Anima è
purgatorio
orabant
ejus sacri-
ficia.

tiones & extases insolitas antehac non sanè exploratas, id quod nesciam, utrum de aliis memoriæ proditum sit. Duo Prælati, qui ipso Directore fecerunt Exercitia spiritualia, cum paucula quædam verba ex ipso audiissent, testantur se ita fuisse illuminatos, ut nunquam aliàs in prolixis meditationibus. Imò Episcopus Averfanus, simul audiit aliquos sensus, quos habuerat inter litandum, referentem, planè stetit attonitus, & tanquam raptus in extasim advocabat quantocyus domesticos & familiares, jussitque festinos adesse, ut audire verba, quibus tanta lux & expressio divinorum attributorum contineretur, possent, quæ ipsum dedissent in extasim. Erat Pater Julius deditissimus piis manibus in igne lustrico detentis, & sapissimè, ac quasi continuò pro ipsis faciebat præter plurimas orationes, & spontaneas pænas, quas pro ipsis ultrò suscipiebat, unde ipsi plurimum ejus sacrificiis adjuti crebrò ei se aspectabiles præbebant rogantes ejus suffragia. Sed tam de hisce visis, quàm de raptibus & aliis gratiis ab eo acceptis tempore Missæ rectiùs dicetur sequenti libro.

C A P V T XI.

Aliquot sensa Ascetica.

Illustrationes & lumina Patri Julio concessa à Deo in orationibus & in sacrificio Missæ, quæ ad salutem & perfectionem propriam, & proximi pertinent circa obligationes fidelium erga Deum ipsum, pro hac præsentè & altera vita, ac continent amorem ipsius erga Creaturas, attributa & perfectiones divinas, virtutes & beneficia Christi Domini, beatissimæ Virginis & Sanctorum, thesauros Ecclesiæ, & his similia, fuere tot & tanta quot diebus, ut non solum de iis ingens conscribi volumen pro instructione aliorum

aliorum posset, verum etiam ipse crescente ætate hoc magis profecerit, ac creverit in iis, eò major, quam in primis annis, seipso effectus, quanto inferior tiro est in studio literarum, qui prima discit elementa, perfecto & excellenti Doctore & Magistro sublimium scientiarum. Et loquebatur ipse de hac divina sapientia ita peritè, & scienter, ut cum infirmos inviseret, ac solaretur afflictos, plurimi eum sequerentur ac concurrerent ad eum audiendum, præter eos, qui quot diebus in hunc finem ad eum ventitabant omnis generis & conditionis personæ, adeò, ut sicut diximus, aliqui solum audientes eum loquentem de rebus divinis abirent in extasin, & non pauci desperati, perceptis pauculis ejus verbis reverterentur in tranquillum pacis & sanctæ spei. Harum maximarum Christianarum, per quas tanquam per cœlestis politices principia rectè gubernatur status animæ, plena sunt cuncta ejus scripta, & adversaria, ex quibus huc ego paucas duntaxat referam ad instruendum lectorem meum, ad quas reduci reliquæ facili negotio poterunt, sùntque illa solida, & profunda fundamenta, super quæ ille cum divino auxilio altissimum suæ virtutis, & perfectionis struxit ædificium, quod ego multorum grandium Dei servorum nequaquam inferius duco.

Dicebat itaque homines spirituales esse feliciores cæteris etiam ex eo capite, quod essent certi & securi, in omni re à se fieri propriam voluntatem, quia illi semper efficaciter volunt id, quod Deus vult, id quod semper fieri necesse est, cum nihil sit, quod divinæ possit resistere voluntati. Et hoc esse illud; *voluntatem timentium se faciet.* Illi, qui timent Deum timore filiali, hoc est, pleno amoris, & desiderij non displicendi illi amabilissimo patri, omnes occupati sunt in implendo, & exequendo ejus beneplacito: unde voluntas Dei, & ipsorum voluntas est una eadèmq; res. Nec potest ille quicquam facere contra illorum voluntatem;

Homines spirituales sciunt se facere voluntatem Dei.

Quia illorum voluntas est voluntas Dei.

Dei voluntas & eorum, qui

amant
Deum, est
una volun-
tas.

Auditus est
usque di-
cite, fiat
voluntas
tua.

Exemplo
rem, decla-
raturum ibat.

Poterat di-
cere, se fa-
cere volun-
tatem Dei
sicut in cœ-
lo & in ter-
ra.

tatem; nec isti velle aliquid, quod ipsi non placeat, quia volunt id, quod ipse vult. Et Pater Julius hanc veritatem optimè intelligebat, quòd voluntas Dei erat ejus amorum unicum & tenerrimum objectum; quippe auditus est usque dicere: *Fiat voluntas tua*, tanta cum dulcedine, ut in hac vita majorem non agnosceret, quam adimplere perfectè ejus decreta. Et dabat ejusce rei perbonam rationem; aiebat namque, non est hoc in substantia, utile Dei, nec honor ejus, sed honorificum supra modum, & commodum creaturis, ad eum modum, quo summopere utile esset, & honorificum alicui pauperi familiæ, cui omne humanum deficeret subsidium, si quis nobilis, dives, sapiens, potens satrapa ipsam adoptaret in suam curam & gubernationem, ita ut ipsa posset stare attenda ejus jussibus, & dicere ipsi: *Fiat voluntas tua*, & ipse præscribendo illi leges, & directiones, ut omnia fierent, sicut ipse vult, ac sua prudentia, auctoritate ipsam liberam, & securam faceret omnis periculi. Eodem modo quòd Deus se demittat, ut nos viles, improvidi, ignari nostræ utilitatis homunciones, omnium rerum indigi tam quoad corpus, quàm quoad animam in medio tot insidiarum inter hostes tam manifestos, quàm occultos possimus ipsi dicere: *Fiat voluntas tua*, & ipsi hoc placeat, & nos sub suam acceptet obedientiam, qui scit, & potest, & vult omne id, quod est pro nobis melius, est ejusmodi favor & gratia, ut pauci eum cognoscant, & pauciores eo perfruantur. Verùm optimus Pater Julius eò pervenerat, ut ipso perfectè perfrueretur, & in eo experiretur eam tranquillitatem, & pacem, quâ gaudent beati; Et poterat dicere, se facere voluntatem Dei, *sicut in cælo & in terra*: quia nulla res, magna vel parva, prospera vel adversa, qualiscunque ea foret, sufficiebat perturbandæ ejus serenitati, & ipse semper erat concolor cum voluntate Dei, quam in omnibus rebus æqualiter agnoscebat. In hac exercitatione,

tionem, quæ potest dici beatorum, erat in numero illorum Dei servorum, qui, quoniam in iis magis amor cordis & affectus voluntatis quam discursus intellectus & lumen rectæ rationis operatur, contenti sunt in æternum damnari, ut tanto perfectius divinis adhæreant decretis; quasi Deus possit ad perpetuum exilium à beata sua facie inter pœnas sempiternas condemnare carissimos amicos suos, & dignissimos se videndi, hoc ipso, quod ob amorem sui contenti sunt in perpetuum eo privari; in quo clarè apparet contradictio. Verùm amor divinus, qui & ipse in hoc possit dici cæcus, non respicit, ut dicebam, non attendit tot rationes, & finit se ulterius portari certo cum impetu digno laudis & meriti; ut non advertat, utrum, dummodo obedientem se nutibus Dei exhibeat, ex paradiso cadat & præcipitet ad inferos. Ita reperio ego annotatum 21. Februar. anno 1610. in Diariis Patris Julij proposuisse ipsum sibi sub vesperum hanc Dei voluntatem, mandantis illum ad æterna supplicia, seseque tantâ cum pace & quiete ad hunc infelicissimum statum accommodasse, quem sibi vivaciter imaginabatur, ut nihil inde turbaretur, neque commoveretur illis usus verbis. Deus ita vult, tanquam perfecta quadam quinta essentia potente infinitum illud amarum contemperare.

Habebat ille ejusce rei magnam quoque rationem ab aliqua similitudine petitam, quæ quantum ad nos, non quantum ad Deum, & justitiam ejus, potest habere suum pondus. Ratiocinabatur igitur in hunc modum; si olus vel gramen comestum à bove conquereretur se malè tractatum à bove, ipsum id immerito faceret, & certè si uteretur ratione, non egrè ferret, imò gauderet summo opere, quòd concurrisset ad sustentationem cujusdam viventis tam utilis & necessarij homini, in quo ipsum deberet acquiescere, tanquam in re excellentiori se, & ad cujus conservandi finem

Ita adherent voluntati Dei, ut contenti essent damnari.

In quo clarè apparet contradictio.

P. Julius composuit se summa cum pace ad statum damnatorum, si esset voluntas Dei.

Pulchra similitudo bovis comedentis olus.

Ratiocina-
tio conclu-
dens.

Mod^o sub-
jiciendi in-
tellectum.

Tranquil-
litas perpe-
tua P. Julij,
sive impe-
traret gra-
tias, sive
non.

Modus co-
gnoscendi
volunta-
tem Dei.

ter simili-
tudines per
altulos &
officia,

finem ipsum est ordinatum. Pari modo hominem da-
mnari ad supplicia æterna res est minimi momenti, intuitu
summi boni, quod est, fieri voluntatem divinam, sanctam,
perfectam, absque ulla comparatione supra omne aliud
bonum: ex quo ille debet longè magis gaudere, & conten-
tus esse, utpote cui subordinatur, quam triftari, & dolere de
illo suscepto ex amore Dei, cujus suprema ordinatio oportet
ut sit regula irrefragabilis ad omnia ea, quæ sunt infe-
rioris ordinis & inclinationis. Sic ille conabatur intelle-
ctum suum subjicere, sed non ita emollire cor suum, in quo
accendebat incendium amoris castissimi, & dignissimi pa-
radiso, successum etiam ex ipsis Acherontis flammis, & tui-
tionibus. Qui ne impediret voluntatem Dei, acquiescebat
de æterno suo malo, facile sumi potest conjectura de aliis
sinistris eventis, quàm illa pacato cum animo, & tranquillo
esset excepturus; unde, sive obtineret gratias pro se vel aliis
petitas, sive non, etiam spirituales, semper erat contentus &
serenus. Si evenirent infortunia, & ærumnæ, omnia acce-
prabat animo & vultu tranquillo & pacato. Ut certius &
melius intelligeret, quæ esset voluntas Dei, dicebat, omni
modo procurandum esse, ut simus illi præsentem, & ille no-
bis præsens assistat.

De hac beata utrinque præsentia incredibile dictum
est, quantas ille inventiones excogitaverit: Nunc utebatur
creaturis, tanquam scalis ad ascendendum in conspectum
Dei; nunc similitudinibus nobilissimis & diversis ad ex-
primendam in se imaginem vivam; Nunc titulis excellen-
tibus ad significandum varia officia, quibus Deus fungitur,
tam in interno animæ nostræ per spirituales illapsus, quàm
in externo quoad sensus corporis per creaturas, quæ nobis
inserviunt: applicando hoc totum ad odorandum, gustan-
dum, tangendum, audiendum & videndum in ipsis suo
modo Deum ipsum. De diversitate & varietate modorum
ad

ad concipiendum DEVM præsentem aptorum reliquit multas & insignes instructiones, utilisque futuras personis orationi deditis. Et fuit in hoc proposito ejus axioma, rem esse admodum vilem & ab animalibus desumendam, sine re impediri aspectum Dei à laquearibus & valuis cubiculorum, à tectis domorum, ab arcu cæli; si enim cogitatio per res caras volat celeriter in Franciam, Hispaniam, ad Indos, absque eo, quòd timeat occursum montium, tempestates maris, inimicorum insultus; penetrat cælum auxilio speculationum scientificarum, absq; eo, quòd terreatur à motu usque adeò veloci tantæ altitudinis; quanto magis, si Deus ipsi esset in corde, iret ad eum inveniendum, ad detinendum se cum illo in paradiso? quamvis ille non opus habeat hac re, quia Deus semper venit ad eum inveniendum, & semper est prope ipsum: unde maxima fit & enormis despectio summæ illi majestati, ipsi non dare audientiam, & vertere se ad creaturas longo tempore, & aliis de causis, quàm requirat honor & gloria divina. Porrò creaturas ipsas non debere nos impedire à videndo Deo, imò tanquam nobiles comites excubitores introducere nos ad audientiam, & præsentiam Dei, sic ille explicabat. Si Deus esset sol, & ejus radij creaturæ, quæ prodeunt à sua omnipotentia, ita ut unus radius esset veritas, alius bonitas, alius pulchritudo, alius fortitudo, & ita de aliis perfectionibus creatis, quæ de supernis diffunduntur ab illo patre luminum in inferiores res creatas: qui videret unum illorum radiorum, tantum abest, illum impediri, ut etiam per illum deberet ascendere ad videndum melius solem ipsum; & quòd altius ejus visio, vel cognitio ascenderet, hoc propius accederet ad solem. Hoc sanè eodem modo se habere creaturas nobiscum, esse quasi radios diffusos à divinitate, ad modum, ut, si ego experior in palato suavem dulcedinem, vel dulcem suavitatem, dicam mihi ipsi: hoc est

Ee

unum

Reliquæ
instructio-
nes de va-
rietate con-
cipiendi
Deum præ-
sentem.

Res indi-
gna finire
se impediri
à conspe-
ctu Dei, la-
quearibus,
tectis, mu-
ris.

Creaturæ
debent nos
introduce-
re ad au-
dientiam
ad Creato-
rem.

A creaturis
quomodo
ascenden-
dum?

Ex parva
scintilla
magnum
incendium

Mirabatur
non omnes
homines
percipere
illam divi-
nam quasi
fragran-
tiam &c,

Ardentissi-
ma oradi-
sitis.

unum nihilum in creatura, si per hoc tendamus sursum ad Creatorem, unde dimanat, o quantum crescit, o quam infinite majus! Tali modo pura anima Patris Julij, quæ instar tersissimæ cristalli recipiebat in se divinas illustrationes, reflectebat solem justitiæ ejus radiis illustrata. Ex hac hujus sanctæ lucis reflexione, & fervore spiritus divini scimus multos sanctos in tenerrimam dulcium lacrimarum pluviam liquefactos, illud suave, quo in rivulis fruebantur, reflexisse ad illud multum, quod erat in fonte. Tantum se consumebat, & diffuebat in latos planctus Pater Julius, sicut alibi diximus, in contemplando Deum solum per reflexionem rerum ab ipso creatarum. Quod si ad illud modicum externum & naturale lumen, quod illæ à se possunt conferre ad cognitionem divinæ essentiæ, accendebatur tantum incendium cælestis amoris in illo dispositissimo ad concipiendam flammam corde, quilibet jam sibi facile imaginari poterit, qualia incendia ab illis internis supernaturalium luminum facibus consurrectura fuerint, quibus Deus ipse per se absque creatæ rei interventu, sese in animum ejus infundebat? adeo ut diceret se illum habere tam præsentem, quàm suum proprium intelligere, suum desiderare, suum amare ad mensuram planè extraordinariam. Et capiebat eum multa admiratio, non omnes homines percipere in se illam quasi irradiationem, & odorem divinum, neque videri Deum præsentem in interno, quasi ex parte omnium rerum ipsis occultarum; cum sit verissimum illud, *non longè abest ab unoquoque nostrum*, &, dum quasi continuo in illo secreto obviam habent amicum, ita bonum, ita carum, ita potentem, non tractare cum illo familiaris, non obtinere, & auferre ab eo, quidquid peterent. Atque hinc nascebatur in illo ardentissima semper orandi sitis & gustus, cum affirmaret, parum duntaxat orare, & solum modico tempore agere cum Deo, non aliud

edc.

esse, quàm forbitiunculam de generoso & optimo vino delibare, quæ potius accenderet sitim, & tormentum exaugeret, non posse illo bono satiari, quod delibatum esset. Ad hujus ipsius facem luminis, quod ipsi valde vivaciter objiciebat præsentia Dei, videbat admodum clarè ejus perfectiones, proprios, & aliarum creaturarum nævos, & facta comparatione infiniti intervalli ab harum vilitate ad excellentias illius dicebat, non habere se tantum animi concipiendi, quomodo tantum audaciæ cadere in humanam mentem possit, ut Deum offendat, & dehonoret. Hinc ad morem illius, qui alteri maximum desiderat bonum, & illum suum omne bonum æstimat, quod semper cuperet laudare, & audire laudari ab aliis, identidem se impendebat laudando DEO; Et pleni sunt libri ejus modorum Deum laudandi, de quibus ille jam de more, & consuetudine utebatur, cum delectu tamen, psalmis, qui magis essent ad propositum in hunc finem. Non faciebat unquam orationem, quod tamen ipsi frequentissimum erat diu, noctuque, cui non hanc, quam ille vocabat Dei laudem, distincta à meditatione & contemplatione præmitteret, quæque temporis spatio durabat satis notabili, qua cum etiam mane experrectus auspicabatur diem. In hac aiebat habere se certam quandam ambitionem sanctam, dignam, quam quilibet bonus æmuletur, nisi velimus privilegium appellare, quod Deus hujusmodi suis amicis impertitur, acceptandi eorum laudes, & admittendi in numerum & chorum Sanctorum, Angelorum, & piorum manium in purgatorio igni detentorum, & justorum in terris, ut simul conficiant concentum divinæ majestati gratissimum in Ecclesia militante, & triumphante, ac dicere possimus confidenter cum psalmistâ; *ut gloriemur in laude tua*. Hanc dignitatem & excellentiam ille creberrimò exaggerat cum incredibili commiserationis sensu erga illos miseros, qui,

Pleni ejus
libri mo-
dorum
laudandi
Deum.

Unus Cho-
rus laudan-
tium deum.

Miseri, qui
se ab eo ex-
cludunt.

Eriam
aloga
Deum
laudant.

Soli Deo
superlativi
competunt.

Amicus
Christi bo-
nus quis?

Ad exem-
plum mor-
tis Christi,

sive deim infideles sint, sive mali christiani, ab hoc magno bono, & honore se excludunt, ab honore, inquam, cætero- qui creaturis rationis expertibus non negato, quippe & illa suo modo Deum laudant, & ipsi hymnos cantant. Vnde ipse totis viribus conabatur refarcire horum oscitantiam, defectum, & incuriam. Voluit insuper, ut in depromenda laude creaturis parci & moderati essemus, maxime in exaggerationibus propter certam subinde sanctam, ut ita dicam, zelotypiam, ne forsan hoc sit à laudibus Creatoris quoddam diverticulum, in quo solo ille habebat suos repositos amores tanquam in unico bono, extra quod non agnoscebat aliud dignum propria laude. Id quod etiam de sancto nostro Patre Ignatio legimus, ipsum in dandis laudibus, excepto Deo, reprehendere solitum superlativos, quos volebat omitti.

Nihilo minor erat in Patre Julio affectus & propensio erga Christum Dominum, ejusque sanctissimam humanitatem. Dicebat, qui profiteatur se bonum amicum Salvatoris, ut rem dignam tali amicitia præstet, debere pro salute fratrum, etiam inimicorum, suscipere in se omnem laborem, omne discrimen, etiam capitis & vitæ, sicut ipse fecit; fidus enim sodalis adjuvat alterum in rebus difficilibus & arduis, & si opus, etiam profundit sanguinem; qui non coadjuvet ita Christum in salvandis proximis, non esse bonum amicum & sodalem Christi. Et certè ex eo, quod Pater Julius fecit in concionibus, confessionibus, missionibus per tantam mundi partem, clarè apparet, ipsum hoc documentum sedulò & perfectè mandasse executioni ad usque effusionem sanguinis, & in continuis mille mortium periculis. Imò cum non amplius ipsi integrum esset laborare pro proximis, desideravit, si unquam, pro illis emori. Ad hoc ipsum mortis Christi exemplum docebat persequenter debere acceptari à Christianis mortem hoc libentiùs & prom-

promptius, quò p̄nosiorem: equidem invenio, ipsum sapius se obtulisse Deo ad oppetendam mortem auxiliis etiam spiritualibus destitutam, quia & Christum derelictum fuisse à Patre, dolorosam, amaram, nam & ipsum potatum fuisse felle & aceto, inhonoram & conceptibilem, ipsum enim vilipensum fuisse non solum à fæce plebis, verum etiam à personis primariis, à Phariseis, Judicibus, Sacerdotibus; Et ego de facili inducor ut credam, Deum audivisse tot replicatas preces, quandoquidem, prout diximus in capite ultimo libri primi, ejus mors ita improvisa de nocte evenit, ut vix pauci potuerint tempori adesse, & videre eum expirantem. Quod equidem heroicum tam desolatæ mortis desiderium ad assimilandum se Christo Domino, est verus & genuinus lapis Lydius germani erga ipsum amoris. In hac nobili humilitate fundata supra imitationem Christi, non ex necessitate, sed per spontaneam voluntatem ostendit se etiam Pater Julius verum filium Sancti Ignatij, qui in ipsa reponebat supremum humilitatis gradum. Si Christus, dicebat Pater Julius, implevit vaticinium de se, non cum fastu, & pompa, prout æquali facilitate & gloria divina potuisset, & sicut expectabatur à suo populo, qui propter id magis illi applausisset, contentus, loco equorum superbè phaleratorum, & curruum triumphalium, vili asello, loco arcium festivorum, & spoliolorum ex inimico relatorum, paucis olivæ ramusculis, loco Baronum, Comitum, principum, pauperibus & simplicibus piscatoribus, & pueris imbellibus stipari & deduci; ita & multo magis debemus nos fugere honores & nostra talenta tegere, & sequi vestigia Christi, si ipsi bene volumus ex animo.

Quantum ipsum dilexerit in sacra communione, factis diximus suo loco, & dicturi quoque sumus alio loco. Hic illud solum memoro, quod ipse dicebat, hoc est, si in

libenter
acceptanda
mors propria à Christianis.

Desiderium mortis desolatæ veri amoris lapis Lydius.

Supremus humilitatis gradus.

Si bene volumus Christo, debemus illum imitari.

vita nostra tantum semel nobis permissum esset accipere sacram synaxin, hoc tamen pro gratia habendum singulari & maximâ, nostræ vilitati infinitæ inexpectatissimâ, & unumquemque nostrum illo fortunatissimo die facturum res grandes, ad se ritè disponendum, ut minus, quàm fieri posset, indignè susciperet. O quanto magis deberet æstimari grande & incomparabile beneficium, quotidie posse in sacra Communione unire se cum suo Domino, ac Deo? quàm prolixæ & ferventes deberent esse gratiarum actiones, quàm humiles admirationes tam profusæ liberalitatis circa nostram indigentissimam paupertatem, hoc propudiosiore, quò sapiùs abutimur tam grandi dono. Ex hisce considerationibus factum est; ut ille nunquam in præbenda aliis sacra Communione delassaretur, quamquam esset virium planè debiliū & exhaustarum, & illud faceret cum incredibili aspicientium gustu & delectatione. Et ratio erat, quia ultra id, quod supra indicavimus, videbatur sibi esse instar Christi in deserto turbas poscentis, & multiplicantis panes, & in manu habentis thesaurum pretiosissimum, & distribuētis suo arbitrio unicuique totum, nec se privato relicto & sine diminutione illius, postquam locupletasset tot pauperes. Quæ res etsi sint verissima, paucis tamen Sacerdotibus eveniunt, propter modicam ipsorum fidem, nec concipiunt illas tam vivaciter, sicut Pater Julius, & propterea longè minor apparet devotio in administrando tanto, & tam tremendo sacramento. In præbenda sibi ipsi sacra Communione dicebat, non posse rem æterno Patri gratiorem fieri, quàm offerre ipsi vulnera filij; Et hoc ipse quotidie faciebat tenens sacram hostiam manibus, cum illis sensuum affectibus, quos videmus. Porrò ipsa sacra vulnera celebrabat encomiis perraris, & supra modum bene exprimentibus divinam caritatem, id quod longum foret hic referre. Plurimas meditationes de iis fecit,

Nunquam defatigatus fuit in præbenda sacra Synaxi

Videbatur sibi esse instar Christi turbas in deserto poscentis.

Quotidie offerebat æterno Patri Christi vulnera.

fecit, in una earum per ordinem alphabeti longum numerum conglobavit definitionum de iisdem sanctissimis plagis devotarum simul, simul plenarum amoris Jesu erga nos, simul sui erga Jesum. Istum amorem ut semper conservaret accensum erga Salvatoris passionem, & erga illas divinas plagas, intra quas cupiebat usque delitescere, quotidie recitabat quandam orationem, quam mihi placet huc referre in gratiam devotorum erga passionem Dominicam.

Oratio à P. Julio quotidie recitata.

Oratio.

Domine JESU, qui ex consideratione passionis tuæ in maximam tristitiam incidisti, & factus in agonia, sanguinem sudâsti, & Matri tuæ juxta crucem re patientem & morientem contemplanti, internis doloribus veluti gladiis, animam vulnerâsti; pone me super cor tuum, & super brachia tua, & sicut Magdalenam, etiam super pedes tuos, ut ibi flendo peccata mea, remissionem illorum, & gratiam & dilectionem tuam, & Matris tuæ valeam *obtinere, qui vivis &c.*

Ex eo, quod Pater Julius dicebat debere fieri cum Deo ab ipso tam vivaciter in rebus creatis cognito, transimus ad id, quod dicebat debere fieri cum creaturis ab ipso in Deo visis. Dicebat igitur, amorem erga proximos debere esse semper uniformem & constantem, nec unquam mutari, nisi in majorem, ex quovis humano casu, amandi enim sunt in Deo, in quo semper sunt eodem modo, & esse gravissimum errorem aversionem voluntatis ab illis maxime, qui amant Deum, & amantur à Deo, & in eo fieri maximam injuriam illi divino spiritui & amori, in quo omnes boni amores uniuntur hominum & angelorum, & qui averteret se ab ipsis & immisceret amorem quemdam spurium propriæ reputationis, vel commodi, aut simile quid, quod

Amor proximorum debet esse uniformis & constans

Cavenda aversio ab amatis à Deo.

quod deformitatem in illo pulchro efficeret, dignum fore magna castigatione, tanquam ob excommunicationem à Sancto Paulo latam, cum dixit: *Qui non amant Dominum Jesum, anathema sit*; quia efficiebat deformitatem sacrilegam & detestabilem in illa divinissima uniformitate Sanctorum affectuum. Nec à peccatoribus, qui non amant Deum, dicebat habendam aversionem voluntatis, quia & ipsi possunt nos juvare ad uniendos nos cum Deo, si illos ferventer ei commendemus, cum Deus ardentissimum habeat desiderium, ut oretur pro illis. Vnde qui orat, init arctum fœdus & unionem cum divino hoc desiderio peculiari ratione, quæ ratio ipsi quodam die monstrata fuit in nubecula quadam speciosissima ante conspectum Dei posita, quæ, ut ipsi revelatum fuit, non erat aliud, quam orationes justorum simul junctæ pro peccatoribus. Dicebat facile esse orare pro ipsis, & miserari illos in ipsorum navis & ærumnis, ex intuitu, quòd multi eorum debeant esse nostri Sodales in beata æternitate, Sodalibus autem, quibuscum diu vivendum; solere condonari multos errores, & illorum causâ multa supportari, prout fecit Pater Julius, qui ad convertendos peccatores nulli labori pepercit, quærendo ipsos etiam in extrema senectâ, cum jam debile corpus ægrè per compita traheret, & frequentibus illud casibus affligeret, prout illi evenit in festo ascensionis anno 1615. ubi per scalas delapsus faciem tribus locis laceravit, & os ex allisis dentibus ita offendit, ut non potuerit manducare, nihilominus circumcursabat brumali frigore, summis per ætatem ardoribus, obibat pro ipsis jejunia longa & rigida, suscipiebat in se pœnas asperissimas.

Verùm personas bonas ex adverso debere nobis servire dicebat, sicut antiquis Romanis serviebant imagines nobilium majorum, quas pictas vel sculptas ante præcordia portabant in certis metallis, sicut portant hodie crucem equites,

Etiã peccatores possunt nos juvare ad uniendos nos cum Deo.

Nubecula speciosissima oratio justorum pro peccatoribus.

Sodalibus, quibuscum vivendum, multa condonantur.

Casus P. Julij in festo ascensionis.

Imagines nobilium Romano-rum antiquorum.

equites, & illas aspicientes, ad eorum exemplum componebant mores suos, absque eo alioquin evasissent parum compositi; similem in modum, deficiente nobis fervore & devotione debere nos ob oculos nobis ponere imagines & memorias gravium & devotarum personarum, notarum nobis & adhuc in vivis existentium, & illas intueri coram, ac si & ipsæ nos respicerent, tum enim verò nos minime ausuros facere, vel omittere hanc vel illam actionem, & si interiora nostra rimarentur, ac viderent arcanas cogitationes & desideria, futurum ut erubesceremus, non præsumentes facere id, quod non debet, & illud, quod debet, non omittere. Nec solum memoriam aliorum, verum & nostri ipsorum, quales scilicet antehac fuerimus, debere nobis esse stimulo ad bene vivendum in posterum; si namque timor perdendi fortunas temporales hominem divitem retrahit à committendis erroribus, eodem modo, qui habeat bonum virtutum, & opum spiritualium & æternarum patrimonium, hoc ipso impelli ad non dandum locum vitiis, quibus decoquantur, & ipse redigatur ad incitias, juvare enim plurimum recordationem propriæ bonitatis ad non eam abliguriendam. Hinc vehementer quoque obligari aiebat patres familias, superiores, principes ad juventutem bonis principiis imbuendam, ut se tempestivè ad omnem applicet honestatem, ejusque capiat possessionem, & fœnus, nec expedire illam rigore indiscreto & præcoce pœnarum & exprobrationum ob prima delicta adduci ad desperationem frugis; quia, quando incipiunt accumulare assen virtutis, & laudabilium operum, fiet ex incrementis avara, & adhibetur omne studium, ne dissipetur, quod jam acquisitum est: ubi autem prima ejus consecutio nimis ardua atque difficilis fuit, non erubescimus postea omnino decoquere. Atque his & similibus documentis reddebat amabilem boni hominis Christiani vitam illis,

Ff

qui

Exempla
probarum
persona-
rum.

Etiā nos
nobis esse
stimulus
debemus
ad bene vi-
vendum.

Juventus
quomodo
ad honesta-
tem ducea-
da.

De juven-
tutis insti-
tutione re-
liquit li-
bellum
perutilem.

qui non erant capaces operandi majori cum perfectione & ex impulsibus altioribus: ac de educatione quidem juven-
tutis, & de institutione ejusdem reliquit libellum quendam
scriptum valde utilem ad Baronem Neapolitanum Comi-
tem de Castello Abbatis, qui ob magnam utilitatem, quam
capiebat ex familiari consuetudine cum Patre Julio, pro-
testabatur, si omnes sui filij facti fuissent religiosi societatis,
futurum se fuisse contentissimum; & duo ipsorum jam
hauserant ex sancta ejus conversatione, & documentis
sancti hujus propositi desiderium.

Signum
animi vilis
non liben-
ter tolera-
re jactu-
ram tem-
poralium.

Explicabat
doctrinam
hanc simi-
litudine.

Qui non
habet ani-
mum hunc
grandem,
meretur
nomen
ignobilis.

Et quia jam ex parte tetigimus incitamenta virtutis,
quæ ille solebat juvenibus instillare, afferam hic nonnulla
valde ipsi familiaria cum pro sua tum pro perfectione pro-
ximorum. Dicebat esse signum animi ignobilis non liben-
ter tolerare contemptus, & jacturam rerum temporalium
etiam violentam, & quia hoc primo aspectu valde adversa-
tur dictaminibus & regulis mundi, ejus rationem dabat se-
quenti similitudine. Agricola, cui domi suæ est curta supel-
lex, nec, si ea ipsi eripiat, habet unde eam reparet, si acci-
dat, ut ei subripiatur, tum enim verò incidit in cogitationes
desperabundas, & in consilia furiosa & violenta, non alia
de causa, nisi, quia est mendicus, nec habet, quomodo suis
ruinis succollet. Non ita dives & pollens, qui rider suorum
conatus adversariorum, vel quia contra ipsum non possunt
prævalere, vel quia habet in manu, unde refarciat damna.
Eodem modo animus virtutum dives, qui thesauros suos
habet repostos in cælis, nihil turbatur in jactura fortuna-
rum, & honorum temporalium, quia certus est illic sibi esse
abunde, unde jacturam sibi hic infra illatam restauret &
reparet. Et qui non habet grandem hunc animum, & vi-
litatibus his terrenis superiorem, ille meretur nomen igno-
bilis, & parùm, imò nullo modo generosi. Dicebat ulterius,
si hic talis non habeat illam confidentiam nobilem, saltem
habeat

habeat humilem fidem providentiæ de Deo, qui pro de-
 spectionibus, & humiliatōibus nobis procurat honores,
 ita ut dici possit: *Nimis honorati sunt amici tui Deus*; etsi
 multi pusilli intellectus non pertingant ad istam verita-
 tem, & lamententur de Deo, sicut canes & cætera animalia
 non capiunt, hominem sibi velle bene; dum subinde illa
 baculis excipit, ac subtrahit ea, quæ ipsis nocerent; etsi illa
 impotenter contra eum insurgant, & excandescant. Ita ho-
 mines se habent erga divitias & honores, quibus plerumq;
 utile est hujusmodi subtrahi, etsi illi hoc non cognoscant.
 Sicut frigus hibernum arboribus, tametsi videatur illas fa-
 cere aridas & siccas, plurimum prodest ad plures fructus
 suo tempore reddendos. Fundabat Pater Julius stabilita-
 tem horum axiomatum supra illas duas grandes, & ponde-
 rosas petras, quarum altera claudebat os lacus Danielis, &
 altera os sepulchri Domini; sicut enim illæ obsignatæ
 erant ad sepeliendum non solum corpora, sed & nomen,
 famamque utriusque, & nihilominus ad illas per se majori
 cum stupore apertas longe major lux gloriæ penetravit, sic
 ad eundem modum ingenium, quo utitur mundus ad de-
 primendos justos, servit istis, ut fiant gloriosiores etiam in
 hac vita; quanto magis in altera?

Sursum, dicebat, oportet ascendere cum cogitatione,
 quando quis se videt vilipensum in terris, & ab hominibus
 contemptum, & re bene perpensa observare, in illa regia
 aula secundum numerum & mensuram ærumnarum hic
 in terra pro Deo exantlatarum augeri illic dignitates &
 honores, & loco unius vilis & mortalis homuncionis, tibi
 contumelias pro nomine Jesu exhauriendas offerentis, ab
 infinitis illic & immortalibus beatorum choris te com-
 mendari, & exaltari supra stellas. Ad hanc consideratio-
 nem calamitates, & depressiones non solum perferri cum
 patientia, verum & cum gaudio, & desiderio, ut multipli-

Ff 2

centur.

Frigus ar-
 boribus
 prodest, etsi
 eas aridas
 reddat &c.

Petræ Da-
 nielis, &
 sepulchri
 Domini
 obsignatæ
 erant, no-
 men tamen
 famamque
 apertas in-
 tromitte-
 bant.

Secundum
 mensuram
 hic, augen-
 tur illic
 dignitates,

centur. Ità lego in unis 23. August. datis anno 1614. Neapoli ad Patrem Hieronymum Costam quatuor annis ante mortem, valdè gavifum fuisse, si rigidè tractaretur, id quod ipsi quidam Pater Minister fecit, quasi de regalibus donis suæ senectuti à Deo reservatis. Ejus verba sunt sequentia; *Est modo hic quidam superior, qui examinat meas res, etiam literas, sicuti fieret cum Novitio, quod est donum mihi reservatum à Domino, pro hoc mortis tempore, ad majus meum meritum, & perfectionem, & valde mihi placet.* Et habebat ille pro evidenti signo & præsentis sanctitatis, & futuræ beatitudinis, si quem videbat rebus in adversis agere tranquillo, quieto, & jucundo animo, & vultu exporrecto, sicut de populo legitimus afflicto, & postea obtentâ victoriâ læto, in libro Judittæ: *Erat autem populus jucundus secundum faciem sanctorum.* Jam verò, quoniam subinde aliqui infirmi vacillant, nec se in conflictu injuriarum possunt immoti sustentare spe futuri honoris, & præmij à Deo seponendi, ipse sic eos erigebat; *Si quis homo, etiam nequam, etiam Turca sentit sibi viscera moveri misericordiâ tacto, cum videt coram se debilem à potente opprimi maximè contra justitiam, & si esset ejus in potestate, illum eriperet illâ ærumnâ, non idem cogitandum de Deo? qui est viscera misericordiæ, & ipse justitiæ zelus, in cujus præsentia omnia sunt, quæcunque sunt, an illum putamus fore spectatorem otiosum, non sumpturum vindictam, neq. staturum pro innocentibus per injuriam offensis?* Est tamen ipsi permittenda vindicandi ratio, quam exigit justitia, illam scit, potest, & vult facere meliùs, & hoc magis, quo minùs eam fument ex se.

Gaudium
de rigore
cujusdam
Ministri.

Erat autem
populus ju-
cundus se-
cundum
faciem
Sanctorum.

Sentite de
Deo in Bo-
nitate &c.

Primi
Christiani
in cryptis
habita-
bant.

Simili perfugio docebat etiam nos debere uti contra tentationes Dæmonum. *Oportet, inquit, in illis per memoriam se recipere ad illas cryptas & cavernas, in quas se primi Christiani recipiebant adversus tyrannorum furorem, atq. illic in medio atrocissimarum tempestatum perfruebantur optata pace,*

pace, quia decretum ipsis erat pati pro Deo, & potius mori, quàm obedire eorum impiis edictis; Ita tentatus recurrere debet ad vulnera Christi, quæ sunt caverna maceræ, atq; illic nihil turbari, imò assultus inimici deridere, cum namq; victoriam habeamus in manu, dummodo nolimus perdere, facile de toto Acherronte agemus triumphum. Itaque semper sive contra externos sive internos hostium incurfus volebat nos servare eandem serenitatem vultûs radiis optimæ spei florentem de divino succursu. Imò accedentium ad confessionem reprehendebat seriò certam quandam anxietatem & solitudinem, qui cum dies advenit, & tempus, videntur sibi reducti ad punctum & horam partûs, toti anxij, toti dolentes, parùm memores divini amoris, qui ex illo liberalissimæ ignoscentiæ mysterio mirum quantum elucet, & propterea in eo, qui se ad id disponit, tranquillitatem, pacem, spem alacrem, & lætam cum actionibus gratiarum requirit. Præterea, si peccata commissa afferant timorem & tristitiam, id dignum & justum esse, & multo etiam amplius, & ideo nolle currere ad confessionem, ut simus ea liberi, & effugiamus illam parvam pœnam & molestiam, intuitu maxime, quam meruimus, ablegatis tamen prius à nobis procul nimis anxietatibus, eundum esse cum fiducia & gaudio ad illum tam uberem misericordiarum fontem. Et istam quietam ad confessionem præparationem præscribebat ille tanquam utilissimum remedium scrupulosis, loco competentis cujusdam reverentiæ, quacum hoc Sacramentum charitatis obeundum esset, & pro potentissimo adversus peccati venenum antidoto in futurum.

Paucis; magnus iste Dei servus in omni doctrina sua eò tendit, ut animos & corpora personarum spiritualium disponat ad quandam tam in interno quàm externo perfectam & imperturbabilem pacem, ut ne quidem vel modicè turbentur, tamen si contra ipsas insurgant armati, &

Nostentati
in vulneri-
bus Christi.

Acceden-
tium ad
confessio-
nem an-
xietatem
reprehē-
debat.

utilissi-
mum ser-
pulosi re-
medium.

Pax imper-
turbabilis.

Dei locus
in pace.

Sicut gurgitem maris navigant dormientes, sic nobis transeunda improspera.

Felix, qui evaderet, ubi omnes despoliantur.

Si Deus inter tot mala hic tam bonus est, qualis erit illic inter omnia bona?

portæ inferorum rebellent, & adversum rationis imperitum contumacissimè debacchentur mentis affectiones: qua in pace, uti mihi persuadeo, consistit summa perfectionis in hoc mundo, & qua Deus habitat in eo, cujus locus est in pace, potest dici esse paradysus, & verus anticipatus æternæ beatitudinis prægustus, & promulsus. Non secus hic nobis, inquebat, succedunt prosperæ, & adversæ res, sicut cum navigamus gurgitem maris dormientes, ut prius simus in portu, quàm advertamus nos à littore soluisse, aut sicut qui iter agunt, supra magnum lacum congelatum & nive opertum, existimant se calcare terram, & solum denique cum respiciunt, intelligunt, quantum evaserint periculum. Et verè non existimabat in rebus mundanis esse facile aliud tam consideratione dignum, quàm periculum perdendæ inter ipsas felicitatis æternæ, ac præterea rebatur ex grati animi officio obligari erga Deum illos, qui indemnes, & incolumes trajiciunt sine jactura sui ipsorum. Sicut accideret, qui per silvam plenam latronibus, ubi plerique omnes iter agentium exuerentur, & vitæ & fortunis, ille tamen unus & cum vita & cum re evaderet incolumis, & intactus; vel qui ex magno campo, in quo & conflictus, & strages facta esset universalis, & innumeri jacerent mortui, & vulnerati, ipse unus integra cum cute absque cicatrice vel sanguinis sparsione abiisset. Cui mundus sub figuris usque adeò inamænis repræsentabatur, facile jam prudens lector apud se statuet, quanto cum fastidio & rerum nausea in eo ageret vitam, & quàm libenter inde se expediisset, atque ideo moriendi spes illi afferebat lætitiâ, cum propter timorem, ne momento perderet, quod tanto lucratus erat tempore, tum, quia si Deus gubernat illic, sicut hic, & hic inter tot mala nobis tam bonus est, qualis illic tandem inter tot bona futurus est? Inde fuit, ut, cum ex gravi infirmitate, in qua se credebat moriturum, se videret convallescere, valde

valde se affligeret, nec facile solatium aliud admitteret, nisi ex eo capite, superstitem posse quibusdam etiamnum se nævis emundare. Asserebat & ex certa contestatione, indignum se, cui tanta fieret gratia, & in tot litteris à me lectis, propria manu exaratis Neapoli ad varios suos amicos illis ultimis annis semper illud suum magnum moriendi desiderium inculcat, ac dicit, mortem identidem illud absurdum committere, ut saltet extra rhombum, seque inutilem transfiliat, rapiendo in censum suum tot juvenes, qui possent adhuc multa bona præstare.

Vt procul omni affectu & amore erga hanc vitam degeret, considerare se solebat tanquam nondum natum. Et si illi, qui nondum natus est, nihil molestiæ affert locus, vel officium; sicut neque molestiam affert nato, non esse uno eodemque tempore in pluribus locis, ita non debet molestum esse viventi; Intuitu namque æternitatis brevissimum vitæ tempus non aliter se habet, ac si nondum venisset. Nec solum reputabat se tanquam nondum natum, verum omnes alios, tanquam jam mortuos. Ita notatum invenio, illum sibi solitum fuisse figurare nobiles, ignobiles, pauperes, divites, omnes uno fasciculo collectos, nudos vestibus, gradibus ac dignitatibus exutos; imò sine carne & pulpa, tanquam ossa arida, & alba in cæmiteriis jacentia. Hinc illa caritas erga omnes æqualis, absque ulla distinctione & respectu, nisi quòd similitudo Christi, quem in pauperibus longè vivacissimè agnoscebat, illum multo potentius traheret ad hos inclinatum & proclivem. Ex hac ipsa cogitatione, qua sibi pauperes, & æqualem à creaturis omnibus avulsionem in animum inducebat, etiam ab illis, quibus natura illum strictius per vinculum sanguinis alligaverat, cum abdicaret se bonis tam paternis, quam maternis, nihil suorum consanguineorum recordabatur; omnia transcripsit Collegio Maceratensi tunc temporis egentissimo;

Semper suum magnum moriendi desiderium inculcat.

Ut affectum vivendi moderaretur, considerabat se velut necdum natum.

Caritas erga omnes æqualis, nisi quod in pauperibus Christum magis agnoscebat.

Benefactor Collegij Maceratensis.

fimo; quamvis superiores nostri ultrò hanc abdicationem cesserint consanguineis, prout Pater Julius meminit in unis suis ad Dominum Leonardum Nepotem datis Neapoli 15. Maij anno 1615. significans illi, tabulas instrumenti asservari Romæ in officio Gerardini.

Et quamvis eum sæpius agere cum personis illustribus oportebat, quæ quotidie illum conventum volebant super negotiis cum sacris & ad conscientiam spectantibus, tum prophanis, & maxime proregis Neapolitani, nihilominus licet cum corpore ingrederetur in eorum palatia, semper tamen cum animo regrediebatur cogitationibus in paradysum destinatis, per has vel similes illi per familiares reflexiones: si maledicentia hominum non potis est mihi eripere gratiam magnatum, quantominus tentationes demonum poterunt me privare gratia Dei mei? Et hoc eo amplius, quod vincere istas positum est mea in potestate, & obtinere audientiam à Deo est ita facile, quam eam velle. Ita nimirum vivebat, qui semper in desiderio habuit mortem, & ita ardentem desiderabat mori, qui semper vixit absq; ullo glutino vel visco amoris ad creaturas. Et hanc dicebat debere esse continuam occupationem nostram, hoc est, per renuntiationem quandam generalem omnium rerum conari eum statum adipisci in terra, quem habituri aliquando sumus in cælo. Quod quanquam ipsi jam ad summum perfectionis apicem provento per usum & assuetudinem facillimum & proclive evasisset, non possumus tamen negare, difficilem suam, & naturali pondere roboratam indolem magnas ipsi fecisse difficultates. Dicebat tamen valde repugnare catello stare rectum pedibus posterioribus, nihilominus vel minis bacilli, vel spe delicatioris boli assuescieri perbellè ad opus sibi difficile & arduum; ad eum modum indolem nostram pravam, & inclinatum ad casum deorsum, si auriculam circumstrepit ferula divina

regrediebatur in palatia corpore, animo erat in paradiso.

Dictum valde spirituale.

Audientia apud Deum tam facilis, quam eam velle.

Catellus spe boli discit stare pedibus posterioribus.

divinæ vindictæ contra eum, qui cadit, vel si ipsi ponatur ob oculos pulchritudo remunerationis, qui se erigit in pedes; novisse se sustentare, & stare rectam in pedibus, & currere viam mandatorum Dei; nec posse hic prætendi fenestram, quæ ipsa sit morbus, & in casum propensa, imo existimare se, si senes repuerascant, & juvenescant in corpore, illos multo magis juvenescere debere in spiritu; Et me minime latet, ipsum in ætate sua decrepita fuisse multo ferventissimum, qui instar novitij incipientis innovaret proposita sua, exaungeret pænitentia opera, multiplicaret orationes, annotaret sua lumina, & fructus, quos ex oratione perciperet.

Et valde puduisset illum, inquiebat, si plantæ, quò annosiores sunt, hoc altius agunt radices, & artifices, quò longius tractant artem, semper fiunt excellentiores, & milites quò magis veterani, hoc plus merentur, & ipse in cultura spirituali semper minus alta fundamenta jecisset, in arte amandi Deum semper imperitior evasisset, & in militia cæli usque magis Novitius? Ita obligabat illum suæ professionis ratio, ita docebat ille proximos secundum desiderium, quo flagrabat, eorum salutis & perfectionis. Dicebat igitur necessarium esse, aures apertas tenere, & attentas istis æternæ vitæ dictaminibus, & optimis regulis, maxime amatores hujus præsentis vitæ, pomparum, & eminentiarum ejus; quia Dæmon ipsos confidentius, & impudentius aggreditur propter eorum cæcitatem, quoniam obcæcati sunt fucato splendore mundanæ vanitatis, & sibi persuadet, eos se facilius vincere posse, ejusque rei se habere experientiam in se ipso, ita miserè à tentatione profligato, quia excæcatus nimio suæ præminentia splendore non vidit, quid ejus esset officij, & cecidit tanto profundius, quanto altius oculos sustulerat. Pari modo eum experientia docuit primorum hominum, qui simili vertigine correpti in tantò ma-

Gg

jorem

Senes si repuerascant in corpore, multo magis juvenescere debere in spiritu.

In ætate decrepita fuit multo ferventissimus.

Valde turpe, quo annosior, hoc imperitior.

Diabolus exemplum capiat à se ipso.

Et primi parentes.

jorem prolapsi sunt caliginem, quanto magis credi volebant se oculos tenere apertos. His talibus, qui ex eo cæci, quia nimium videre volebant, non possunt viam salutis aspicerè, præscribebat pro itineris duce certam simplicitatem in quatuor partes distributam.

Pro nimis
videntibus
remedium,
simplici-
tas.

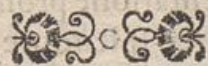
Prima
Christiana,
altera
Theologi-
ca.

Tertia po-
litica.

Quarta re-
ligiosa.

Primam vocabat Christianam, quæ consistit in submittendo, & ligando suo intellectu ad credendum, quodcunque proponit Ecclesia, absque eo, ut quis velit examinare per rationes, si id conveniat, vel non. Secundam vocabat Theologicam consistentem in fiducia certa providentiæ divinæ, acceptando res omnes, quæ eveniunt, à manu divina, & ab ipsius sceptro, & acquiescendo illis tanquam ab ipso ordinatis ad majorem ejus gloriam, & nostrum bonum, absque aliarum causarum examine. Tertiam vocabat politicam, vel philosophicam, quæ se remittit totam personarum gravium, & prudentum arbitrio & judicio, propriamque opinionem illarum opinioni, & examini submittit. Quarta simplicitas religiosa est, & omnium perfectissima, quæ omnem suam voluntatem, & judicium subjicit superiori multò magis, quàm ulli alij, qui superior non est; sicut Christus Dominus patri suo æterno se submitit, & dixit: *Non mea, sed tua voluntas fiat.* Sic hominem Christianum & religiosum tutum incedere ab omni periculo, & sic ipse se gubernabat. Sicut itaque tota perfectio consistit in facienda voluntate Dei, & Pater Julius in

hoc fuit exactissimus, ita in dandis documentis in hac materia inchoavimus hunc librum, & faciamus finem in iisdem.

LIBER